

Usoda tržaškega sejmišča pod vprašajem

Debora Serracchiani opozarja Demokratsko stranko, naj ne podcenjuje Nichija Vendole

Mladi modni ustvarjalci v Trstu letos devetih

Tudi Boris Pahor na Postaji Topolove

Primorski dnevnik

SREDA, 21. JULIJA 2010

št. 170 (19.877) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/>

e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Zahteve Sovodenj niso iz trte izvite

ALEKSIJA AMBROSI

Po več kot desetletnih napovedih in polemikah, ki so spremljale načrtovanje avtocestnega odseka Vileš-Gorica, se bo goriška pokrajina v kratkem spremenila v ogromno gradbišče. S tem so najmanj zadovoljni prebivalci občin, po katerih teče hitra cesta, saj bodo dela nedvomno vplivala na njihov vsakdan.

Med najbolj zaskrbljenimi so Sovodenjci, ki bodo nadpovprečno obremenjeni: gradbišče bo dobesedno prepolovilo njihovo vas in otežkočilo dostop do telovadnice, šole in drugih objektov, ki jih dnevno uporabljajo. Ob nevšečnostih, ki jih prinašajo gradbena dela, bo bodoča avtocesta imela trajne posledice tudi na kakovost življenja in videz vasi. Zato je sovoDENjski občinski svet predlagal, naj dežela odobri nov zakon in ponudi Sovodenjcem primerno odškodnino, s katero bi si lahko po zaključku del uredili domači kraj. Občini stoji ob strani tudi goriška pokrajina, ki je v ta namen odobrila resolucijo, v kateri zagovarja sovoDENjsko stališče. Dokument bi v primeru, da bi bil soglasno izglasovan, imel še večjo politično težo, žal pa so se desnosredinski svetniki izrekli proti. Pri tem je ob političnih logikah še najbolj žalostno dejstvo, da so se predstavniki desnosredinske opozicije v pokrajinskem svetu obregnili tudi ob omembo slovenske manjšine v zakonskem osnutku, saj po njihovem mnenju Sovodenj ne gre reševati le v imenu slovenske prisotnosti. Ker tega nihče ne trdi, mora občina sedaj predati besedo deželnemu svetu, upati v večjo občutljivost njegovih predstavnikov in prepričati deželno upravo, da njene zahteve niso iz trte izvite, pač pa se tičejo življenja cele sovoDENjske skupnosti, slovenske in italijanske.

ITALIJA - Na pritisk opozicije znotraj in zunaj parlamenta in Finijevih privržencev

Vlada naredila korak nazaj glede prisluškovanj »Filtrirne obravnave« naj bi določile, katera so objavljiva

GORICA - Gradnja avtoceste

Goriški pokrajinski svet za odškodnino občini Sovodnje

GORICA - Goriški pokrajinski svet je na ponedeljkovem zasedanju podprl sklep občinskega sveta iz Sovodenj, ki deželi Furlaniji-Juljski krajini predlaga izglasovanje zakona, na podlagi katerega bi sovoDENjska občina prejela od-

škodnino za učinke širitve hitre ceste Vileš-Gorica na svoj teritorij. Resolucijo je pokrajinski svet sprejel z glasovi večine, saj predstavniki desne sredine predloga niso podprli. Sovodenjski občinski svet je v sklepu, ki ga je odobril soglasno,

predlagal deželi naložbo v znesku 200 tisoč evrov letno za obdobje petnajstih let, s katerimi bi odpravila hudo rano v okolje, ki jo bo v vaškem jedru Sovodenj povzročila gradnja avtoceste.

Na 13. strani

RIM - Vlada je spremenila stališče do spornega zakonskega osnutka o prisluškovanjih, ki ga ta čas obravnava pravosodna komisija poslanske zbornice. Podsekretar za pravosodje Giacomo Cagliendo je namreč včeraj vložil popravek, ki odpravlja določilo, po katerem zapisov prisluškovanj ne bi smeli objaviti vse do zaključka predhodnih preiskav. Po novem naj bi bilo dovoljeno objaviti zapise prisluškovanj že med predhodnimi preiskavami, vendar kateri zapisi so relevantni oz. objavljivi, naj bi določil sodnik za predhodne preiskave sporazumno s tožilcem in obrambo na t. i. »filtrirnih obravnavah«.

Na 4. strani

Romoli predsednik sveta krajevnih avtonomij

Na 2. strani

Tržaški odvetniki kritizirajo vlado

Na 5. strani

Spomini na maj 1945: Hedvika Sardoč

Na 6. strani

Mittelfest: predstave med Gorico in Čedadom

Na 10. strani

V Gorici oživljajo dediščino Basaglie

Na 12. strani

ITALIJA - Preiskava o mafijskem pokolu v Ul. D'Amelio leta 1992

So preiskovalci res »korak od resnice, katere teže politika ne bi prenesla«?

PALERMO - »Smo le korak od resnice o pokolu v Ulici D'Amelio. Gre za presenetljivo resnico, katere teže politika lahko ne bi prenesla.« Tako naj bi na včerajšnji avdiciji italijanske parlamentarne komisije za boj proti mafiji, ki se je mudila v Palermu, dejala tožilca iz Caltanissette Sergio Lari in Nico Gozzo, ki sta ponovno začela preiskovati okoliščine pokola v Ulici D'Amelio v sicilski prestolnici, v katerem so umrli znani sodnik Paolo Borsellino in agenti, ki so ga varovali. Lari, ki vodi tožilstvo v Caltanissetti, je pred avdicijo dejal, da iz zbranega gradiva kaže, da si Borsellinove smrti ni želela samo mafija in da so v zvezi z domnevnimi poga-

janji med državo in mafijo nekateri, ki bi bili morali biti zvesti institucijam, izdali to načelo zvestobe ter da je gotovo prišlo do velikanskega speljevanja na napačno sled.

Protimafijska parlamentarna komisija je poleg Larija in Gozza zaslila še nekatere druge sicilske tožilce, v ospredju pa je bilo predvsem vprašanje domnevnih pogajanj med mafijo in nekaterimi »deli« države v obdobju mafijskih pokolov iz prvih devetdesetih let prejšnjega stoletja spričo pričevanj Massima Ciancimina, sina nekdanjega palermskega župana Vita Ciancimina, in mafijskega ske-sanca Gaspereja Spatuzze. Avdicije so bile za zaprtimi vrati, kljub temu so včeraj

številni italijanski medij razširili novico, da naj bi tožilca iz Caltanissette dejala, da sta le korak od resnice, ki bi jo bili sodstvo in država sposobna prenesti, kar pa za politiko ni mogoče trditi. Vendar je to demantiral predsednik komisije senator Giuseppe Pisanu, ki je zanikal, da bi tožilca to rekla.

Morda pa so preiskovalci prišli na sled »gospodu Francu«, pripadniku tajnih služb, ki ga je Massimo Ciancimino označil za posrednika med državo in mafijo. Kot je včeraj poročala tiskovna agencija Ansa, naj bi priimek skrivnostnega moškega bil Gross, kar naj bi potrdili tudi v preiskovalnih krogih.

KRONIKA - Aretirali 35-letnika

Morilec v zaporu, ob Teru našli trupli

VIDEM - Ob reki Ter, nedaleč od krajev Tapogliano in Campolongo, na meji med goriško in videmsko pokrajino, so včeraj našli trupli prostitutk Ileana Vecchiato in Diane Alexiu, ki ju je ubil 35-letni Ramon Berlosio, Goričan po rodu, ki je v zadnjem letu živel v Aiellu. Moškega so v noči med ponedeljkom in včerajšnjim dnevom aretirali na železniški postaji v Padovi, po aretaciji je na videmski kvesturi priznal, da je ženski ubil s samostrelom in da je njuni trupli pokopal ob reki Ter. Leta 1996 je bil obsojen na zaporno kazen zaradi umora 18-letnega Alessandra Paglavca iz Štandreža.

Na 12. strani

LJUBLJANA - Posebna skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala vložila obtožnico

Devet menedžerjev naj bi odgovarjalo za kazniva dejanja

Med obtoženimi naj bi bila Šrot in Bavčar, nekdanja prva moža podjetij Pivovarna Laško in Istrabenz

LJUBLJANA - Posebna skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala je zoper devet fizičnih in šest pravnih oseb v zvezi s kaznivimi dejanji pri menedžerskih prevzemih Pivovarne Laško in Istrabenza v ponedeljek vložila obtožnico. Med obtoženimi naj bi bila tudi Igor Bavčar in Boško Šrot, ki naj bi bila obtožena pranja denarja in zlorabe položaja. Skupina tožilcev je obtožnico vložila zaradi kaznivih dejanj zlorabe položaja ali pravic, zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti, ponareditve ali uničenja poslovnih listin, pranja denarja ter pomoči pri teh kaznivih dejanjih. Okrožno sodišče v Ljubljani je obtožnico zaradi omenjenih kaznivih dejanj prejelo včeraj, so potrdili na sodišču.

Med obtoženimi naj bi bila po poročanju Delo.si tudi nekdanja prva moža Istrabenza in Pivovarne Laško Bavčar in Šrot ter po neuradnih podatkih Radia Slovenija tudi lastnik Sportine Bahtijar Bajrovič, nekdanja «slamnata lastnica» Kolonela Danijela Rakovič, direktor Maksime Holdinga Nastja Sušinski in Kristjan Sušinski, ki je bil v Istrabenzu odgovoren za finance.

Šrot za pojasnila ni bil dosegljiv. Bavčar pa je v sporočilu za javnost poudaril, da je nekdanji predsednik države Milan Kučan pred kratkim dejal, da obstaja samo ena pravna država. »Strinjam se, da. Ena za Zorana Jankoviča, kjer ovadbe zoper njega tri leta čakajo v predalu in se potem zgubijo v Postojnski jami, in druga za Igorja Bavčarja, kjer na podlagi ovadbe Zorana Jankoviča vse poteka ekspresno, kar med sodnimi počitnicami,« je dejal Bavčar.

Nekdanji prvi mož Istrabenza je za obtožnico izvedel iz medijev. »Koliko je ta postopek, ki teče zoper mene zdaj že skoraj leto dni, 'nepriistranski', pove samo zase najbolj to, da so novinarji od pravosodnih organov obveščeni pred menoj, ne jaz in ne moj odvetnik pa o obtožnici ne veva nič. To le kaže, da gre za nadaljevanje političnega procesa, ki jo dodatno potencira še očitno dejstvo, da je do tega prišlo v času sodnih počitnic. Ta proces, ki je začel na podlagi ovadbe, ki sta jo zoper mene vložila Damjan in Zoran Jankovič, je čisti konstrukt,« je še dodal Bavčar.

Parlamentarne stranke večinoma pozdravljajo potezo posebne skupine tožilcev za pregon organiziranega kriminala. Ob tem poudarjajo tudi, da mora zadeva dobiti sodni epilog. Kriminalisti so maja letos razkrili podatke o več kot leto dni trajajoči preiskavi kaznivih dejanj s področja korporacijske kriminalitete in vložili ovadbi zoper Šrota in Bavčarja zaradi kaznivih dejanj pri menedžerskih prevzemih, s katerimi naj

BOŠKO ŠROT

bi nekdanje vodstvo pivovarne, Istrabenza in povezanih družb povzročili milijonsko škodo.

Ključna nepravilnost naj bi se dogajala leta 2007 ob preprodaji 7,3-odstotnega deleža Istrabenza, ki ga je Pivovarna Laško prodala najprej hčerinski družbi Plinfin (za 23 milijonov evrov), nato je Pivovarna prodala Plinfin za vsega 7500 evrov Sportini, ta pa 1. oktobra 2007 za 24,9 milijona Microtrustu v lasti Nastje Sušinske-

IGOR BAVČAR

ga. Istega prvega oktobra je Microtrust prodal Istrabenzov paket Pom-Investu za 49,2 milijona in s tem zaslužil 24,3 milijona evrov.

Po vložitvi obtožnice na pristojno sodišče jo sicer vročijo obdolžencu, ki ima pravico podati ugovor v osmih dneh po njeni vročitvi. Če senat ne zavrže ugovora kot prepozna ali kot nedovoljenega, vzame v preizkus obtožnico. Če ob ugovoru spozna, da so napake ali pomanjkljivosti v ob-

tožnici ali v samem postopku ali da je potrebna boljša razjasnitev stanja stvari, da bi se lahko preizkusila utemeljenost obtožnice, obtožnico vrne, da se pomanjkljivosti odpravijo ali da se preiskava dopolni oziroma opravi.

Obtožnica postane pravnomočna z dnem, ko je ugovor zavrnjen. Predsednik senata nato določi datum glavne obravnave, na katero so povabljeni obtoženec in njegovi zagovorniki, tožilec, oškodovanec in njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenci ter tolmač.

Prav tako so na glavno obravnavo, ki je javna, povabljeni priče in izvedenci, ki sta jih predlagala tožilec v obtožnici in obdolženec v ugovoru zoper obtožnico. Od začetka zasedanja pa do konca glavne obravnave, sme senat ob vsakem času po uradni dolžnosti ali na predlog strank, vselej pa po njihovem zaslisanju, izključiti javnost iz vse ali iz dela glavne obravnave, če je to potrebno. (STA)

POLITIKA - Svet lokalnih avtonomij izvolil novo vodstvo

Novi predsednik Ettore Romoli, podpredsednica Bassa Poropat

VIDEM - Goriški župan Ettore Romoli je od včeraj novi predsednik Sveta lokalnih avtonomij dežele Furlanije-Juljske krajine, nova podpredsednica pa je predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. Oba sta bila izvoljena na seji tega posvetovalnega telesa Dežele Furlanije-Juljske krajine, katerega predstavniki so se sestali včeraj v Vidmu. Svet lokalnih avtonomij je institucionalen organ, ki zastopa interese občin in pokrajin v odnosih z deželno vlado. Ustanovili so ga pred štirimi leti na osnovi deželnega zakona 1/2006.

Na zasedanju Sveta lokalnih avtonomij, ki ga je začasno vodil podpredsednik Enrico Gherghetta (sicer predsednik Pokrajine Gorica), so izglasovali tudi člane novega predsedstva. Pri tem so sledili kriteriji, da se potrdijo predstavnštva območij, ki so bila zastopana v prejšnjem predsedstvu. Tako so bili v novo predsedstvo izvoljeni odbornik Občine Trst Giovanni Ravidà, odbornica Občine Pordenon Giulia Bevilacqua in župani Občine Čedad

Ettore Romoli

Stefano Balloch, Občine Precenico Massimo Occhilupo ter Občine Sauris Stefano Lucchini.

V okviru zasedanja je ob Gherghettovem predsedovanju Svet lokalnih avtonomij izrazil povoljno mnenje v zvezi s sklepom deželnega odbora št. 797, ki so ga preliminarno odobrili 28. aprila z namenom uveljavljanja novih normativov na področju boja proti zračnemu onesnaževanju

Maria Teresa Bassa Poropat

oziroma proti zvočnemu onesnaževanju. Sklep deželne vlade se nanaša na ugotovitev standardnih deželnih kriterijev za izdelavo pokrajinskih podatkovnih baz, v katere vnašati izsledke študij o zvočnem onesnaževanju. V tem okviru so člani deželnega sveta lokalnih avtonomij na zasedanju tudi sprejeli spremembe, ki jih je s tem v zvezi predlagala zveza italijanskih pokrajin UPI.

SLOVENIJA

Višji prihodek od prodaje v industriji

LJUBLJANA - Prihodek od prodaje v industriji se je v Sloveniji maja v primerjavi z aprilom zvišal za tri odstotke, na letni ravni pa za 11 odstotkov. Vrednost novih naročil je bila maja na mesečni ravni nižja za skoraj tri odstotke, na letni ravni pa višja za skoraj 19 odstotkov, je včeraj sporočil državni statistični urad. Prihodek od prodaje v industriji je bil v prvih petih mesecih letos za osem odstotkov višji kot v enakem obdobju lani. Tudi vrednost novih naročil je bila v prvih petih mesecih letos višja kot v enakem obdobju lani.

Vrednost novih naročil je bila maja v primerjavi z aprilom na domačem trgu višja (za 0,2 odstotka), na tujem trgu pa nižja (za štiri odstotke). V primerjavi z lanskim majem je bila vrednost novih naročil z obeh trgov višja: z domačega trga za sedem odstotkov, s tujega trga pa za dobrih 21 odstotkov.

Prihodek od prodaje v industriji po dejavnostih je bil maja višji kot aprila v rudarstvu višji za skoraj sedem odstotkov, v predelovalnih dejavnostih pa za tri odstotke. Tudi na letni ravni je bil višji: v rudarstvu za skoraj 17 odstotkov, v predelovalnih dejavnostih za skoraj 11 odstotkov. Višji je bil tudi v prvih petih mesecih letos: v rudarstvu za dobre štiri odstotke, v predelovalnih dejavnostih pa za dobrih osem odstotkov.

Prihodek od prodaje v industriji je bil maja na mesečni ravni nižji le v proizvodnji proizvodov za vmesno porabo, v preostalih dveh namenskih skupinah pa za tri odstotke. Prihodek od prodaje se je v vseh treh namenskih skupinah maja zvišal na letni ravni, višji pa je bil tudi v prvih petih mesecih letos v primerjavi z enakim lanskim obdobjem.

Prihodek od prodaje v industriji je bil maja na mesečni ravni na domačem trgu neznatno nižji (za 0,3 odstotka), na tujem trgu pa je bil višji (za štiri odstotke). Na letni ravni je bil na domačem trgu nižji za 0,8 odstotka, na tujem trgu pa višji za 16 odstotkov. V prvih petih mesecih je bil na domačem trgu nižji za skoraj dva odstotka, na tujem trgu pa višji za skoraj 13 odstotkov. (STA)

VIDEM - Stališče evroposlanke in deželne tajnice DS Debore Serracchiani

»Demokratska stranka naj ne podcenjuje Vendole, ki pa ne sme prehitovati dogajanj«

VIDEM - »Predsednik Apulije Nichi Vendola ima vse pogoje, da postane protagonist na italijanski politični sceni, ne sme pa prehitovati dogajanj«. Tako razmišlja Debora Serracchiani, evropska poslanka in deželna tajnica Demokratske stranke, potem ko se je Vendola pred kratkim samokandidiral za premierskega kandidata leve sredine.

Deželna voditeljica Demokratske stranke je svoje stališče pojasnila v spletni klepetalnici Ilfattoquotidiano.it, kjer se krešejo mnenja o Vendoli, njegovi avtokandidaturi in (negotovi) prihodnosti italijanske leve sredine. Na blogu prevladuje podpora Vendoli, precej je tudi kritik na račun Demokratske stranke, češ da je zelo mlačno in odmaknjeno reagirala na potezo predsednika Dežele Apulije, ki je sicer vsedrjavni vodja gibanja Levica-svoboda-ekologija.

»Demokratska stranka ne sme podcenjevati vprašanj, ki jih levici in levi sredini postavlja Vendola, kot tu-

Predsednik Apulije Nichi Vendola

di ne sme podcenjevati njegovega novega načina političnega komuniciranja,« pravi videmska političarka. Vendola je vendarle najprej zmagal na primarnih volitvah v Apuliji in potem postal njen predsednik, je pa še prezgodaj, da bi razmišljali o predčasnih parlamentarnih volitvah. Tudi zato,

Evropska poslanka Debora Serracchiani

dodaja evroposlanke, ker ni nikjer zapisano, da bo Berlusconijska vlada padla jutri ali pojutrišnjem. Če pa bo padla, ne bo prišlo do t.i. tehnične ali institucionalne vlade, pač pa bomo novo vlado izbrali na volitvah, je prepričana Serracchianijeva.

Po njenem mnenju bi se mora-

la leva sredina potruditi za koalicijo, ki bo lahko premagala desno sredino, z verodostojnim programom in z verodostojnimi ljudmi. To je treba narediti s popolnoma novimi pristopi. Vendola ima vse pogoje za uspeh, ne sme pa prehitovati dogajanj, ker bi s tem tvegale neuspeh, je v spletni klepetalnici italijanskega dnevnika napisala še deželna tajnica demokratov iz naše dežele. Predsedniku Apulije vsekakor voščo vso srečo pri zahtevni nalogi.

Vendola se je kandidiral za premierskega kandidata leve sredine na primarnih volitvah, ki seveda še niso bilo oklicane. Vsakršna napoved o usodi zakonodajne dobe (naravni iztek je leta 2013) bi bila v tem momentu prenapregljena, odločitev pa bo najbrž padla prihodnjo pomlad. Tega se zaveda tudi predsednik Apulije, ki je hotel s svojo potezo, kot je sam priznal, predvsem zmigati vode v levosredinski opoziciji, kar mu je vsaj delno uspelo.

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Se vam zdi Nichi Vendola pravi kandidat leve sredine za predsednika vlade?

- ☐ Da ☐ Ne vem ☐ Ne ☐ Me ne zanima

TOPOLOVO - Boris Pahor v nedeljo gost Postaje

Kdor je v Benečiji zdržal, si zasluži spoštovanje

Pisatelj predaval o razlikah med nacionalizmom in narodno zavestjo

TOPOLOVO - Občinstvo, ki se je v nedeljo popoldne odpravilo v vas Topolovo, da bi obiskalo Postajo in prisluhnilo besedam Borisa Pahorja, ga je sprejelo s toplim aplavzom. Uvodoma je tržaškega pisatelja, ki je prišel v beneško vasico predavat o razlikah med nacionalizmom in narodno zavestjo, predstavila Donatella Rutar, ki je podčrtala, kako njegova prisotnost v Nediških dolinah »kjer je bila slovenščina prepovedana,« velja »v opomin in kot novo upanje za prihodnost« ljudi izpod Matajurja.

Pahor se je na začetku navezal na vprašanje pomena vodnih virov v svetu, kateremu so organizatorji Postaje posvetili posebno pozornost, in po daljšem uvodu v slovenščini je spregovoril v italijanskem jeziku o Carlu Podrecci, o katerem se ne govori veliko, kar je označil za veliko pomanjkljivost. Podrecca je bil garibaldinec (Italija mu je zaradi tega podelila priznanje) in prijatelj Ippolita Nieva ter drugih italijanskih književnikov, ki je leta 1881 izdal v Čedadu za Benečijo »zlato knjigo« z naslovom Slavia italiana, v kateri pravi, da je ta dežela, ki je leta 1866 prišla pod italijansko oblast, tako jezikovno kot etnično povezana (gre za kontinuiteto) s slovanskim svetom.

Podrecca v publikaciji govori tudi o tem, kako je za doseg slovensko-italijanskega sožitja potrebno učenje slovenščine v šolah. Dejansko je pa italijanska država ravnala popolnoma obratno, saj je od začetka dalje sledila načelu narodnega predrugačenja avtohtonega prebivalstva. Pahor je v tem pogledu spomnil na kontinuiteto, ki je označevala italijanski državni aparat od leta 1918 dalje v Istri in na Primorskem, kjer je rimska oblast v odnosu do slovenskega in hrvaškega prebivalstva menila, da bo »naredila kot v Benečiji.« V zaključku je menil, da kdor je v Benečiji, navkljub brisanju in odpravi slovenščine, od leta 1866 do danes ostal zvest svojemu jeziku, ta si dejansko zasluži spoštovanje (»kapo dol, ker je bilo treba iti proti toku«).

V nadaljevanju je pisatelj spregovoril o svojem dolgoletnem zanimanju in skrbi za ohranitev in razvoj jezikovnih manjšin v Italiji in širšem po Evropi. V tem pogledu je omenil srečanja, ki jih je imel z Okcitanci v Piemontu, in pa težave, ki obstajajo

S tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem se je pogovarjala Donatella Rutar

med Katalonci in Madridom, ki ne pristaja na dodelitev večje avtonomije Barceloni.

Glede razlik med nacionalizmom in narodno zavestjo Pahor pravi, da je prvi škodljiv, ker se vede napadalno in imperialistično do drugih (za fašizem je bil, denimo, Slovenec »stenica,« ki je pa prek spremembe nacionalne istovetnosti postal »civus romanus«); nacionalna zavest pa naj bi težila k preseganju egoizma posameznika in naj bi ga tako postavila v razmerje z njemu podobnimi, kar je pozitivno. V zaključku svojega izvajanja je Pahor omenil delo in trud Ivana Trinka in Carla Podreccia, ki še vedno predstavljata vzornika za obstoj in razvoj beneških Slovencev. Na vprašanje v zvezi s svetom in družbo, v kateri pridobiva čedalje večjo veljavo angleščina, je Pahor odgovoril, da globalizaciji navkljub, nacionalna istovetnost ne bo izgubila svoje veljave: »Evropa ne bo postala talilni lonec,« je zatrdil.

Predavanju je sledil glasbeni poklon Borisu Pahorju z naslovom »V niču in v nebu,« ki ga je napisal Dario Šavron in ga je izvedla skupina osmih glasbenikov.

Matej Caharija

KOPER - Univerza

Zaključili eno poletno šolo, začeli drugo

Konec prejšnjega tedna so na Fakulteti za humanistične študije v Kopru zaključili peto mednarodno poletno šolo META Humanistika 2010 (Mediteranska polenta šola Teoretske in Aplikativne humanistike). Po dveh tednih intenzivnih predavanj, delavnic in številnih ekskurzij je 43 udeležencev, dodiplomskih in podiplomskih študentov družboslovnih in humanističnih fakultet s celine Evrope, opravilo zaključni test, s katerim so si pridobili kreditne točke za svoj študij.

Namen poletne šole META humanistika 2010 je bil analitično in sintetično prikazati podobnosti in razlike sedanjega Sredozemlja, opozoriti na specifične lastnosti različnih sredozemskih prostorov, kultur, jezikov, spominov, identitet, estetik in etik in pokazati na njihovo skupnost in univerzalnost.

»Udeleženci poletne šole META

humanistika 2010 so izstopali po svoji samoiniciativnosti,« je povedal vodja poletne pole, Borut Klabjan: »poleg organizacije zaključne prireditve so se preizkusili tudi v organizaciji delavnic in okrogle mize, kar je bilo letos prvič.« Prav tako je svoje zadovoljstvo nad poletno šolo izrazila tudi dekanja UP FHŠ, Vesna Mikolič, ki že napoveduje temo naslednje poletne šole, aktualno medkulturnost.

Na koprski humanistiki so zaključili z eno poletno šolo, že s tem tednom pa so začeli z drugo, jezikovno šolo Halo, tukaj slovenski Mediteran! Že 17. leto zapored bo potekal tečaj slovenskega jezika za vse, ki bi se radi naučili slovenskega jezika ali svoje znanje slovenščine še izpopolnili, spoznali Slovenijo in njeno kulturo, hkrati pa preživeli dva prijetna poletna tedna na morju. Na fakulteti so se pohvalili, da je letošnje število udeležencev rekordnih 60.

Ronke: konzorcij tik pred likvidacijo

GORICA - Konzorcij, ki posredno upravlja deželno letališče v Ronkah, je na včerajšnji skupščini odobril poslovno bilanco 2009 in začel postopek za svojo likvidacijo. Bilanca izkazuje 125 tisoč evrov izgube, je poudaril predsednik konzorcija Adalberto Donaggio, sicer nekdanji predsednik tržaške Trgovinske zbornice in tržaški županski kandidat desne sredine. Konzorcij je uradno nastal leta 1956, letališče pa je direktno vodil in upravljal do leta 1997, ko je upravo prevzela delniška družba.

V začetku junija je konzorcij, večinski delničar upravne družbe, svoje delnice (vrednost 5,2 milijona evrov) predal Deželi Furlaniji-Juljski krajini. Včerajšnje skupščine se je udeležilo okrog 80 odst. zastopnikov družbenega kapitala, zadnja skupščina konzorcija, kjer bodo uradno odobrili likvidacijo, je napovedana za oktober.

Menia zadovoljen s projektom Unicredit

RIM - Vladni podtajnik na okoljskem ministrstvu Roberto Menia podpira načrte bančnega koncerna Unicredit, ki med drugim namerava združiti pristaniški upravi Trsta in Tržiča in ustvariti pogoje za neke vrste »super pristanišče«. Zastopnik tržaške desnice upa, da bo razvojni plan Unicredit (vrednost milijarda evrov) spodbudil razvoj tržaškega pristanišča, posebno kontejnerskega pomola. Načrt bančne grupe uživa politično podporo Dežele Furlanije-Juljske krajine in italijanskega zunanjega ministra Franca Frattinija, ki se je svojčas udeležil tržaške predstavitve projekta.

Občina Porpetto brez občinskega sveta

VIDEM - Deželna uprava je včeraj suspendirala občinski svet furlanske občine Porpetto, ki ga bodo v kratkem razpustili, nakar bodo sledile predčasne volitve. Za izrednega komisarja Občine je bil imenovan Giovanni Petris, funkcionar deželne zaščite. Deželna odbornica Federica Seganti se je odločila za suspendacijo občinskega sveta po odstopu večine tamkajšnjih občinskih svetnikov (sedem na dvanajst). Občinski svet v Porpettu so izvolili na volitvah 6. in 7. junija 2009, ko je bil za župana direktno izvoljen Pietro Dri. Tudi njega čaka odstavitev. Predčasne volitve bodo prihodnje pomlad.

Sacile: motorist umrl v nesreči

PORDENON - V prometni nesreči, ki se je sinoči pripetila pri Sacileju, je izgubil življenje motorist. S svojim motorjem je silovito trčil v avtomobil in umrl na kraju nesreče.

SPLETNA STRAN PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Večina anketirancev zelo pozitivno ocenjuje srečanje treh predsednikov

Večina sodelujočih (55 odst.) v anketi spletnega Primorskega dnevnika zelo pozitivno ocenjuje nedavno tržaško srečanje predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške. 34 odstotkov anketirancev pozitivno ocenjuje pobudo, le štirje odstotki sodelujočih v anketi so se negativno opredelili o dogajanjih 13. julija. Anketa nima statistične veljave in jo zato lahko tolmačimo le kot

odraz občutkov obiskovalk in obiskovalcev naše spletne strani.

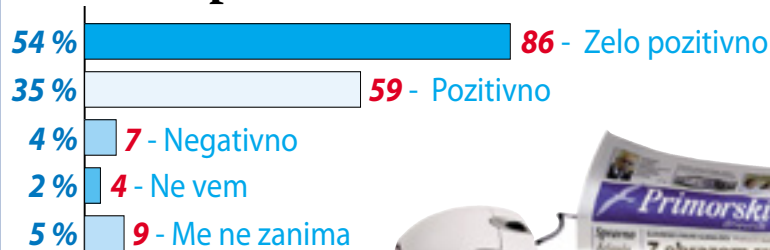
Skoraj 90 odst. anketirancev torej tako ali drugače pozdravlja pobudo Giorgia Napolitana, Danila Türka in Iva Josipovića, ki so se pred koncertom Riccarda Mutija skupaj poklonili Narodnemu domu in spomeniku istrskim beguncem. Tako visoka podpora dogajanjem je najbrž sad razpoloženja

v slovenski manjšini. Njeni predstavniki so bili množično navzoči pred Narodnim domom, mnogi pa so takoj zatem prišli tudi k spomeniku ezulom, kjer pa so - kot vemo - manjkali zastopniki nekaterih ezulskih združenj. A to je že druga zgodba.

Mnogi Slovenci so zvečer na osrednjem tržaškem trgu poslušali Koncert prijateljstva, ki ga je dirigiral Riccardo Muti. Na njem so odmevale tri državne himne, torej tudi Zdravljica, ki so jo zaigrali in zapeli na generalni ravno v trenutku, ko se je slovenski predsednik iz prefekture namenil na generalni konzulat SR Slovenije.

Slovenščina je bila na Velikem trgu dolgo časa nezaželjena, čeprav ne direktno. Prefekt Giovanni Palamara je prav zaradi slovenščine s posebnim odlokom prepovedal vse volilne in politične shode na trgu. Prva, ki je po prepovedi spregovorila v slovenščini, je bila danes pokojna senatorka KPI Jelka Grbec.

Kako ocenjujete srečanje treh predsednikov v Trstu?

www.primorski.eu

APT - POMORSKA LINIJA

IDEALNA POVEZAVA

GRADEŽ - TRST

VOŽNJE* OD 1. JUNIJA DO 5. SEPTEMBRA 2010

razen ob ponedeljkih

Odhod iz TRSTA	Prihod v GRADEŽ	Odhod iz GRADEŽA	Prihod v TRST
Pomol Audace	Pomol Torpediniere	Pomol Torpediniere	Pomol Audace
8.00	9.15	9.30	11.00
13.00	14.30	15.00	16.30
16.50	18.20	18.30	20.00

PRODAJA VOZOVNIC NA KROVU

Enosmerna vožnja € 5,70

Povratna vožnja € 5,70

(Vozovnica velja samo v dnevni izdaje)

ZELENI TELEFON: 800-955957

Promocijske cene za imetnike FVG Card in voucherjev Family Club Turismo FVG

Imenski abonent:

10 voženj € 34,20

50 voženj € 68,35

Kolo € 0,70 (za vsako vožnjo lahko sprejmemo le 2 kolesi)

* ob ugodnih morskih in vremenskih pogojih

ZAKON O PRISLUŠKOVANJIH - Kompromisna rešitev v vladni večini

Filtrirne obravnave naj bi določale, katera prisluškovanja so objavljiva

Finijevci zadovoljni, Berlusconi razočaran - Opozicija zahteva Caliendo

RIM - Vlada je spremenila stališče do spornega zakonskega osnutka o prisluškovanjih, ki ga ta čas obravnava pravosodna komisija poslanske zbornice. Podsekretar za pravosodje Giacomo Caliendo je namreč včeraj vložil popravek, ki odpravlja določilo, po katerem zapisov prisluškovanj ne bi smeli objaviti vse do zaključka predhodnih preiskav. Po novem naj bi bilo dovoljeno objaviti zapise prisluškovanj že med predhodnimi preiskavami, vendar kateri zapisi so relevantni oz. objavljivi, naj bi določil sodnik za predhodne preiskave sporazumno s tožilcem in obrambo na t. i. »filtrirnih obravnava« (it. »udienza filtro«).

Vladni amandma je plod kompromisa, ki ga je dosegla večinska struja v Ljudstvu svobode s Finijevimi privrženci, seveda upoštevajoč pritisk opozicije znotraj in zunaj parlamenta, pa tudi kritične pripombe predsednika republike Giorgia Napolitana. »Naredili smo ne samo korak naprej, ampak skok naprej,« je vidno zadovoljno komentirala predsednica pravosodne komisije Giulia Buongiorno, ena najtesnejših sodelavcev predsednika poslanske zbornice. Fini je pristavil, da doseženi kompromis spoštuje ustavo.

Premier Silvio Berlusconi pa je kompromis sprejel z vidnim nezadovoljstvom »Z amandmajem bodo stvari ostale približno takšne, kakršne so,« je razočaran dejal ob robu včerajšnje predstavitve ekipe Milana pred novo sezono. »Nadaljeval se bo absolutni škandal, da bodo lahko prisluškovali pogovorom nedolžnih zasebnikov ter jih nato objavili v časopisju (...) Spet prihaja do izraza pomanjkljivost naše demokracije, ki je grajena po ustavni strukturi, ki ne dopušča resničnih modernizacij,« je dejal.

Opozicija pa je dokaj rezervirana do vladnega popravka. Načelnica Demokratske stranke v pravosodni komisiji Donatella Ferranti je priznala, da gre za pozitiven premik, a ni bila prepričana, da je premik zadosten. Sicer pa je Ferrantijeva včeraj v komisiji odprla predvsem drugo vprašanje. Po njenem ni primerno, da zakonskemu osnutku o prisluškovanjih v imenu vlade sledi podsekretar Caliendo, ki je vpleten v afero okrog t. i. tajne lože P3.

Ofenzivo proti Caliendo je sprožila tudi stranka Italije vrednot. Njen načelnik v senatu Felice Belisario je včeraj od predsednika senata Renata Schifanija zahteval, naj vpiše na dnevni red zahtevo po odstopu Calienda, ki jo je opozicija vložila pred dobrim tednom dni.

Predsednica pravosodne komisije poslanske zbornice Giulia Buongiorno

JAVNO MNENJE - Tudi opozicija nazaduje

Zaupanje v Berlusconi in v njegovo vlado kopni

RIM - Priljubljenost premierja Silvia Berlusconi in njegove vlade je v zadnjem mesecu strmo padla. Premierja zdaj podpira le še 39 odstotkov Italijanov; 2 odstotka manj kot junija, medtem ko ga je na začetku mandata pred dvema letoma podpiralo celo 55 odstotkov. V sedanjo vlado pa zaupa 33 odstotkov Italijanov, 4 odstotki manj kot pred mesecem.

Tako ugotavlja javnomnenjska raziskava, ki jo agencija Ipr Marketing mesečno opravlja za spletno stran dnevnika La Repubblica. Kot beremo v priloženem komentarju, so v zadnjih časih Berlusconi in njegovi vladi obrnili hrbet zmereno usmerjeni krogi. Zelo verjetno je to rezultat škandalov, ki v zadnjih mesecih pretresajo vladne kroge in premierjeve najोजje sodelavce, pa tudi polemik, ki razdvajajo vladno večino.

Padec priljubljenosti beležijo vsi posamezni ministri, z izjemo dveh, in sicer ministra za delo Maurizio Sacconija, ki ga zdaj enako kot pred mesecem podpira 64 odstotkov Italijanov, in notranjega ministra Roberta Maronija, ki ga julija podpi-

ra 62 odstotkov Italijanov, 3 odstotki več kot pred mesecem dni. Na lestvici sledi kot pravosodni minister Angelino Alfano s 57 odstotki (-2), ministrica za enake možnosti Mara Carfagna s 54 odstotki (-1), minister za javno upravo Renato Brunetta s 52 odstotki (-3) in gospodarski minister Giulio Tremonti z 51 odstotki (-4). Na zadnjih mestih so ministri za odnose s parlamentom Elio Vito, za splošne zadeve Raffaele Fitto in za turizem Michela Vittoria Brambilla, ki uživajo podporo le 25 odstotkov anketiranih.

Javnomnenjska raziskava Ipr Marketing nadalje ugotavlja, da ljudje vse manj zaupajo vsem političnim strankam, pa naj bodo vladne ali opozicijske. Ljudstvo svobode zdaj uživa zaupanje 35 odstotkov Italijanov, 5 odstotkov manj kot junija, Se-verna liga pa 30 odstotkov Italijanov (-2).

Kot rečeno, z opozicijskimi strankami ni veliko boljše. Italija vrednoti uživa zaupanje 33 odstotkov anketirancev (-3 odstotke v primerjavi z junijem), Demokratska stranka 32 odstotkov (-2), UDC pa 31 odstotkov (-1).

Spet huda kri med Fiatom in sindikati

TERMOLI - Napetost v odnosih med turinskim avtomobilskim koncernom in sindikati se zaostruje. Po suspenziji treh delavcev v Melfiju in odslovlitvi z dela enega v tovarni Mirafiori, je včeraj prejel odpustno pismo še delavec Fiatovega podjetja Power Train v Tremoliju, ker se je udeležil protesta 22. junija. Vsi so sindikalisti panožnega sindikata Fiom-Cgil, zadnji pa baznega sindikata Slai Cobas. V odgovor na ravnanje podjetja je sindikat kovinarjev Fiom-Cgil oklical za petek dveurno stavko v vseh Fiatovih tovarnah, v sredo prihodnji teden pa bodo v poslanski zbornici organizirali srečanje s poslanskimi skupinami in jih seznanili »s protidemokracijskim in zastraševalnim ozračjem v Fiatu«. Fiom-Cgil je sicer stavko oklical tudi danes, ko bodo za osem ur prekrizali roke delavci v Fiatovi tovarni v Termini Imerese in v kooperantskih podjetjih.

Digitalne frekvence za Sky razburile Mediaset

MILAN - Televizijski koncern Mediaset se bo pritožil na evropsko sodišče proti odločitvi Evropske komisije, ki je Murdochovi mreži Sky pogojno dovolila anticipiran prehod na zemeljski digitalni sistem oddajanja. Proti odločitvi Bruslja, ki jo je označil za »neutemeljeno in hudo«, se je izrekel tudi podminister za gospodarski razvoj Paolo Romani, za katerega ta odločitev niti v najmanjši meri ne upošteva »razdiralnih učinkov na italijanski trg, tudi v smislu pluralizma«. Na pomisleke Mediaseta in podministra je Evropska komisija odgovorila, da je zelena luč za prehod na zemeljski digitalni sistem »s pravnega vidika korekten«. Razmere na trgu so se namreč spremenile, ugotavlja jo v Bruslju, kjer so televiziji Sky postavili pogoje, da bo »eventualno pridobljene frekvence uporabila za brezplačno oddajanje «.

DELO - Razveseljivi podatki zavoda Inail

Lani rekorden padec števila umrlih pri delu

RIM - Čeprav vsaka smrt pomeni neprecenljivo izgubo, zato seštevaje mrtvih ne bi smelo biti nobeno merilo, pa so podatki o gibanju števila smrtnih nesreč pri delu, ki jih je včeraj objavil zavod Inail, vseeno dobrodošli. Lani se je namreč število smrtnih nesreč pri delu znižalo za 6,3 odstotka glede na leto 2008 in doseglo najnižjo raven od leta 1951, ko se je začela statistična obdelava podatkov. V letu 2009 je med opravljanjem delovnih dolžnosti umrlo 1050 ljudi, medtem ko jih je bilo v letu 2008 1120.

Upada tudi število poškodb na delovnem mestu, ki jih je bilo lani 790 tisoč, kar je za več kot 85 tisoč manj kot leto prej. V tem primeru je znižanje 9,7-odstotno in je največje od leta 1993. Kot je zapisano v poročilu zavoda Inail, je znižanje števila mrtvih in poškodovanih pri delu tudi posledica lanske krize oziroma zmanjšanja števila zaposlenih (-1,6% po Istatu) in števila opravljenih delovnih ur.

»Tako velikega znižanja delovnih nezgod ni bilo od leta 1993, ko se je število nesreč pri delu zmanjšalo za 11,7 od-

stotka,« je na predstavitvi poročila povedal predsednik zavoda Inail Marco Fabio Sartori. Pozitivno je bilo sicer tudi leto 2008, ko se je število nezgod pri delu zmanjšalo za 4,1 odstotka. Pri smrtnih delovnih nesrečah, ki jih je bilo lani tudi znatno manj, pa smo po Sartorijevi oceni priče postopnega zmanjševanja smrtnih primerov v zadnjih letih; dovolj je pogledati v leto 2001, ko je bilo smrtnih primerov 1546.

Sartori je potrdil, da je imela gospodarska kriza učinke na zmanjšanje števila nezgod pri delu, vendar le delno (za 3%), medtem ko so bistveno večji pozitivni učinki dejanskega izboljšanja varnosti na delovnih mestih, kar se dogaja že nekaj let. To pa je rezultat ukrepov in politik, ki so jih sprejele in izvajale vlade, socialni partnerji, podjetja in sploh vsi subjekti, ki se ukvarjajo s preprečevanjem nezgod pri delu, začeniši z zavodom Inail, je še poudaril Sartori in dodal, da trend v obdobju 2002-2009 kaže, da se je število nesreč pri delu zmanjšalo za 20,4 odstotka, smrtnih primerov pa za 29 odstotkov.

DELO - Brezposelnost letos 8,7%

Socialni blažilci preprečili katastrofo

RIM - Izboljšanje gospodarskih razmer ne zadostuje za zasuk na trgu dela, kjer se bo brezposelnost do konca leta zvišala na 8,7-odstotno raven, kar je 2,5 odstotka več kot pred krizo leta 2007. Odbor za gospodarstvo in delo CNEL v svojem včeraj objavljenem poročilu o trgu dela v dvehletju 2009-2010 tudi ocenjuje, da se bo število iskalcev dela letos zmanjšalo za 1,4 odstotka, medtem ko se bo število zaposlenih skrčilo za 0,4 odstotka. Povprečno število delovno aktivnih državljanov naj bi letos postalo pozitivno, saj bi 0,6-odstotno zvišanje zadostovalo za kompenzacijo lanskega znižanja stopnje delovno aktivne populacije.

Iz analize odbora CNEL izhaja, da je italijanski trg dela pokazal v krizi precejšnjo odpornost, ki mu jo je omogočila uporaba socialnih blažilcev, v prvi vrsti dopolnilne blagajne. Od tod tudi podatke, da se je bolj kot stopnja zaposlenosti znižalo število opravljenih delovnih ur. Najbolj pa je kriza lani prizadela mlade ljudi, saj se je povprečna stopnja njihove zaposlenosti znižala za skoraj 11 odstotkov.

Maja rekorden skok dohodkov v industriji

RIM - Dohodki podjetij industrijske panoge so se maja glede na enak lanski mesec zvišali za 8,9 odstotka, glede na letošnji april pa za 0,8 odstotka. Kot je včeraj sporočil zavod Istat, gre za največji skok prometa od februarja 2008. Na domačem trgu je industrija maja v medletni primerjavi iztržila za 7,6 odstotka več, na tujih trgih pa je bila rast 12-odstotna.

Rekordna je bila maja tudi rast naročil, ki jih je bilo za 26,6 odstotka več kot maja lani (+3,2% glede na letošnji april), to pa je največji skok od leta 2005. Največjo rast naročil so zabeležili v proizvodnji prevoznih sredstev (+60,9%), računalnikov, elektronike in optike (37,9%) in raznih strojev in naprav (33,3%).

EVRO

1,2844 \$

-0,9

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
20. julija 2010

valute	evro (povprečni tečaj)	20.7.	19.7.
ameriški dolar	1,2844	1,2957	
japonski jen	111,50	112,84	
kitajski juan	8,7058	8,7823	
ruski rubel	39,2795	39,5095	
indijska rupija	60,8130	61,0470	
danska krona	7,4520	7,4529	
britanski funt	0,84745	0,84830	
švedska krona	9,5007	9,5312	
norveška krona	8,1290	8,1420	
češka krona	25,350	25,429	
švicarski frank	1,3537	1,3640	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	290,57	289,18	
poljski zlot	4,1292	4,1292	
kanadski dolar	1,3583	1,3667	
avstralski dolar	1,4718	1,4943	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2770	4,2730	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7089	0,7088	
braziljski real	2,3122	2,3043	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	1,9802	1,9944	
hrvaška kuna	7,2365	7,2225	

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
20. julija 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,33813	0,52125	0,72656	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,08250	0,11750	0,21667	-
EURIBOR (EUR)	0,597	0,861	1,114	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

29.732,48€

+209,44

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
20. julija 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,95	-0,67
INTEREUROPA	3,80	-5,00
KRKA	64,43	+0,37
LUKA KOPER	15,80	-1,13
MERCATOR	145,71	-0,80
PETROL	248,19	-1,04
TELEKOM SLOVENIJE	93,02	-0,92

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	24,00	-1,48
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	9,90	-0,80
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	18,03	-0,44
POZAVAROVALNICA SAVA	8,20	-
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	180,15	+0,18
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	85,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	18,43	-

MILANSKI BORZNI TRG
20. julija 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,146	-0,52
ALLIANZ	84,12	-0,57
ATLANTIA	14,75	-1,14
BANCO POPOLARE	4,4925	-0,44
BCA MPS	0,94	-0,32
BCA POP MILANO	3,7225	-0,20
EDISON	0,912	-1,94
ENEL	3,5975	-0,62
ENI	15,24	-0,52
FIAT	9,055	-2,06
FINMECCANICA	8,46	-1,17
GENERALI	14,89	-0,87
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,35	-0,11
LOTTOMATICA	10,83	-2,17
LUXOTTICA	18,95	+0,05
MEDIASET	4,61	+0,33
MEDIOBANCA	6,38	-0,16
PARMALAT	1,928	+0,36
PIRELLI e C	0,4725	-0,63
PRYSMIAN	12,24	-1,13
SAIPEM	26,09	-2,54
SNAM RETE GAS	3,4925	-0,43
STMICROELECTRONICS	6,46	-2,27
TELECOM ITALIA	0,916	-2,14
TENARIS	14,92	+0,74
TERNA	3,085	-
TISCALI	0,1102	-1,34
UBI BANCA	7,865	-0,19
UNICREDIT	1,975	-0,45

SOD NAFTE

(159 litrov)

77,30 \$

-0,18

IZBRANI BORZNI INDEKSI
20. julija 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	827,92	-0,43
SBITOP, Ljubljana	3.359,45	-0,54

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.842,35	-0,35
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	246,69	+0,15
BIFX, Sarajevo	1.524,34	+0,88
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.340,93	-0,96

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.229,96	+0,74
Nasdaq 100	2.222,49	+1,10
S&P 500, New York	1.083,48	+1,14
MSCI World, New York	1.089,31	-0,05
DAX 30, Frankfurt	5.967,49	-0,69
FTSE 100, London	5.139,46	-0,17
CAC 40, Pariz	3.468,02	-0,53
ATX, Dunaj	2.311,11	-0,32
PX, Praga	1.142,60	-0,43
EUROSTOXX 50	2.627,28	-0,28
Nikkei, Tokio	9.300,46	-1,14
STI, Singapur	2.953,53	-
Hang Seng, Hongkong	20.264,59	+0,86
Composite, Šanghaj	2.528,73	+2,15
Sensex, Mubaj	17.878,14	-0,28

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

SEJMIŠČE - V torek, 27. julija, je na izredni seji skupščine družbenikov napovedana likvidacija

Kakšna bo usoda sejemske družbe (in 15 milijonov vredne imovine)?

Vodstvo in osebje naj bi vsekakor obdržali - Pomembne prireditve niso pod vprašajem

Pokrajinski svet je v ponedeljek soglasno sprejel sklep, s katerim se je Pokrajina Trst odpovedala svojemu deležu v sejmski družbi Fiera di Trieste. Poleg pokrajine so med lastniki Občina Trst, Dežela Furlanija-Juljska krajina, Trgovinska zbornica, Pristaniška oblast in druge zasebne ustanove, ki v bistvu od nekdanj plačujejo njene dolgove. Kaže, da so se vsa poslovna leta v zadnjih 15 letih zaključila v minusu in da se bo letošnje zaključilo s kar 800.000 evri izgube.

Zdaj se postavlja vprašanje, kakšna bo v resnici usoda sejemske družbe in sploh sejmišča oziroma velesejemske strukture, katere vrednost je približno 15 milijonov evrov. V torek, 27. julija, je napovedana izredna skupščina družbenikov, ki naj bi se odločila za likvidacijo. V tem primeru bo odločitve glede nadaljnjih korakov sprejemal za poklican komisar. Dosedanjemu predsedniku Fulviu Bronziju, ki včeraj ni dajal uradnih izjav, pa se pravkar izteka mandat.

Dejstvo je, da so se v zvezi z usodo te ustanove v zadnjih letih sledili vsakovrstni predlogi in govorice. Eni so hoteli sejmišče premestiti v staro pristanišče, drugi v prostore nekdanje ribarnice na nabrežju, tretji, med temi tudi župan Roberto Dipiazza, so predlagali velik šotor ali balon. Tudi na deželni ravni je bilo večkrat slišati vprašanje, čemu služi toliko sejmišče, eno v vsaki pokrajini. To je verjetno tudi razlog, da nekateri spodbujajo eno samo sejmišče za vso deželo FJK. Usoda tržaškega je v tem primeru zapečatena.

Kakšna bo torej usoda območja nasproti hipodroma? Nekateri zatrjujejo, da pomembnih prireditev ne bodo ukiniteli (sicer ni znano, kje bodo) in da bodo stalno osebje vsekakor obdržali. Komisar naj bi likvidiral družbo in prodal poslopja sejmišča. Družba je sicer stavbo s kongresnim centrom (ob zgornjem vходу na Ul. Revoltella) že prodala za milijon evrov in je zdaj v njej nov sedež zasebne televizijske postaje Telequattro. Kdo bo nepremičnine kupil, ni dano vedeti, dobro obveščeni viri pa zagotavljajo, da so v novem regulacijskem načrtu že zabeležene ustrezne spremembe, saj je predvidena nova namembnost območja. Razsodba Državnega sveta in preložitve razprave v občinskem svetu na september pa sta po mnenju istih virov krepko prekržili račune.

A.G.

Koliko časa bo nad vhodom sejmišča še ta napis?

KROMA

ZAHODNI KRAS - Predlog

Križ v celoti v občino Devin-Nabrežina?

Tudi mnogi Križani so pred časom podprli zahtevo po ustanovitvi samostojne kraške občine, ki je sedaj znova aktualna, čeprav v precej drugačni upravni obliki. To so naredili, ker so upravičeno nezadovoljni z ravnanjem Občine Trst, Križ pa se razprostira tudi na ozemlju devinsko-nabrežinske in zgoniške občine. Prav zaradi tega so na takratni skupščini, ki je bila posvečena kraški občini, nekateri izpostavili možnost, da bi se »tržaški« del Križa priključil Devinu-Nabrežini.

Na to se sedaj navezuje rajonska svetnica Demokratske stranke Maria Grazia Villi, ki pravi, da je Križ precej vezan na Nabrežino. Pri tem omenja zdravstvene in socialne storitve, ki se jih mnogi Križani poslužujejo v Nabrežini in ne v

Trstu. Villijeva tudi našteva vse pomanjkljivosti mestne uprave do Križa, na katere zahodnokraški rajonski sosvet redno opozarja Občina. Pred nekaj meseci je župan Roberto Dipiazza npr. obljubil nov prometni sistem med Križem in obalno cesto, njegovim obvezam pa niso sledila dejanja.

»Naša občinska uprava vas bo sprejela z odprtimi rokami,« je svojčas Križanom dal vedeti devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret. To je bil odgovor Massimu Veroneseju, vodji leve sredine v nabrežinskem občinskem svetu, ki je župana opozoril na nezadovoljstvo Križanov z upravno politiko Občine Trst. Zadeva je ostala le pri besedah, tudi zato, ker je morebitni priključitveni referendum zelo zapletena in težko izvedljiva stvar.

PRISTANIŠČE

Kitajski lonci z italijansko oznako

Pod drobnogledom carinikov tržaškega pristanišča so bili tokrat lonci. V novi prostocarinski coni so v pravkar raztovorjenem kontejnerju, ki je pripotoval iz Kitajske, odkrili prepovedan taovor. Na vsakem izmed 1643 jeklenih loncev kitajske proizvodnje, vrednih 110 tisoč evrov, je bil natisnjen napis »MC Italia«. Lonce so proizvedli na Kitajskem po naročilu znanega italijanskega podjetja, ki je kleno kuhinjsko opremo trži in prodaja. Cariniki so pogrešali vsakršno informacijo glede dejanskega izvora loncev, nikjer ni bilo oznake »Made in China«, kar je v nasprotju z zakonom št. 350 iz leta 2003, saj gre za zavajanje potrošnikov, ki so prepričani, da je proizvod italijanski. Celotno blago so začasno zasegli, uvoznika pa bo do leteta denarna kazen, ki bo znašala od 10 do 250 tisoč evrov.

MILJE - Slovesnosti Spomin na hrabrega Eddieja Cosino po 18 letih še živ

V Miljah so tudi letos počastili spomin na policista Eddieja Walterja Cosino, ki je umrl 19. julija 1992 v atentatu v Ulici D'Amelio v Palermu. Le nekaj mesecev pred atentatom je prostovoljno odšel iz Trsta v Palermo, da bi ščitil sodnika Paola Borsellina. V nedeljo so ga počastili v miljskem gledališču Verdi, v ponedeljek pa s slovesno mašo v cerkvi sv. Ivana in Pavla.

Padriški Znanstveni park za inovacije v Bazilikati

Znanstveni park na Padričah je dal pomemben prispevek k nastanku družbe Basilicata Innovazione, ki je nastala v deželi Bazilikati s ciljem spodbujati krajevni gospodarski razvoj s prenosom tehnologij, vrednotenjem rezultatov raziskovanja za promocijo nastanka in razvoja podjetij z visoko stopnjo znanja ter povečanja količine in kakovosti kompetenc. V prvem letu delovanja, ki so ga obhajali včeraj, je družba stopila v stik z 260 podjetji in jih obiskala 217, spodbudila je 61 inovativnih posegov, dosegla šest potrdil za vrednotenje rezultatov raziskovanja ter prejela devet predlogov o inkubatorjih za nastanek spin-off in drugih podjetij. Včeraj so tudi odprli sedež središča MaTechPoint Basilicata, ki je prvo središče na italijanskem jugu, specializirano na področju novih materialov.

FIPE ceni ameriški zakon o alkotestu za volanom

V New Yorku bo avgusta stopil v veljavo nov zakon za prometno varnost. Vozniki, ki jih je policija v preteklosti že zalotila pri vožnji pod vplivom alkohola, bodo morali vsakič, ko sedejo za volan, opraviti alkotest. Pihali bodo v napravo, ki meri stopnjo alkohola v izdihanem zraku. Napravo bodo vsem tovrstnim voznikom vgradili v avtomobil. Če je voznik popil preveč, se motor ne bo prižgal. Beniamino Nobile, predsednik tržaške sekcije federacije javnih lokalov FIPE, je v izjavi za tisk podprl pobudo, ki je »eden najbolj učinkovitih ukrepov za boj proti vožnji pod vplivom alkohola«. FIPE je že zaprosil italijansko referente v Bruslju, naj predlagajo uvedbo podobnih določil tudi v Evropski uniji. Nobile pa pričakuje odločno podporo državnih in krajevnih politikov.

Globa in prijava zaradi beračenja z otrokom

Tržaška občinska policija posveča posebno pozornost beračem, ki se na mestnih ulicah poslužujejo otrok. Pogosto se dogaja, da starši izkoriščajo otroke, da bi se jih mimoidoči usmili. V ponedeljek so redarji na Ulici Imbriani zasačili 42-letno gospo, romunsko državljanko, ki je pred trgovino beračila s svojim mladotnim sinom. Pospremili so ju v urad občinske policije, kjer so napisali globo v višini 50 evrov. Žensko so tudi prijavili, saj 600. člen kazenskega zakonika prepoveduje izkoriščanje mladoletnikov za beračenje.

MILJE - Pobuda

Ulica za Marianno

Žrtev v tovarni Pasta Zara

21. julija 2004 je v tovarni testenin Pasta Zara pri Miljah v tragični nesreči izgubila življenje delavka Marianna Di Domenico. Stara je bila 20 let, v tovarni je delala prek agencije za delo v najemu. Njeno življenje je kruto ugasnilo v stiskalni napravi. Sindikati NIDIL-CGIL, FELSA-CISL in CPO-UIL prirejajo danes ob 11. uri spominsko svečano pred vhom v tovarno, na Cesti solin št. 29. Sindikati bodo ob tej priložnosti predstavili predlog po poimenovanju kake bližnje ulice po pokojnici. 21. julij pa naj bi vsako leto posvetili izobraževanju in informiranju v zvezi z varnostjo na delu. K pobudi sta pristopila tržaška federacija SKP-EL in skupina Ženske se soočajo, ki poudarjata, da je Marianna delala in umrla v položaju, ki je značilen za številne mlade in starejše delavce, se pravi brez pogodbene vezi s podjetjem in brez jamstev za prihodnost.

ODVETNIŠKA ZBORNICA - Odvetniki kritizirajo vladno politiko

Pravosodni sistem se sesuva, za reformo se skriva velika zmeda

»Italijanski pravosodni sistem se sesuva, predvsem zaradi daljše serije pogubnih vladnih ukrepov. Še najhuje pa je, da vlada sploh ne upošteva naših mnenj in predlogov.« Stališče predsednika tržaške odvetniške zbornice Roberta Gambela Benussija je zelo jasno, odraža pa mnenje vseh odvetniških zbornic Triveneta. Predstavniki le-teh so se 10. julija srečali v Bellunu, kjer so podpisali skupen dokument, ki opozarja vlado, da so njene izbire napačne.

Na novinarski konferenci na sedežu tržaške odvetniške zbornice so predstavniki petih zbornic Furlanije-Juljske krajine utemeljili svoje številne pomisleke. Gambel Benussi je poudaril, da sedanja vlada teži k privatizaciji civilnih postopkov, predvsem z uvedbo obveznega poskusa poravnave sporov pred zasebnim posrednikom. Ta novost je najprej zajela spore na področju dela, nazadnje pa je pravosodni minister Angelino

Alfano predlagal, da uvedejo posrednike tudi za razveze. »Vlada daje pravde v zakup zunanjim osebkom, notarjem, da bi pospešila postopke. V resnici se postopki ne skrajšajo, marveč celo podaljšajo,« menijo odvetniki, ki zatrjujejo, da tovrstne poravnave sporov ne obrodijo sadov in da se po obveznem štirimesečnem roku vsekakor začne pravda.

»Vlada ni sposobna rešiti problema štirih milijonov zaostalih postopkov,« meni Gambel Benussi, ki je tudi poudaril, da pravosodno ministrstvo v vseh letih sploh ni vlagalo v delovno silo in sredstva, kar bi bilo najbolj nujno in pametno. Sodni postopki ponekod potekajo v glavnem po računalniških kanalih, kar nedvomno pospešuje procese, v Italiji pa imajo le redka sodišča vso potrebno opremo.

»Stroški so za stranke tako še večji, saj morajo najprej plačati notarja, zatem pa še svojega odvetnika,«

je opozoril Andrea Mascherin, zastopnik tržaškega okraja v državnem odvetniškem svetu. Mascherin je prepričan, da sta odvetništvo in novinarstvo bratska poklica, saj oba potrebujeta avtonomijo, samostojnost in svobodo, z avtoritarnimi vladami pa se takoj znajdeta pod udarom.

»Vlado pozivamo, naj udejanji reformo odvetniškega poklica, ki že več let počiva v senatu, pravosodni sistem pa potrebuje korenito reformo, ne pa začasno krpanje,« je opomnil Mascherin. Po njegovem mnenju je zelo slab znak tudi to, da bo minister Alfano jutri predstavil svoje predloge za reformo civilnih postopkov predsednici Confindustrie Emmi Marcegaglia: »Odvetnikov in sodnikov minister ne upošteva, industrialci pa gotovo ne bodo ščitili pravic delavcev.« Reforma pravosodja je po mnenju odvetnikov zgolj geslo, za katerim se skriva zmeda, saj še sama vlada ne ve, kako naj ukrepa. (af)

PRIČEVANJE - Hedvika Sardoč iz Saleža

»Partizanski list sem zglodala«

Leta 1943 je čudežno ušla smrti - Po vojni je nemški oficir podaril Viktorju zlato »špilco«

Gospa Hedvika Sardoč o sebi pravi, da je »miracolata«, saj je v mladosti nekajkrat čudežno ušla najhujšemu. Prijazna in energična nona številnih vnukov svoje dneve zelo rada preživlja v domačem saleškem vinogradu, v katerem vsako leto pridela pet hektarjev vina. V svojem stanovanju v Bajti pa je rada spregovorila o svojih spominih na maj 1945; še več, pričakala nas je s štirimi listi, na katere je z drobnou urejeno pisavo zabeležila svoje doživljanje izpred petinšestdeset in več let.

Ampak tudi Hedvikina zgodba se ne začenja maja 1945, temveč veliko prej, sredi fašističnega zatiranja in nemške zasedbe Krasa.

Fašistični učitelji

Hedvika je tako kot vsa njena generacija morala obiskovati italijanske šole, njeni spomini na fašistične učitelje, ki so poučevali po slovenskih vaseh, pa so različni.

»Učitelj Richetti, oče bodočega župana, je vedno nosil uniformo in črno srjaco. Spominjam se, kako me je nekoč brnil s svojim škornjem ... Nekateri učitelji pa so bili dobrega srca, na primer Hauser in Pignatelli.«

Gospa Hedvika pravi, da so se takrat kraška dekleta vračala iz Trsta vsa opljuvana, saj so jih fašisti na cesti zmerjali in pljuvali nanje. Zato najbrž ni čudno, če so 25. julija 1943, ko so slišale, da je bil Mussolini odstavljen, italijansko zastavo vrgle v stranišče.

»A 25. julij ni bil 8. september ...in ženske so odpeljali v koronejski zapor. Dve moji prijateljici so poslali v zapor v Benetke.«

Hedvika je v Saležu živela z mamo in sestro Celesto. Oče je leta 1928 odplul v Združene države Amerike ...in se s kovčkom v roki vrnil skoraj trideset let pozneje. Tri ženske so vsa vojna leta same skrbjele za kmetijo.

Čudežna rešitev

»26. november 1943 je bil tragičen dan za mojo vas Salež, saj so Nemci "na pravili raštelament": ukaz so imeli, da ustrelijo kogarkoli bodo našli na cesti, partizane ali civiliste. Ko sem se vračala s paše, kamor sem zjutraj gnala krave in s seboj vzela Viktorja, devetmesečnega sinčka sestre Celeste, je naenkrat zabrnelo iz mitraljeza in vse je švigalo okoli mene. V hipu sem se odločila, da se ne skrijem, ampak grem v njihovo smer ...in spet je švigalo okrog mene. Čudežno sem prišla živa čez polje na cesto za Zgonik. V Gornji vasi je bilo slišati jokanje in kričanje: neki ženski so vzeli sina in moža.

Ko sem prišla domov, je sestra kričala name, ker sem s seboj vzela Viktorja, jaz pa sem šla do okna in ob njem zagledala

mimetično oblečenega vojaka, velikega kot Goljata, ki je vame uperil svojo pištolo. Pomislila sem: sedaj je res konec. Drug Nemec je vstopil v sobo in na družinskem listu, ki je visel na steni, videl, da ni doma nobenega moškega. Zato so odšli.

Ko so Nemci zapustili vas, smo šli po klancih, da bi videli, če kdo kliče na pomoč. Prav tam, kjer so streljali name, so težko ravnili dva fantiča, najteže Janka Rebulu Brstoukna.«

Tistega dne so Nemci odpeljali nekaj moških, med njimi tudi strica Ivana Sardoča, ki se iz Dachaua ni več vrnil. Sosedja Jožeta Ščuko pa so naslednjega dne našli mrtvega.

Gospa Hedvika pravi, da so bili tragični dogodki tistih dni včasih tudi komični. Kot na primer takrat, ko je na neki parceli našla mrtvega partizana ...brez čevljev. Ko je to povedala v vasi, ji je nek moški dejal, da ga je videl s čevlji, Hedvika pa se je spomnila, da je v hribu srečala Miho Fandačevga z nahrbtnikom.

»Ko sem se zvečer vrnila s paše, mi je mama rekla, naj ne hodim v hišo, ker me čaka jezni Miha ...

Kasneje smo zvedeli, kdo je v resnici sezul mladega partizana in prodal njegove čevlje, truplo pa smo pokopali v dolino. Ko je moja krava nekega dne prišla do tiste doline, se je zgodilo nekaj čudnega: vrgla se je na prva kolena in močno mukala ...kot da bi jokala.

Po končani vojni so v hribu odkopali pet partizanov, jih prinesli na Škrljiv borjač, od koder jih je spreved domačinov s slovensko zastavo pospremil na zgoniško pokopališče. Med njimi sem bila tudi jaz v narodni noši.«

Še en dogodek pa bi lahko Hedviko drago stal. Ko se je s sovaščanko odpravila proti Proseku, sta ju pri Gabrovcu prestregla Nemci in odpeljala na komando. »Meni je šla vsa kri v glavo, saj sem v žepu imela partizanski list. Milko so spustili, mene pa obdržali na komandi: ker sem bila nekaj trenutkov sama, sem tisti list zglodala v ustih in vrgla pod stol. Stražnik je medtem gledal ven, ker so takrat odpeljali nekatera gabrovska dekleta ... Nek oficir me je nato vso pregledal in med slikami, ki so bile zgrnjene na mizi, iskal moj obraz. Na srečo ga ni bilo in sem lahko šla domov.«

Hedvika se tudi spominja, kako so Nemci nekega dne zaplenili vse krave v vasi in jih odgnali v Nabrežino.

»Pod noč so nas obvestili, da bodo Nemci prišli v vas, zato sem s skupinico ljudi šla spat v pečino nad vasjo. Naslednje jutro ni bilo nobenega pastirja, zato smo bili zelo zaskrbljeni, vse dokler niso prišli otroci in povedali, da so Nemci odgnali krave. Zahtevali so, da gremo s kravami čistit grmovje ob železniški progi, ker so se bali partizanskih min. Krave so bile na tisti nabrežinski rovni, kjer je običajno šagra, vozili smo jim seno, jih napajali in molzli. Ko je bilo vse očiščeno, smo krave dobili nazaj.«

Partizanski pogreb v Saležu, levo Hedvika Sardoč danes

KROMA

V zadnjih vojnih mesecih, so se v Saležu ustavili tudi Mongolci na konjih, ki so se borili na strani nacistov.

»Eden je vprašal, hočeš videti rusko kri? In se ustrelil v roko! Spominjam se, kako so se aprila 1945 veselili smrti ameriškega predsednika Roosevelta. Glede na to, kar se je zgodilo kasneje, bi se morali raje veseliti Stalinove smrti ...

Nekega večera so jih partizani napadli, par dni kasneje so zapustili vas in krenili proti Opčinam. Tam se zanje gotovo ni dobro končalo.«

Nočno korakanje po klancu

»V noči na prvi maj je bilo slišati močno korakanje po klancu, nekdo je tudi trkal na naša vrata. Z mamo in sestro smo mislile, da so Nemci, zato je mama mojo pošto, ki sem jo prenašala kot kurirka, zakopala pod listje.

Tisti strah je bil odveč, nekaj ur kasneje smo zvedele, da so ob naši hiši korakali partizani, ki so hodili v Trst. Na vrata pa je trkal moj bratranec iz vipavskih Brij, ki nas je hotel pozdraviti; v Trstu je bil nato ranjen, izgubil je eno oko.

Bile smo zelo srečne in vesele, ko smo zvedele, da so partizani osvobodili Trst.«

Tretjega maja je Hedvika, tako kot veliko Kraševcev, odšla v Trst, da bi na Ve-

likem trgu proslavila zmago.

»Z zastavami in petjem smo pozdravljali partizane, slišati pa je bilo še kakšen strel. Domov smo se vrnili peš, od petja in kričanja sem popolnoma izgubila glas, da sem morala "delati gargarizme" (grgrati; op. nov.).

Petega maja popoldne smo se v veliki klapi odpravili peš proti Gorici. Prenočili smo v Kostanjevici, naslednjega dne pa smo bili ob devetih že v Gorici in spet z zastavami in petjem pozdravljali partizane.«

Maj 1945 je za Hedviko sinonim za zmago, nemški vojaki pa so v tistih dneh bežali.

»Vojaki so se razšli in tavalj po gozdu. Iskali so pot, da bi prišli vsaj živi domov. Naši sosede so med pašo našli tri Nemce v slabem stanju: njihove ustnice so bile bele in razpokane, zato so jih pripeljali v vas, prav k tisti družini Brstoukni, iz katere je bil Janko, ki so ga Nemci težko ranili leta 1943. Napili so se vode in se umili, med njimi je bil tudi oficir. Moja mama, ki je v naročju držala Viktorja, mu je rekla: temu otroku ste ubili očeta. Takrat je bil namreč sestrin mož že mrtev, saj so ga januarja 1944 ubili med napadom na partizansko šolo v Cerknem. Oficir je imel pri sebi zlato špilco, zaponko za kravato, in jo pripel otroku na podbradnik ...«

Poljanka Dolhar

V Vili Cosulich za otroke

V okviru niza pobud za otroke Spazi Urbani in Gioco bo danes od 16.30 do 18.30 v parku Vile Cosulich pobuda Storie a fumetti - in giardino con Zio Paperone ...tutti a scuola di fumetto.

V Nabrežini revija godb

V okviru pobude Poletni večeri pod zvezdami bo v soboto zvečer pred županstvom v Nabrežini ob 21.15 potekala druga izvedba revije godb, ki jo prireja društvo Onorevoli Colonnelli del Kentucky v sodelovanju z Občino Devin-Nabrežina in s podporo Pokrajine Trst. Nastopile bodo godba iz kraja Pieve Tesino v pokrajini Trento, godba filharmoničnega društva Vittorio Candotti iz Pierisa in godba Skupnosti Italijanov iz Buj v hrvaški Istri.

Strupene rastline v Carsiani

Pokrajinsko odborništvo za okoljsko vzgojo obvešča, da bo v nedeljo v botaničnem vrtu Carsiana pri Zgoniku ob 16. in 17. uri potekal voden ogled strupenih rastlin. Odprto je tudi vpisovanje za vodene ogledne in delavnice vrtnarjenja za otroke poletnih središč, ki jih - tudi v slovenskem jeziku - izvajajo izvedenci zadruge Curiosi di natura. Vrt Carsiana je vsekar odprto od torka do petka med 10. in 13. uro, ob sobotah in praznikih pa med 10. in 13. ter med 15. in 19. uro. Ob nedeljah in praznikih je ob 16. in 17. uri na voljo tudi voden ogled. Za informacije in prijave sta na voljo telefonska številka 040-229573 in spletna stran www.carsiana.eu.

Spomin na Van Gogha

V torek, 27. julija, bo v prostorih SKD Ivan Grbec v Škedenjski ulici 124 v Škedenju ob 19.30 večer v spomin na slikarja Vincenta Van Gogha ob 120-letnici smrti, ki ga prirejajo kulturni delavec Edoardo Kanzian, združenje Il Pane e le Rose in krožek Lumière. Govorili bodo filozof in vizualni umetnik Emiliano Bazzanella, zgodovinarica Silva Bon, profesor in pisatelj Roberto Dedenaro, predstavniki filmskih krožkov Alessandro Radovini in igralka Liliana Saetti. Predvajali bodo tudi 60-minutni dokumentarni film o Van Goghu.

Milje: poletne pobude skupine Lampo

Na parkirišču Caliterna pri Miljah se nadaljujejo pobude v sklopu poletnega pusta. Skupina Lampo, ki ima tam svoj kiosk, vabi drevi na koncert Maura in Milene. Začetek ob 20.30. Jutri ob 21. uri bo nastopila plesna skupina Elisabette Marcusa in Sergia Sidarija.

POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Irena Magliacane (Zavod Žige Zoisa)

Uspešna metoda učenja

Na maturi je nastopila z referatom o računalniškem programu Open Source Software - Razmišlja o študiju prava

Tudi na Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa se letos ponašajo s stotico. Najvišjo oceno sta si na državnem izpitu prislužili kandidatki pravno gospodarsko podjetniške smeri. Ena izmed njih je Irena Magliacane iz Devina, ki je na stotico bolj upala kot pa jo pričakovala, medtem ko je pričakovanje postalo realnejše po zelo dobro opravljenem pisnem delu izpita.

Irena je pred maturitetno komisijo na ustnem izpitu nastopila z referatom o t.i. Open Source Softwareju, računalniškem programu z izvorno kodo, ki omogoča spreminjanje programa, kar je idealno za podjetja. Devinska stotica je na izpitu tudi podala nekaj primerov uporabe tega programa v javni upravi v Vidmu in Münchnu, kjer so veliko prihranili.

Zakaj je odličnjakinja pred petimi leti izbrala »trgovsko«? »V resnici ne vem, zakaj,« pravi Irena: »Matematika in fizika mi nista nikoli bili všeč, jeziki pa so mi in ker na trgovski imaš tako jezike kot drugo ...« To šolo oz. smer bi vsekakor še

enkrat izbrala, čeprav je bilo precej naporno, predvsem na koncu. Učiti se je morala štiri jezike (poleg slovenščine in italijanščine še nemščino in angleščino). Devinska odličnjakinja se v teh petih letih pravzaprav ni več kot toliko posvečala študiju, kar pripisuje predvsem metodi učenja, na katero se je navadila

že na nižji srednji šoli: »Tam sem imela profesorico, ki je bila zelo dobra in pri kateri se je bilo treba učiti. Zaradi tistega sem se potem navadila, da se moram naučiti veliko stvari v kratkem času in potem mi je tudi na višji bilo veliko lažje.«

Poleg študija se Irena ukvarja z ritmično gimnastiko pri ŠZ Bor, drugače se je ukvarjala tudi s cheer leadingom pri društvu Cheerdance Millenium in zahajala v gledališko šolo Studio Art, kar pa je zaradi kopice obveznosti opustila.

Po udeležbi na maturantskem izletu se Irena Magliacane zdaj prepušča uživanju morja, v bližnji prihodnosti pa razmišlja o študiju prava na tržaški univerzi. Želela si je tudi enoletno delo v tujini, a ji zaradi športa in študija ni uspelo: »Morala bi se bila pozanimati v zadnjih dveh mesecih šole, pa nisem imela nikoli časa priti v Trst,« pravi Irena, ki se ji bo želja morda izpolnila prihodnje leto s programom Erasmus: lahko bi šla v Nemčijo, ki ji je skupaj z Avstrijo zelo všeč. (iz)

Vsa objavljena pričevanja in več fotografij na www.primorski.eu

MODA - Finalni večer 9. modnega tekmovanja ITS z voditeljico Victorio Cabello

Navdušenje, uporabnost in mladostna ekstravaganca

Mednarodna modna prireditev je kljub krčenju sredstev popolnoma uspela

Leto je naokrog in tudi letos so se številni študentje in študentke oblikovanja z vseh koncev sveta vrnili med tržaško modno srenjo z novimi kreacijami. Tržaški agenciji Eve, ki jo vodi Barbara Franchin, je tako tudi letos kljub znatnemu krčenju sredstev uspelo izvesti modno prireditev International Talent Support (ITS), ki je doživela že svojo deveto izvedbo in še enkrat navdušila modne gurue.

Preteklo soboto zvečer se je nekdanja ribarnica prelevila v neke vrste vesoljsko mehanično delavnico, v kateri smo lahko občudovali kovinske cevi, gigantne vijake in parne stroje, prisluhnili pa smo tudi nenavadnemu zvoku, ki nas je popeljal v svet znanstvene fantastike. Letos se je namreč vse vrtelo okrog teme Confederation of Fantastic Voyagers, za scenografijo, ki je bila - roko na srce - v primerjavi s prejšnjimi leti bistveno skromnejša, pa je tudi tokrat poskrbela izjemno nadarjena Belinda Devito.

Poslanstvo modnega tekmovanja pa je kljub zategovanju pasu ostalo nespremenjeno: njegovim udeležencem je še vedno omogočena predstavitev svojih kreacij izbrani žiriji. V letošnji finalni izbor se je uvrstilo več kot 50 projektov iz 80 različnih držav, na finalnem večeru pa se je za nagrade v dveh kategorijah potegovalo skupaj 22 projektov. 12 mladih oblikovalcev se je pomerilo v kategoriji ITS#Fashion, 10 projektov pa se je potegovalo za nagrade v kategoriji ITS#Accessories. V sklopu slednje kategorije smo si lahko ogledali čudovite modne dodatke, med katerimi so bili nekateri zelo ekstravagantni, nekateri pa celo uporabni. Oblikovalci, ki so si zamislili razstavljene torbice in obuvale, so prihajali predvsem iz Velike Britanije, britansko prevlado pa so nekoliko omilili mladi ustvarjalci z Daljnega vzhoda (dva Južnokorejca, Japonec in Tajec). V kategoriji Fashion pa smo lahko občudovali kreacije dvanajstih oblikovalcev iz desetih različnih držav.

Po modni stezi v prostorih nekdanje ribarnice so se sprehodili predvsem moški modeli, saj so se udeleženci modnega tekmovanja ITS posvetili predvsem moški modi, za videno pa lahko rečemo, da oblikovalci niso predstavili nič revolucionarnega. Nekoliko bolj drzna je bila morda ženska moda, ki pa je je bilo le za vzorec. Kot glavni

Prizora s sobotne mednarodne modne revije v nekdanji tržaški ribarnici

KROMA

zmagovalec večera se je proslavil japonski oblikovalec Takashi Nishiyama, ki je v svoji kolekciji za moške razvil povsem lastno interpretacijo mode. Za to priložnost je namreč oblikoval moška ogrinjala, ki so spominjala na pošasti ali na strašila, a kakorkoli že dojemamo modo, se zdi, da modni kritiki dandanes iščejo kolekcije, v katerih prevladujeta drznost in avantgardnost.

Naj zapišemo, da so tudi letos žirijo sestavljala ugledna imena, med katerimi se je prvič znašel nizozemski modni duo Viktor & Rolf, med žiranti pa smo opazili tudi Nino Nitsche iz Maison Martin Margiela, Renza Rossija iz modnega podjetja Diesel, pa lanskega zmagovalca tekmovanja ITS Masona Junga in druge. Izbrana žirija je pred priljubljeno voditeljico Victorio Cabello nagradila še tri oblikovalce v kategoriji Fashion. Nagrado v višini 25 tisoč evrov in šestmesečno delovno

prakso pri modni hiši Diesel je prejel mlad nemški oblikovalec Michael Kampe, nagrada Fashion Special Prize v višini 5 tisoč evrov je šla v roke južnokorejskega oblikovalca Yonga Kyuna Shina, moško prevlado na letošnji prireditvi pa je zaokrožil belgijski oblikovalec Niels Peerraer, ki je prejel RA Award.

Med nove modne oblikovalske upe v kategoriji Accessories so se na sobotnem večeru vpisale tri mlade oblikovalke. Nagrado Accessories Collection of the Year v višini 5 tisoč evrov, s katero zmagovalec običajno dobi obenem tudi priložnost za realizacijo nove kolekcije za prihodnjo izvedbo revije ITS, je tokrat prejela britanska oblikovalka Sarah Williams, ki je postala tudi dobitnica nagrade Absolute Award v višini 3 tisoč evrov. ModAmont Award je za svojo kolekcijo obuval prejela Tajka Yu-Wen-Lu, Britanka Emma Yeo pa

je postala prejemnica nagrade YKK Award v višini 10 tisoč evrov.

Ob koncu prijetnega sobotnega druženja je voditeljica Victoria Cabello na oder povabila gonilno silo celotne prireditve Barbaro Franchin, ki se je vidno ganjena zahvalila svojim sodelavcem, žirantom, študentom in študentkam, ki so se udeležili njene prireditve, posebno zahvalo pa je namenila tudi lokalnim oblastem, ki so pomagali realizirati ITS#9. Na prireditvi je nekaj besed povedal tudi župan Roberto Dipiazza, ki je šaljivo pogledal v svojo »čarobno kroglo«, ki mu je namignila, da se prihodnje leto lahko nadejamo jubilejne 10. izvedbe modne prireditve ITS. Ta naj bi se dogajala na Velikem trgu, v velikem cirkusnem parku, v katerem se bodo mladi kreatorji lahko še enkrat prepustili svoji domišljiji in nas presenečali z ekstravagantnimi in drznimi kreacijami. (sč)

Gala večer Naši angeli na Velikem trgu

Na Velikem trgu bo drevi ob 21.30 na sporedu televizijski gala večer I nostri angeli - Naši angeli, med katerim bodo podelili letošnje mednarodne novinarske nagrade Lucchetta Ota D'Angelo Hrovatin. Večer bo vodil Lamberto Sposini, na oder pa bodo stopili zmagovalci sedme izvedbe, s svojo glasbo pa bosta občinstvo razveselila tudi Irene Fornciaciari in Massimo Ranieri.

Film Pod njenim oknom v Šempolaju

SKD Vigred vabi drevi ob 21. uri na dvorišče šempolajske Štalce na ogled slovenskega filma Pod njenim oknom v režiji Metoda Pevca. V primeru slabega vremena bo film na ogled v dvorani Štalce. Nocojšnji je tudi zadnji kulturni večer pred dopustom, saj bo SKD Vigred začelo novo sezono v torek, 31. avgusta, z organizacijo izleta v deželo Rdeče Kapice.

Operetta mon amour jutri v Boljuncu

Po uspešnem francoskem večeru v družbi Daniele Mazzucato, ki je navdušila boljunske občinstvo s svojim romantičnim in hkrati duhovitim recitalom, bo jutri ob 21. uri v okviru festivala Gledališča v gledališču, ki ga prireja Pokrajina Trst, gledališče Prešeren gostilo še en izjemen operetni dogodek v režiji opernega gledališča Giuseppe Verdi, in sicer recital Operetta mon amour z Eliom Pandolfijem in s klavirsko spremljavo Marca Scolastre. Operetta mon amour je koncert, hkrati pa tudi predstava, literarni salon pa še veliko več, v katerem Pandolfi niza pete, recitirane in igrane glasbene odlomke ter zabavne anekdote, skeče in imitacije iz svoje dolge, 62-letne umetniške poti. Prisluhnili bomo skladbam iz najznamenitejših operet od Pri belem konjičku do Vesele vdove, od Knejinje Čardaša do Cin-ci-là, ki so sad glasbenega in ustvarjalnega navdihava avtorjev, kot so Benatzky, Lombardo, Costa, Ranzato, Abraham, Kalman, Strauss Jr., Heuberger, Lehár, Stolz, Gilbert in Offenbach. Vstopnice predstave, ki sodi v program 41. Mednarodnega Festivala Operete, bodo na voljo v gledališču Prešeren uro pred začetkom predstave.

Pupkin Kabarett pod openskim kostanjem

Mnoge obiskovalce openske poletne prireditve je prejšnji teden prevzel film Clint Eastwooda Invictus, osebna in športna zgodba južnoafriškega voditelja Nelsona Mandele. V dneh, ko poletje dosegla svoj višek, pa se bodo na Opčinah poslovlili od priljubljene prireditve Poletje pod kostanjem, saj bo jutri napočil čas za zadnji večer. Po uspešni turneji s predstavo TerraZemlja po tržaškem podežlju se v Prosvetni dom, ob 21. uri, vrača razposajena družinka Pupkin Kabarett. Opčine so kabaretisti obiskali že jeseni s predstavama Saturday night Straus (perché, lei la parla tutte le lingue?) in Tingeltanz, ki ju je publika zelo dobro sprejela. Ugrana ekipa v sestavi Laura Bussani, Stefano Dongetti, Alessandro Mizzi se bo jutri z raznimi gosti predstavila v »klasičnem« Pupkin Kabarettu, ki bo prvi v letošnjem poletju. Spremljala jih bo glasbena skupina Niente Band v popolni sestavi, tako da se jutrišnji sklepni večer obeta nadvse bogat in privlačen, spoščujoče poletni in razigran, v znamenju pristnega tržaškega humorja. Za osvežitev s sangrio bodo skrbeli mladi člani ppenškega mladinskega krožka Tabor, medtem ko bo knjižnica P.Tomažič poskrbela za sejem rabljenih knjig in novosti na policah.

ADRIATERMINAL V pristanu štiri ladje v enem dnevu

V tržaškem pristanišču so se v petek, 16. julija, pri Adriaterminalu zasedrale kar štiri ladje velikanke, ki so raztovorile skupno 24 tisoč ton blaga.

Vest je posredovala Pristaniška oblast, ki je v tej zvezi poudarila, da se že obrestuje večletna pogodba, ki so jo sklenili z družbo Genoa Metal Terminal. Ta je namreč dobila koncesijo za upravljanje Adriaterminala in je v prvih petih mesecih letos dosegla odlične rezultate, saj so zabeležili porast 115.000 ton blaga v primerjavi z že tako rekordnimi podatki leta 2008. Družba Genoa Metal Terminal, še piše tiskovna nota Pristaniške oblasti, je med januarjem in majem letos pretovorila skupno 380 tisoč ton blaga, medtem ko so jih leta 2008 pretovorili 265 tisoč.

Zadovoljstvo nad poslovanjem je izrazil predsednik Pristaniške oblasti Claudio Bonicioli in poudaril, da so za razvoj pristanišča potrebni vlagatelji, kot je družba GMT.

SDGZ-SERVIS - Srečanje za trgovce, obrtnike in prevoznike

Jutri na Opčinah o Raee, Sistri in drugih novostih v zvezi z okoljem

V zadnjem času se kar stopnjujejo novosti glede upravljanja odpadkov in obveznosti do okolja.

Spomladi so se na primer prevozniki, vpisani v registre ekoloških upraviteljev (Albo gestori ambientali) in obrtniki, ki proizvajajo nevarne odpadke, morali vpisati še v nov sistem Sistri. Ta bo s posebnim informativnim aparatom in telematskim sporočanjem podatkov o upravljanju in prevozu odpadkov zrevolucioniral dosedanja način knjiženja s papirnatiimi obrazci. Glede tega je bil 13. julija objavljen v uradnem listu odlok z datumom 9.07.2010.

Vse novosti o Sistri bodo včlanjeni prevozniki in obrtniki izvedeli na informativnem srečanju, ki ga prireja Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) in podjetje Servis jutri, 22. julija ob 18. uri v dvorani Zadrúžne kraške banke (ZKB) na Opčinah.

Glavna tema v razpravi bo nov zakon, ki uvaja za kupce električnih in elektronskih aparatov možnost, da ob nakupu novega stroja brezplačno oddajo starega trgovcu ali obrtniku, če ima slednji avtorizacijo za prodajo takšnega aparata. Nov ministrski odlok št. 65/8.03.2010,

znan kot odlok Raee, določa to možnost in obveznost prilagoditve za dane kategorije operaterjev že od 18. junija. Zaradi kar nekaj zapletov za ureditev posebnih zbirnih centrov v pristojnosti občin, se sedaj sistem le ureja.

Na opensko srečanje so posebej vabljeni trgovci, inštalaterji in popraviljalci, ki prodajajo gospodinjinske in tehnične elektroaparate ali artikle, kot tudi prevozniki tovrstnih odpadkov. Na srečanju bodo izvedeli podrobnosti o tem, kdo je primoran urediti nov vpis v register za ekološke upravitelje pri trgovinski zbornici in katere so formalnosti, potrebni dokumenti in postopki za uvedbo novega servisa za odjemalec. Kot omenjeno, pridejo v poštev odpadki Raee od končnih aparatov, ki niso del dane instalacije (it. impianto) in delujejo na električni pogon ali z baterijo - ne le hladilniki, radijski sprejemniki, ampak tudi kositnice, vrtnalniki, električne ure, igre itn.

Na četrtkovo srečanje so vabljeni tudi avtoprevozniki, ki prevažajo odpadke za tretje osebe in so vpisani v register za ekološke upravitelje, saj bo beseda tekla o prevozu odpadkov na deponije z redno oz. poenostavljeno avtorizacijo.

Sodelavci združenja bodo udeleženi

cem predstavili novosti o avtorizacijah za izpušne dime (it. emissioni in atmosfera), ki zadevajo predvsem obrtne dejavnosti, tako storitvene (avtočiststva) kot tudi proizvodne in industrijske, pri katerih se uporabljajo kabine za lakiranje in podobne naprave, ki oddajajo škodljive ali strupene spuste v zrak.

Zakonodajni odlok št. 152/3.04.2005, tako imenovano Enotno besedilo o okolju, uvaja za dejavnosti, ki imajo tovrstna dovoljenja po prejšnji zakonodaji, da jih morajo obnoviti. Zakon določa tri časovne skupine za prilagoditve. Prva skupina obsega dejavnosti (it. impianti), ki so obstajale pred letom 1988 in so prejele avtorizacijo po 12. ali 13. čl. DPR št. 203/88. Te morajo obnoviti avtorizacije do konca leta, v nasprotnem primeru pa bodo morale vložiti novo prošnjo, vendar podjetja ne bodo smela obratovati z zadevnimi stroji vse dokler ne prejmejo nove avtorizacije. Tisti, ki imajo novejšo avtorizacijo, pa jih bodo lahko obnovili po letu 2011.

Kdor ne utegne priti na srečanje, bo našel informacije v novi okrožnici SDGZ (www.sdgz.it in www.servis.it), ali pa naj pokliče v tajništvo SDGZ (0406724828 - 0406724824). (dd)

KUBA - Gostovanje

Tržaški dirigent Fabrizio Ficiur vodil Kubanski državni orkester

Tržaški dirigent Fabrizio Ficiur je znova gostoval na Kubi, kjer so ga letos imenovali za glavnega gostujočega dirigenta, kar je nov uspeh v karieri tega glasbenika. Vodil je Kubanski državni simfonični orkester, ki je nastopil v začasnih prostorih dvorane Covarrubias v Kubanskem

državnem gledališču v Havani. Fabrizio Ficiur že dolgo sodeluje s kubanskim orkestrom. Tokrat ga je uspešno vodil v overaturi Verdijevega Nabucca, v violinskem koncertu Petra Iliča Čajkovskega in, kar je tudi bil zaključek programa, v delu Ottorina Respighia »Feste romane«.

OBLETNICE - Ob njegovi 70-letnici

Prof. Jožetu Pirjevcu iskrene čestitke, pa čeprav z manjšo zamudo

Ta jubilejni zapis prihaja v javnost s skoraj dvomesečno zamudo. Zgodovinar in javni delavec akademik prof. dr. Jože Pirjavec je namreč svoj življenjski jubilej slavil prvega junija.

V začetku junija pred sedemdesetimi leti je Trst, profesorjev rojstni kraj, živel v nemirnem času pričakovanju dne, ko bo Italija vstopila v dogajanje druge svetovne vojne. Tisti dan je prišel le dober teden dni po Pirjevčevem rojstvu. Vojna in vse, kar ji je sledilo, je krepko zaznamovala njegovo življenjsko pot in vse kar je ob tej poti nastajalo. Osnovnošolec je doživel nove državne meje na Primorskem (1947), ko je živel v rodnem mestu, središču cone A Svobodnega tržaškega ozemlja. Kot gimnazijec je dočakal podpis londonskega memoranduma (1954), po njegovi uveljavitvi je postal pripadnik slovenske narodne skupnosti v Italiji. Po maturi na tržaškem slovenskem klasičnem liceju (1959) je študiral na univerzi v Trstu in se po diplomi iz zgodovine (1966) izpopolnjeval na Normalki v Pizi. Prepričanje, da je zgodovina izbira za življenje in da more to izbiro skrbno dograjevati, ga je prepeljala po diplomii v Pizi (1971) na diplomatisko akademijo na Dunaj. V tem svetovnem središču je pridobival znanje o mednarodnih vprašanjih ter se jezikovno izobraževal v nekaterih svetovnih jezikih. Začela se mu je odpirati pot do akademske kariere. Že leta 1971 je učil na fakulteti za politične vede univerze v Pizi. Leta 1983 je postal pridružen profesor na tržaški univerzi, tri leta nato pa redni profesor za zgodovino Vzhodne Evrope na Fakulteti za politične vede univerze v Padovi. Vrnil se je znova na tržaško univerzo. Svojo službovanje univerzitetnega učitelja

končuje na Univerzi za Primorsko v Kopru.

V ta bežni pregled mejnikov življenja Jožeta Pirjevca bi bilo potrebno vplesti podatke o njegovih nadstevnih študijskih potovanjih po Evropi in drugod po svetu. Omeniti njegova sodelovanja na mnogih strokovnih srečanjih, njegovo soorganizatorstvo pri uresničevanju različnih znanstvenih nalog, navezovanje stikov z mnogimi svetovnimi znanstvenoraziskovalnimi institucijami. Posebno poglavje Pirjevčevega življenja predstavlja njegovo sodelovanje v slovenskih manjšinskih organizacijah. Posegi v javnosti, povezani s političnim delovanjem Slovencev v Italiji in matični domovini. Bil je kandidat na parlamentarnih volitvah v Italiji in Sloveniji. Uveljavil se je kot zelo odmeven glasnik in ustvarjalec javnega mnenja, kot govornik javnih zborovanj, posvečenih zgodovinskim temam. Veliko vsega, skoraj preveč za eno samo človekovo življenje.

Življenje v Trstu in pripadnost temu mestu, nevrtačni točki romansko-slovanskih srečevanj skozi preteklost dolgih stoletij, mu je kar samodejno ponudilo proučevalno izbiro. Odločil se je najprej za raziskovanje mednarodnih razmerij na območju severnih obal Jadranskega morja predvsem v 19. in 20. stoletju. Prišel je z obdobjem narodnih preporodov pri treh narodih (Italijani, Hrvati in Slovenci), ki so se tod srečevali že dolga stoletja, a jih je k samostojnim nastopom napotila tako imenovana nacionalna ideja, ki je prevečala Evropo in svet po francoski revoluciji. Pirjavec se je lotil italijanskega preporoda (risorgimento) in njegovih razmerij s slovanskim svetom. Svojo raziskavo je zaokrožil z več temeljnimi razpravami, predvsem v italijanščini ter z obsežnim besedilom o Dalmatincu Niccolò Tommaseu (1977), ki mu je prineslo tudi doktorat znanosti na ljubljanski univerzi (1978). Zagotovo mu je bil poseben izziv tudi študij ruske zgodovine, opravil ga je med daljšim bivanjem v Moskvi in dokončal leta 1984, ko je izšla pri italijanski založbi Vallardi njegova zgodovina Rusije v 19. stoletju. Po ekskurzu v rusko preteklost se je pričel poglabljati v zgodovino 20. stoletja in k bolj lokalnim temam kot so bile italijansko-jugoslovanski/slovenski odnosi, zgodovina Primorske, tržaško vprašanje, jugoslovanski spor s Kominformom, slovenska manjšina v Italiji. Zbiral je gradivo v ameriških, angleških, italijanskih in nemških arhivih, kar je njegovim objavam dajalo mnogo izvirnosti. Iz tega sklopa njegovih raziskav je potrebno omeniti, a pri tem nikakor ne zapostaviti člankov in razprav, vsaj samostojne izdaje kot Introduzione alla storia culturale e politica slovena a Trieste nel'900 (1983), Tržaški voz: dogajanja v letih 1945-1980 (1984), Tito, Stalin e l'Occidente (1984), Tito, Stalin in Zahod (Ljubljana 1987), Il gran rifiuto. Guerra fredda e calda fra Tito, Stalin o l'Occidente (Trst 1990). Zanimanje za bivšo Jugoslavijo, ki so je od leta 1991 pretresale vojne je Pirjevca napotilo, da je za italijanske bralce pripravil v Italiji zelo odmevno knjigo Il

giorno di San Vito, Jugoslavia 1918-1992 (1993) in krajšo Serbi, Croati, Sloveni: Storia di tre nazioni (1995); obe knjigi sta izšli v več izdajah pa tudi v češkem prevodu in v slovensčini kot Jugoslavija 1918-1992. Nastanek in razvoj Karadjordjeve in Titove Jugoslavije (1995). K jugoslovanski problematiki se je povrnil s knjigo Le guerre jugoslave 1991-1999 (2001), ki je izšla tudi v slovenski verziji kot Jugoslovanske vojne 1991-2001 (Ljubljana 2003). Skupaj z Milico Kacin Wohinz sta objavila knjigo Storia degli Sloveni in Italia: 1866-1998 (1998), izšla je tudi v slovensčini kot Zgodovina Slovencev v Italiji: 1866-2000 (2000). Primorsko problematiko druge polovice 19. in 20. stoletja obravnava v knjigi »Trst je naš!« (Ljubljana 2007), deloma tudi v zadnji samostojni Foibe: una storia d'Italia (2009). Objavljeno pa je že bilo že nekaj odlomkov iz še neizdane, a že najavljene Pirjevčeve knjige o Josipu Brozu Titu.

Med slovenskimi družboslovnimi in humanističnimi ustvarjalci ima danes Jože Pirjavec posebno mesto. Razpet med znanstvenim in kulturnim

svetom Italije in Slovenije že desetletja plodno odigrava vlogo strokovno uspešnega povezovalca. Zagotovo je edini Slovenec, ki mu je uspelo skoraj istočasno objaviti v vodilnih italijanskih in slovenskih založbah zgledno število izvirnih del, tako, da se lahko srečuje z italijanskim in slovenskim bralcem. Kot zgodovinar se zaveda, kaj more bralcu povedati in razložiti v trenutku, ko dogodki iz preteklosti ali pa njih protagonisti vzbudijo hote ali nehoti javno pozornost. Pirjavec ve, kdaj in kako more zgodovino uporabiti za razlago in kako ji z znanjem, ki ga sicer nehotno obnavlja in dograjuje, dopolnjevati. Pri tem se poznavalsko srečuje tudi s polemičnimi ugovori drugače mislečih. V slovensko zgodovino pisje in v dejavnost slovenskih zgodovinarjev je vnesel veliko mediteranskega in še zlasti svetovljanskega duha, kar dokazuje tudi njegovo enkrat tedensko komentiranje dnevnih dogajanj (glose v Primorskem dnevniku), vanj vnaša mnoge avtobiografske podatke in miselne prebliske. Pirjevčeva perpetualnost, ki ji sledimo razpeto med znanstvenimi objavami in televizijskimi nastopi, govori človeku z neuničljivo energijo. Da bi ta še spremljala njegovo življenje naj bodo iskrene želje ob jubileju.

Branko Marušič

POLETJE - Dogajanje na Velikem trgu in Trgu Hortis

Tržaški večeri v znamenju lepotic in lepotcev, dizajna in gledališča

Lanska zmagovalka tekmovanja Miss Topolini (levo), desno pa utrinek s predstavitve gledališkega programa Serestate

KROMA

Misce in misteriji

Vzporedno z Lippijevo tiskovno konferenco je včeraj potekala tudi konferenca občinskega odbornika za gospodarski razvoj in turizem Paola Rovisa, ki je predstavil finale tekmovanja **Mister Topolini** in polfinala **Miss Topolini**. Na Velikem trgu bodo **jutri ob 21. uri** v okviru prireditve Serestate okronali najlepšega obiskovalca od mladih priljubljenega tržaškega kopališča Topolini. Sicer bodo na svoj račun prišle tudi lepotic - na oder bodo stopila dekleta, ki so se uvrstila v polfinale. Posebna strokovna žirija bo izbrala šestnajst finalistk - protagoniste zaključne prireditve 21. avgusta na Velikem trgu.

Na tekmovanje se je prijavilo skupno 60 mladeničev in 100 mladenk željnih slave in bogatih nagrad - vsak udeleženec je namreč prejel v dar kopalke znamke Golden Lady, nakit Oliver Weber, brezplačen mesec v telovadnici California, tor-

bo, majico, možnost profesionalnega fotografiranja in snemanja videa ter radijski intervju. Zmagovalca pa bosta za nameček prejela še vsak svoj skuter Baroncelli.

Najboljši modni oblikovalci

Več kot 40 modnih oblikovalcev se je lani udeležilo Sri Lanka Design Festivala, ki velja za enega izmed pomembnejših azijskih modnih odskočnih desk. V petek, 23. julija, bodo na Velikem trgu ob 21. uri v okviru pobude modnega tekmovanja Kaleidoscope za mlade oblikovalce nastopili tudi trije najboljši oblikovalci modne akademije iz Šri Lanke.

Gledališke Serestate

Da prireditve **Serestate** ne ponuja le glasbenih večerov, kot je bil na primer koncert tržaške pevke Elise, pač pa tudi srečanja s kakovostnim gledališčem, je na vče-

rajsnjem srečanju z novinarji poudaril tržaški podžupan in odbornik za šport Paris Lippi.

Glasbeno dogajanje v mestu je nedvomno bolj pestro, saj poslušalcem ponuja jazz in rock koncerte, nastope klasične glasbe ali glasbe šestdesetih let, nezamisljiv pa je kulturni delež domačih gledaliških ansamblov. **Na Trgu Hortis** bodo od sobote, 24. julija, nastopili člani skupin La Nuova Compagnia di Prosa (Meglio il fumo che l'arrosto), Teatro incontro (Solazzamenti in tempo di peste), Art of communication (Versi da gatto), Oltre quella sedia (Sta cambiando qualcosa), Amici di San Giovanni (A passi picci picci), Le proposte teatrali (I sempi picci volta i la indovina) ter La Barcaccia (La banda dei sfigai). **Na Velikem trgu** pa bodo 11. oz. 12. avgusta na svoj račun prišli zasedbi La Nuova Compagnia di Prosa (Atmosfera d'avanspettacolo) in Altamarea (Metti una sera cabaret).

Loterija 20. julija 2010

Bari	60	39	67	31	74
Cagliari	12	24	56	19	4
Firenze	80	7	68	2	35
Genova	49	17	25	35	68
Milan	55	66	14	33	45
Neapelj	53	26	17	10	37
Palermo	76	87	36	19	90
Rim	14	54	37	62	18
Turin	36	11	79	70	20
Benetke	24	86	11	23	63
Nazionale	1	66	85	46	56

Super Enalotto št. 86

19 33 45 50 54 86	jolly 63
Nagradni sklad	3.659.734,15 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot	101.002.982,37 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
20 dobitnikov s 5 točkami	27.448,01 €
1.745 dobitnikov s 4 točkami	314,59 €
61.973 dobitnikov s 3 točkami	17,71 €

Superstar

	89
Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
6 dobitnikov s 4 točkami	31.459,00 €
237 dobitnikov s 3 točkami	1.771,00 €
4.256 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
27.143 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
59.294 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, SREDA, 21. julija 2010

DANILO

Sonce vzide ob 5.36 in zatone ob 20.46 - Dolžina dneva 15.10 - Luna vzide ob 17.25 in zatone ob 1.01

Jutri, ČETRTEK, 22. julija 2010

MAJDA

VREMEVČERAJ: temperatura zraka 27,7 stopinje C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, veter 20 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, vlaga 55-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17,7 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 24. julija 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Istria 18 - 040 7606477, Škedenj - Ul. di Servola 44 - 040 816296, Bazovica - 040 816296 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. dell'Istria 18, Škedenj - Ul. di Servola 44, Trg Libertà 6, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Libertà 6 - 040 421125.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.00, 20.00, 21.50 »Toy Story 3 (3D)«.

ARISTON - Poletna arena: 21.15 »I gatti persiani«.

CINECITY - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Predators«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Solomon Kane«; 16.30, 19.45, 22.00 »The Box«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Toy Story 3 - La grande fuga«; 16.00, 17.10, 18.30, 20.00, 21.15, 22.20 »The Twilight saga: Eclipse«.

FELLINI - 16.45, 21.00 »About Elly«; 18.45 »Il concerto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 18.40 »Un microfono per due«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il padre dei miei figli«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 20.20, 22.00 »Fratellanza - Brotherhood«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The Box«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Mora v ulici Brestov«; 15.40, 18.20, 21.00 »Mrk«; 16.20, 18.50, 21.20 »Iron Man 2«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.50, 18.10 »Shrek za vedno 3D«; 16.20, 19.05, 21.35 »Mrk«; 17.10 »Nowhere Boy - Zgodba o Johnu Lennonu«; 16.35, 18.55, 21.15 »Pisma Juliji«; 19.20, 21.40 »Predatorji«; 21.00 »Morilci«; 16.50, 19.00, 21.10 »Odrasli«; 16.10, 18.20, 20.30 »Ulični ples 3D«.

LIUDSKI VRT - 21.15 »La prima cosa bella«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight saga: Eclipse«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Toy Story 3«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Solomon Kanek«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Predators«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.10 »The Twilight saga: Eclipse«; Dvorana 2: 17.30, 19.40, 21.50 »Toy Story 3 (3D)«; Dvorana 3: 17.50, 20.10, 22.10 »Predators«; Dvorana 4: 17.30 »Un microfono per due«; 19.50,

Náš dragi

Mitja Jevnikar

je v ponedeljek z najvišjo oceno in pohvalo dovršil medicino v Trstu. Najlepše želje za nadaljnjo uspešno pot v življenju mu izražajo

vsi domači

22.00 »Solomon Kane«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »The Box«.

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA iz Katinare obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte« in šahovsko, fotografsko in računalniško delavnico MIŠK@ je možen vpis do 17. avgusta. Za dodatna pojasnila in prijave pokličite na tel. št. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: zsciril-metod@gmail.com.

DPZIO JOŽEF STEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTGG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure. **RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMŠKA** obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

KMEČKA ZVEZA organizira v sodelovanju z ZKB na Opčinah, v nedeljo, 25. julija, enodnevni izlet na tradicionalni Kmečki praznik, ki ga letos Skupnost južno koroških kmetov prireja v Železni Kapli. Podrobne informacije dobite na uradih Kmečke zveze (040-362941).

PLANINSKA ODESKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA prireja za nedeljo, 25. julija, enodnevni avtobusni izlet v Dolomite in sicer na jezero Misurina z vzponom s sedežnico na Col de Varda. Informacije in vpisnina na tel. št. 040-200782 Franc-ko ali 040-226283 Viktor.

SPDT organizira od 2. do 11. septembra avtobusni izlet po Črni Gori. Povzpeli se bomo na najvišje vrhove Prokletja in Durmitorja, obiskali bomo tudi nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti. Zainteresirani pohitite z vpisom. Informacije na tel. št. 040-220155 (Livio).

Osmice

BORIS IN ARIELLA sta odprla osmico v Samatorci 14. Tel. 040-229199.

DAVORIN BANDI je odprl osmico v Prebenegu. Toči belo in črno vino ter nudi domačo slanim. Tel. 040-231865.

DRUŽINA KOŠUTA je odprla osmico, Križ 422. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek. Tel. št.: 040-220605.

LISJAK je odprl osmico na Kontovelu št. 292. Tel. št. 040-225305.

MILIČ je odprl osmico v Repnu 49, tel. št. 040-327104.

OSMICA je odprta v Mavhinjah pri Nor-mi. Tel. 040 - 299806.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot 23. **SALOMON** je odprl osmico v Rupci. Tel. 0481-882230.

V MEDJI VASI št. 10 sta odprli osmico Mavrica in Sidonija. Tel. št. 040 - 208987.

Obvestila

KMEČKA ZVEZA vabi člane izvršnega odbora na sejo, ki bo v danes, 21. julija, ob 20.30 v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo danes, 21. junija, odprta le v popoldanskih urah od 14.30 do 17.30. Oproščamo se za nevspešnost.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so

že dopolnili 11. leto starosti. Tečaji se bodo vršili ob vikendih, v izmenah: 23., 24., 25., 31. julija; 1. avgusta. Ob petkih zvečer ob 19. uri teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. Možne so individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Informacije in vpisovanja v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Seslanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina organizira v petek, 23. julija, ob 18.00 obisk vinske kleti Zaro pri Izoli. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani www.onav.it, na tel. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro: sobota, 24. julija, ansambel Happy Day; nedelja, 25. julija, ansambel Souvenir; sobota, 31. julija, ansambel Venera; nedelja, 1. avgusta, ansambel Souvenir.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL organizira: 1) Poletni center za otroke od 1. do 3. in od 3. do 6. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma do 6. avgusta; 2) Poletni center za otroke od 6. do 12. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma do 30. julija. Zainteresirani si lahko poljubno izberejo teden bivanja v centru; 3) Kolonijo pri morju - Špadiči, ki bo od 24. do 31. julija. Za informacije in vpis se lahko javite v pisarni Doma od 8.30 do 16.30 od ponedeljka do petka ali tel. 040-573141. Pobuda, izvedena s prispevkom Pokrajine Trst na podlagi Deželnega zakona št. 10/88, ki ureja predpise na področju posegov v korist mladoletnih brez primerne oskrbe.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren obvešča, da bo v juliju vadba potekala samo še v torek, 27. julija, od 19. do 21. ure, kot običajno, v prostorih Trubarjeve dvorane na nižji srednji šoli S. Gregorčič v Dolini.

OBČINA DEVIN NABREŽINA je spet odprla duri Centra NetPoint v Grudnovi hiši v Nabrežini. Namenjen je otrokom in mladostnikom od 14. leta starosti. Urnik: torek in četrtek od 9. do 13. ure do četrтка, 29. julija. Vpišete se lahko ob urah odprtja centra. Info: g. Fabris - Urad za javno šolstvo, kulturo, šport, mlade, turizem, okence urada za stike z javnostjo in evropske projekte. Tel. št. 040-2017372, fax: 040-201307, e-pošta: fabris@comune.duino-aurisina.ts.it.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2010« v otroškem vrtcu M. Štoka na Proseku od 5. do 30. julija, ob 8. do 16. ure. Informacije in vpis v jutranjih urah na Skladu Mitja Čuk, Proseška ul. 131 - tel. 040-212289.

KOSOVELOVA knjižnica z enotami in Kosovelovo domačijo bodo julija in avgusta delovale s sledečim urnikom: Sežana (nespremenjen), pon.-pet. od 7. do 18. ure, sobota od 8. do 13. ure; Divača: torek in petek od 11. do 18. ure, četrtek od 8. do 12. ure; Komen (nespremenjen), torek in petek od 11. do 18. ure, sredo od 8. do 14. ure; Kozina: ponedeljek od 7. do 14. ure ter v sredo in petek od 10. do 17. ure; Kosovelova domačija: po tel. dogovoru 057642108 (D. Sosič).

KRUT nudi individualne programe za sprostitev, preventivo in rehabilitacijo v raznih termalnih centrih, posebno ugodne pogoje v Zdravilišču Strunjan, Šmarjskih in Dolenjskih Toplicah. Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072 (od 9. do 13. ure).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure in da bodo zaprti od 9. do 13. avgusta.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA za srednješolce v soorganizaciji ZSKD se bo letos odvijala v Vuzenici od nedelje, 22., do sobote, 28. avgusta. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št. 040-635626.

NEKDANJI UDELEŽENCI MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE Vuzenica-Porablje-Koroška-Italija: ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kadarkoli sodelovali, na jubilejno praznovanja in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Udeleženci bodo prejeli jubilejni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo T. rk. Ostale informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH

USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD je v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrjah (GO) pa je zbirališče ob 8.40 na parkirišču pri restavraciji Da Tommaso, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

TPK SIRENA IN ZSSDI organizirata jadralne (teorične in praktične) tečaje. Nudita jadrarno opremo in logistiko, strokovno vodstvo ter vpis v Jadrarno zvezo-FIV. Potrebna sta dobro poznavanje plavanja in zdravniško spričevalo. Razred optimist - od 6 do 10 let: od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure, od 23. avgusta do 3. septembra. Vpis najkasneje 14 dni pred začetkom vsakega tečaja. Informacije in vpis v tajništvo društva TPK Sirena, Miramarski drevored 32, ob ponedeljkih in petkih od 18. do 20. ure ter ob sredah od 9. do 11. ure; tel.: 040-422696; fax 040-4529907; tpkcntsirena@libero.it.

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za otroke od 5. do 11. leta Uvajanje v svet glasbe (petje, igranje, ples,...) od 30. avgusta do 3. septembra. Info vsak dan razen sobote od 9. do 17. ure na tel. št. 040-418605 (tajništvo šole).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih jadralne tečaje za odrasle na jadrnicah tipa fiv 555. Tečaji trajajo dva vikenda, ob petkih teorični in ob sobotah ter nedeljah praktični del. Datumi in urniki po dogovoru. Informacije in vpisovanje v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Seslanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce«, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

Prireditve

SKD VIGRED vabi danes, 21. julija, ob 21. uri v Šempolaj na dvorišče Štalce, (v primeru slabega vremena v notranjosti), na ogled slovenskega filma »Pod njenim oknom«.

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev razstave grafik Franke Kovačič »Rože« v četrtek, 22. julija, ob 20. uri v kavarni Gruden v Nabrežini. Predstavitev Jasna Merku. Urnik ogleda po urniku kavarne, ob sredah zaprto. Vabljeni!

SKD TABOR - POLETJE POD KOSTANJEM na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah ob 21. uri: v četrtek, 22. julija, Pupkin Kabarett. V slučaju slabega vremena bodo prireditve v dvorani.

V BAMBIČEVI GALERIJ (Opčine, Proseška ul. 131) je na ogled likovna razstava VZS-CEO Mitla Čuk »Živali in narava se veselijo, se igrajo in se spoštujejo...«. Razstava bo odprta do petka, 23. julija. Urnik: 10.00-12 in 17.00-19.00. Info: Sklad Mitja Čuk 040-212289.

FEDERACIJA ZA LEVICO vabi v soboto, 24. in v nedeljo 25. julija, na »Rdeči praznik« v Ljudski dom v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24). V soboto ob 18.30 razprava o vrednotah antifaziizma, sledi koncert revolucionarnih pesmi s skupino »Prog-Gap«, nato ples s skupinami »Galeb«, »The Seagulls« in »Vatucano«. V nedeljo ob 18.30 soočanje predstavnikov levice, ki ni zastopana več v parlamentu na temo: »Predlogi za bodoče občinske in pokrajinske volitve«. Sledi ples z duom »Melody«.

OBČINA REPENTABOR s prispevkom tržaške pokrajine priredi koncert glasbenega tria »Etnoploč«, v soboto, 24. julija, ob 20.30 na Tabru. Vljudno vabljeni.

Mali oglasi

ENOSOBNO STANOVANJE v stolpnici v centru Nove Gorice oddam za daljše obdobje; opremljeno, takoj vseljivo. Tel. št.: 346-6825988.

LESENA polkna (scuri) in okna v dobrem stanju: če jih rabite, pokličite tel. št.: 347-1407357 (ob uri večerje).

NA PROSEKU oddajamo v najem z avgustom opremljeno stanovanje (spalni-

Poslovni oglasi

SEŽANA PREDMESTJE: elitno, svetlo in prostorno 3-sobno stanovanje, 1. nadstropje, 143,43 kv.m, zgrajeno 2009 z visoko kvalitetnimi materiali, na mirni, sončni lokaciji, s čudovitim razgledom. Vredno ogleda. UGODNA CENA: 1255 EUR/kv.m + 8,5%DDV. LUSTRUM NEPREMIČNINE d.o.o., Partizanska 68a, Sežana.

Tel. 003865/731-1031.

ca, dnevna soba, kuhinja, kopalnica, balkon, parkirišče in samostojno ogrevanje). Tel. št. 333-1129574.

ODDAM V NAJEM dvosobno stanovanje na Proseku. Tel. 320-1509155 v večernih urah.

PODARIM ČRNO-BELEGA MUCKA - tel. 349-0934409.

PRODAM orodje za izdelavo vina. Tel. št.: 040-226276.

PRODAM belo in rdeče vino, domače proizvodnje. Tel. 331-4331079.

PRODAM leseno kuhinjo (kostanj) staro 7 let, mere 375x180, komplet z jedilnim kotom in vsemi gospod. aparati. Zelo lepo ohranjena. Tel.: 349-5196951 ali 040-8327134 ob večernih urah.

SIMPATIČNO SIVO MUCKO podarimo ljubitelju živali. Tel. št.: 040-213701.

V SEŽANI dajem v najem novejšo stanovanje s parkirnim mestom v garaži. Klicati od 19. do 21. ure na tel. št. 00386-40247715.

Prispevki

V spomin na drago sestrično Zlato Macarol vd. Ferfoggia darujeta Zora in Jože Skerk 70,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Dragico Paulina daruje Annamaria Semec 25,00 evrov za SKD Vigred.

V spomin na Dragico Paulina darujeta Kovic Franco in Dragica 50,00 evrov za SKD Vigred.

V spomin na drago mamo Dragico Paulina darujeta David in Majda 100,00 evrov za SKD Vigred.

Ob 25. obletnici smrti drage mame Amalije Briščik por. Blasina daruje Adrijana z družino 50,00 evrov za KRD Dom Briščiki.

V spomin na drago prijateljico Zlato Ferfolja daruje Dana Možina 50,00 evrov za AŠD Sloga.

V drag spomin na edinstveno teto Rosando darujejo Ljonka, Silva in Vera 50,00 evrov za Etnografski muzej v Šklednju.

V spomin na Edija Husuja darujejo družine Kalc, Pahor, Sardo, Starc in Umek 75,00 evrov za KD Prosek Kontovel in 75,00 evrov za FC Primorje.

V spomin na Jadrana Bachija daruje Nella z družino 25,00 evrov za cerkev na Pesku.

Namesto cvetja na grob Jadrana Bachija darujeta Albin in Branko z družino 50,00 evrov za cerkev na Pesku.

21.7.2007

21.7.2010

Boris Laurica

Spomin nate je vedno živ.

Svojci

Ob izgubi drage mame našega Vojka Perica žalujemo

vsi pri podjetju TECMA.

Ob smrti drage sestrične Zlate Macarol vd. Ferfoggia izrekata hčerki Miri in ostalim sorodnikom globoko sožalje

Jože in Zora Skerk</

MITTELFEST - V goriškem Verdijevev gledališču

Začela se je odvijati Trilogija spomina

Rimska skupina Muta Imago na goriškem odru uprizarja v integralni obliki svojo Trilogijo

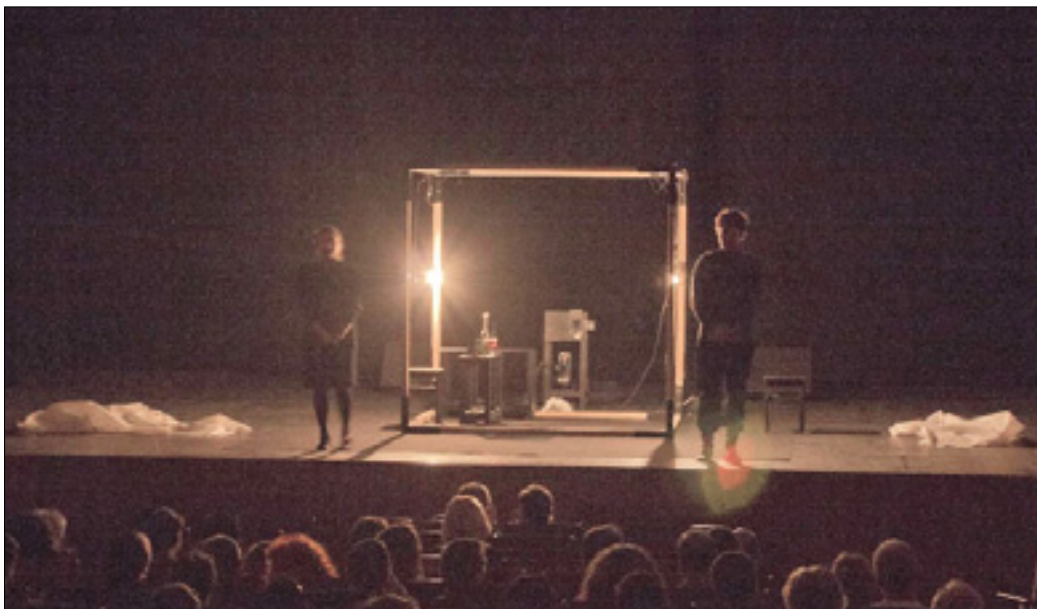
Mittelfest je zaradi obnovenih del v gledališču Ristori ostal brez pomembnega prireditvenega prostora, zato se nekatere predstave morajo iz tehničnih razlogov odvijati v gledališču Verdi v Gorici. Rimska skupina Muta Imago bo na tem odru prvič uprizorila v integralni obliki svojo Trilogijo spomina, katere je v ponedeljek zaživelo prvo poglavje z naslovom (a+b)3. Predstava govori o vojni v obliki estetske in matematične sinteze, s situacijami brez besed, ki jih moški in ženska oblikujeta znotraj in okrog velikega kubusa. Umetniška govorica tega mladega ansambla sloni namreč na raziskovanju dimenzije časa in prostora v nemih gledaliških izrazih, ki so bogati z idejami, podobami, kultiviranimi sugestijami in citati. Kljub temu pa ne gre za pretirano intelektualistično ali težko dostopno poetiko; dramaturgija predstave, ki sta si jo zamislila in realizirala igralca Claudia Sorace in Riccardo Fazi, je vedno jasna v svojih sporočilih, ki jih oblikuje s prefinjenim smislom za pravo mero. Vsak prizor traja le do trenutka, ko je odkril svoje sporočilo, igralca izkoristita vsako dobro za-

Prvi del je bil na vrsti v ponedeljek

misel in podoba le, dokler si vsak od gledalcev ni ustvaril jasnega vtisa, zato je tudi trajanje predstave omejeno, primerno strnjeno (40 minut), da se ne bi dotaknilo nevarne meje dolgovčnosti. Avtorja

in izvajalca razvijata elegantno in estetsko bogato kreativnost, a nikoli ne natrpati gledališke strukture, kar omogoča gledalcu, da dojame vse najmanjše detajle umetniške pripovedi. Senca in luč sta gla-

vno izrazno sredstvo; žarnice na dolgih žicah ustvarjajo ritmični utrip, hitrost ali statičnost, ojačujejo redke barve kot je živordeča tekočina v steklenici, ekspresivno povečata in zmanjšata profila igralcev do nadomestitve s figuricami kitajskih senc. V glavnem gre za zgodbo dveh oseb, ki ju vojna loči; moški mora na fronto, odkod se ne bo več vrnil, s simboličnim izstopom iz kubusa v razmerju svet-onstran. Med najlepšimi podobami univerzalne pripovedi so pogovor zaljubljenecv z zadimljenimi vzdih, profil moškega, ki ostane natisnjen na papirju ob njegovem odhodu, trenutek, ko si protagonista delita cigaret skozi ekran, ki prikazuje vojne dogodke, a tudi eden od zadnjih prizorov, ko se na platnu oblikuje besedilo pisma, ki obvešča žensko o smrti sina-moža-brata na fronti. Matematično uravnovesena performans ni intelektualistična igra in noče biti mirovni manifest, temveč poetična meditacija, kjer je vojna le hrup v ozadju ali projekcija pohoda vojakov iz zgodovinskega posnetka. Ustvarjalci skupine Muta Imago so z navidezno preprostimi sredstvi izvrstnega in premišljenega projekta dokazali, da se lahko obsodi vojno in nasilje tudi brez agresivnosti in tuljenja, v šepetu, ki lahko nagovori bolj tankočutne duše. Trilogija spomina se bo nadaljevala še danes (sreda, 21. julija) s predstavo Lev o zgodbi ruskega vojaka, ki izgubi spomin in torej lastno identiteto, v petek pa z najnovejšo Madeleine o sencah partnerskih razmer.(ROP)

MITTELFEST - Na čedajskem osrednjem prizorišču

Odjeknil je Genius voci

Z oktetom Swingle Singers in gosti sta nastopila orkester in zbor tržaške opere Verdi

Genius voci je koncertni projekt, v katerem je Mittelfest dal osrednjo vlogo vokalnemu izražanju v vzporedni razsežnosti dveh zelo značilnih pevske dimenzij: na eni strani je močnost opernega zbora, na drugi pa izrazita osebnost ene od najbolj znanih vokalnih zasedb na svetu, to je angleški oktet Swingle Singers. Vezna nit dvodelnega koncerta je bil simfonični orkester tržaškega gledališča Verdi, ki se je sodeloval pri heterogeni združitvi profesionalcev iz naše dežele in mednarodno priznanih gostov, nemške romantike in italijanskega zvočnega in glasbenega raziskovanja šestdesetih let. Za nastop na stolnem trgu v Čedadu je bilo seveda potrebno ozvočenje, ki je nekoliko spremenilo zvočni vtis predvsem v prvem delu koncerta, ko so mikrofoni morali uravnoveseno posredovati in povezovati izvajanje solistke, zbora in orkestra gledališča Verdi, najprej pri izvedbi Rapsodije op. 53 za alt, moški zbor in orkester Johanna Brahmsa po Goethejevem besedilu. Občutena tožba osamljene duše, ki jo je skladatelj uglasbil kot poročni dar za hčerko Roberta in Clare Schumann, je bila zaupana neapeljski mezzosopranistki Marii Nunzii Menna, ki se je s precej plitvim fraziranjem odpovedala nujni napetosti glasbenega izraza. Romantična govorica ni posebno ustrezala niti dirigentu Paulu Paroniju, ki je tudi v naslednji Pesmi usode oz. Schicksalslied op. 54 za mešani zbor in orkester ponudil nepoglobljeno branje, v katerem ni prišla dovolj do izraza tragična življenjska vizija po besedilu Friedricha Hölderlina. Mlad dirigent, ki je začel svojo glasbeno pot s

Slovensko Filharmonijo in je nato nainizal vrsto pomenljivih sodelovanj, je pokazal večjo naklonjenost do sodobne glasbe, ko je z orkestrom gledališča Verdi ustvaril živo dialoško povezavo z glasovi slavnega angleškega okteta. Petdelna simfonija Luciana Beria za osem glasov in orkester iz leta 1969 je nastala po naročilu orkestra New York Philharmonic in po merilu vokalnih sposobnosti skupine Swingle Singers. Skladba kaže svoja leta, saj je nastala v obdobju, ki je bil prežet z avantgardnim vrenjem, hkrati pa izražajo spoštovanje do preteklosti in navezanost na humano dimenzijo, ki sta vedno zaznamovali slog velikega italijanskega mojstra. Simfonija izhaja iz razmišljanja o odnosu med glasom in instrumentom, najprej v spojitvi z orkestralnim zvokom, potem z izstopanjem v ekspresionističnem valčku, kjer se človeški glas živahno, duhovito in skoraj dadaistično izraža s petjem in govorjeno besedo. Občinstvo je z zanimanjem prisluhnilo izbranemu programu, v katerem se je skupina odlikovala z že legendarnim zvočnim ravnesjem in notranjo povezanostjo, a je na koncu, z vztrajnim ploskanjem tudi jasno izrazilo željo po vrsti izključno vokalnih dodatkov okteta, ki je izpolnil pričakovanja svojih občudovalcev predvsem z neuradnim podaljškom, ko so se pevci izkazali z zaznamujočim repertoarjem: priredbo popevke Unravel islandske pevke Björk, igrivim Čmrlejev letom in z bravuroznostjo izvedbe Bachove Badinerie. Nocoj ob 18.00 se bo glasbeni program nadaljeval v Čedadu s poklonom Chopinu v izvedbi pianista Antonia Balli-

ste in poljske pevke Magdalene Aparata, na plesnem področju pa s produkcijo reškega gledališča HNK Zajc Procs Staše Zurovaca po Kafki. (ROP)

Na ves glas

Heavy Metal Fruit
Motorpsycho
Psychedelic rock
Rune Grammophon, 2010

Današnja glasbena rubrika je namenjena vsem ljubiteljem »psychedelic-rocka« in kvalitetne glasbe nasploh! Na vrsti je plošča Heavy Metal Fruit norveške glasbene skupine Motorpsycho. Naj vas naslov albuma ne prevara, saj nimajo komadi nikakršnega opravlja s »heavy-metal« glasbo ...

Bend je nastal pred dvajsetimi leti v norveškem mestu Trondheim. Sestavljajo ga pevec in basist Bent Saether, kitarist

Hans Magnus Ryan ter bobnar Kenneth Kapstad. Skupina Motorpsycho ustvarja psihedelični rock posebne vrste, v njihovi glasbi lahko zaznamo glasbene nianse skupin, kot so Pink Floyd, Who ali pa Sonic Youth.

Skupina, ki je svoj prvi album Lobotomizer izdala daljnega leta 1991, je kmalu zaslovela na svetovni glasbeni sceni. V teku devetdesetih let si je ustvarila zavidljiv sloves na alternativni rock sceni. Pevec Saether in ostali člani so v teh letih »dali duška« svoji glasbeni kreativnosti in posneli veliko plošč, med njimi je bilo veliko dvojnih! Zasedba je v svoji dvajsetletni glasbeni karieri v svoje albume vnesla najrazličnejše glasbene zvrsti, od progresivnega, hard, metal in indie rocka, tja do jazz, folk in predvsem psihedeličnih ritmov. Motorpsycho so na tak način do danes izdali kar štirinajst studijskih plošč, kar je seveda zavidljiva številka.

Heavy Metal Fruit je torej najnovejšo glasbeno delo norveškega tria. Album je skupina izdala januarja letos, vsebuje pa samih šest komadov, kar še ne pomeni, da je plošča časovno kratka, saj traja celih dvainšestdeset minut! Heavy Metal Fruit se po enominutnem tihem uvodu začne s space-rock komadom Starhammer, ki ga je band snemal s pomočjo skupine The Electric Psalm. Ploščo nadaljuje pesem X-3 (Knuckleheads In Space) / The Getaway Special, devetminutni rock n' roll komad, ki se po peti minuti spremeni v psihedelične, free jazz ritme.

The Bomb-Proof Roll and Beyond (for Arnie Hassle) je rock komad, ki spominja na sedemdeseta leta, v katerem pridejo do izraza tudi vokalne sposobnosti basista Saetherja in kitarista Ryana. Bend je na ploščo posnel tudi balado Close Your Eyes, pri kateri lahko prisluhnemo Saetherjevemu vokalu in klavirju. Na vrsti je še verjetno najboljši komad W.B.A.T., ki se po prvih »neverznih« treh minutah spremeni v odlični blues-rock komad, ki se ponekod približuje celo stoner ritmom! Ploščo zaključuje »neverjetna« dvajsetminutna Gullible's Travails (pt. I - IV), ki ponekod spominja na psihedeličnost starih Pink Floydov.

Rajko Dolhar

Sajeta že enajstič

Neokrnjena tolminska narava bo tudi letos med 27. in 31. julijem prizorišče kreativnega tabora Sajeta. Festival, ki ga letos pripravljajo že enajstič, poleg delavniškega društva skrbi tudi za bogat mednarodni nabornadžanrske ponudbe glasbe. Delavnice in glasba po besedah koordinatorja Janeza Lebana predstavljajo okostje festivala. Festival se vsako leto vsebinsko dopolnjuje in nadgrajuje. V tolminske konce želi pripeljati drugačen festival, ki nagovarja širšo slovensko populacijo, je na novinarski konferenci dejal predsednik zveze oz. Multimedijskega Centra MinK Tolmin, ki letos festival pripravlja v soorganizaciji s Klubom goriških študentov, Leban.

Dušan Mijanović, zadolžen za odnose z javnostmi festivala, je predstavil letošnji program. Glasbeni del se bo začel prihodnji torek s koncertom francoske jazzovske zasedbe Interstellar Overdrive Trio, ki svojo glasbo posveča Syd Barrettu. Sledil bo koncert mlajših predstavnikov berlinskega undergrounda Guido Möbius ter ameriške zasedbe ZS.

Konec tedna bo rockersko obarvan. Poleg sklepne koncerta Keckeca iz Novega Sada, ki je glasbenike iz Srbije zbral v skupino Acid Folk Orkestra, bodo med drugim nastopili še italijansko-istrska skupina East Rodeo, slovensko-japonski tandem Tomaž Grom in Seiji Muraya in zasedba Cirkulacija 2. Kot zvezdo festivala pa je Mijanović napovedal t.i. »Balkan boya« Ramba Amadeusa. Delavnice se že polnijo, zato Mijanović poziva vse zainteresirane, naj pohitijo s prijavi. Izbirajo lahko med različnimi ustvarjalnimi možnostmi. Glasbeno delavnico, namenjeno predvsem bobnarjem in tolkalcem, bo vodil študent glasbene akademije v Los Angelesu Klemen Markelj, likovno-kiparska pa bo potekala pod vodstvom kiparja Dušana Gerlice in študenta likovnih umetnosti Tomaža Zarife.

Mentorja foto in video delavnice bosta diplomanta Akademije odrskih, filmskih in televizijskih umetnosti v Pragi Jernej Humar in Miloš Tomić. Videast Neven Korda bo udeležence svoje delavnice seznanil s kreativnimi pristopi pri izdelavi videa in manipuliranju s fotografijo. Na voljo bodo tudi otroške delavnice, ki bodo potekale pod budnim očesom dolgoletnih mentorjev na kreativnem taboru, Andreja Štularja in Sama Kutina.

Zveza tolminskih mladinskih društev letos obeležuje 10 let delovanja. Ob tej priložnosti so dobili nove prostore. V njih so odprli razstavo Marka Jakšeta, ki bo na ogled tudi v času festivala, je še povedal Leban. (STA/)

AFGANISTAN - Sklep mednarodne konference v Kabulu

Odgovornost za varnost do konca 2014 v domačih rokah

Karzajevi vladi je konferenca tudi zaupala večji nadzor nad tujo pomočjo

KABUL - Mednarodna konferenca o Afganistanu, ki so se je včeraj v Kabulu udeležili predstavniki 70 donatorskih držav in mednarodnih organizacij, je potrdila cilj predsednika Hamida Karzaja, da bodo afganistanske sile do konca leta 2014 prevzele polno odgovornost za zagotavljanje varnosti v državi. Karzajevi vladi je dala tudi večji nadzor nad tujo pomočjo.

Kot je v nagovoru udeležencem konference poudaril Karzaj, imajo Afganistan in zahodni zavezniki skupnega sovražnika, ki ga bodo premagali le, če bodo sami Afganistanci prevzeli odgovornost za boj proti upornikom v lastni državi. Izrazil je trdno odločenost, da bo varnost do konca leta 2014 povsem v rokah afganistanske vojske in policije.

Kot sicer piše ameriška tiskovna agencija AP, to v bistvu za zahodne države še vedno pomeni, da bodo njihovi vojaki v Afganistanu ostali še vrsto let. Tudi če afganistanske sile do takrat zares prevzamejo nadzor nad varnostjo po vsej državi, mednarodne sile Afganistana še ne bodo mogle zapustiti.

Tudi generalni sekretar zveze Nato Anders Fogh Rasmussen je včeraj v Kabulu zatrdil, da tuji vojaki po letu 2014 ne bodo odšli iz Afganistana, ampak bodo takrat prevzeli podporno vlogo.

Udeleženci konference so poleg tega v sklepni izjavi potrdili odločitev, da naj se v prihodnjih dveh letih najmanj 50 odstotkov od skoraj 13 milijard dolarjev mednarodne pomoči za Afganistan steče v vladni proračun, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Karzajeva vlada bo tako dobila občutno večji nadzor nad tujo pomočjo, a jo izjava obenem poziva k izvedbi nujnih reform, ki bodo okrepile sistem upravljanja javnih financ, zmanjšale korupcijo, izboljšale uresničevanje proračuna ter povečale državne prihodke. Številne donatorske države afganistanski vladi, znani po korupciji in "prenapihnjeni" birokraciji, niso želele zaupati večjega nadzora nad donatorskimi sredstvi, zato so veliko večino pomoči doslej distribuirale preko mednarodnih razvojnih organizacij in pogodbenikov, običajno za manjše projekte.

Udeleženci konference so izrekli tudi podporo Karzajevim načrtom za reintegracijo in spravo s t.i. zmernimi uporniki, kar naj bi pomagalo končati že devet let trajajočo vojno v Afganistanu. Načrt predvideva, da bi kakih

Na sredini afganistanski predsednik Hamid Karzaj, na njegovi desni ameriška državna sekretarka Hillary Clinton, na njegovi levi pa generalni sekretar ZN Ban Ki Moon

ANSA

36.000 talibanov do leta 2015 položilo orožje in se reintegriralo v družbo.

Karzajev program je odprt za tiste upornike, "ki se odpovejo nasilju, niso povezani z mednarodnimi terorističnimi organizacijami, spoštujejo ustavo in so se pripravljene priključiti izgradnji mirnega Afganistana", piše v sklepni izjavi.

Karzaj je na junijski t.i. mirovni džirgi dobil zeleno luč afganistanskih lokalnih in plemenskih voditeljev, da začne mirovna pogajanja z voditelji upornikov, nakar je mednarodno skupnost - ta je bila sprva skeptična, še posebej ZDA - pozval, naj njegova prizadevanja podpre.

Namen tokratne konference je bil potrditi smernice za prihodnost dežele pod Hindukušem in pregledati doseganje ciljev, zastavljenih na konferenci ob začetku leta v Londonu. V Kabulu so se zbrali predstavniki donatorskih držav - med njimi 40 zunanjih ministrov, tudi slovenski Samuel Žbogar in italijanski Franco Frattini - ter predstavniki 11 regionalnih in mednarodnih organizacij.

Konferenca je potekala ob močno poostrenih varnostnih ukrepih. Kljub temu so le nekaj ur pred začetkom srečanja območje blizu mednarodnega letališča v Kabulu pretresli raketni napadi talibanskih skrajnežev, ki pa niso terjali žrtev. (STA)

RUSIJA - Estonia razburjena

Moskva naj bi namestila rakete ob zahodni meji

TALLINN/MOSKVA - Rusija je konec tedna napovedala, da bo ob svoji zahodni meji v bližini mesta Sankt Peterburg namestila rakete iskander. Napoved je že razburila sosednjo Estonijo, ki je včeraj sporočila, da Moskva, ki v zadnjem času poudarja pomembnost izboljšanja odnosov z zvezo Nato, s to potezo pošilja negativen signal, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Namestitev raket iskander v bližini Sankt Peterburga je v soboto v pogovoru za moskovski radio Eho napovedal poveljnik ruskih kopenskih sil Aleksander Postnikov. Kot je pojasnil, bodo rakete nameščene večinoma na tem območju, bi jih pa lahko namestili tudi kje drugje.

Članico EU in zveze Nato Estonijo, ki je od Sankt Peterburga oddaljena okoli 140 kilometrov, je ruska napoved vznemirila. "Gre za vznemirljivo potezo," je za AFP poudaril estonski zunanji minister Umas Paet. Dodal je, da Moskva, ki govori o razvoju stra-

teškega partnerstva z zvezo Nato, s to odločitvijo pošilja negativen signal.

Estonski obrambni minister Jaak Aaviksoo pa je posvaril, da bi rakete iskander, ki imajo doseg 400 kilometrov, v primeru, da bi bile nameščene blizu Sankt Peterburga, lahko dosegle ne le Estonijo temveč tudi Litvo, Latvijo in Finsko. "Ta korak v luči sodobnih varnostnih groženj in trenutnih odnosov med Rusijo in Natom ni razumljiv," je dejal minister Aaviksoo in napovedal, da bo Estonija pozorno spremljala razvoj dogodkov v zvezi z nameščanjem ruskih raket.

Rusija je že pred časom napovedala namestitev raket iskander ob zahodni meji, in sicer v enklavi Kaliningrad kot odgovor na napovedano gradnjo ameriškega protiraketnega ščita v Vzhodni Evropi. Ko so ZDA gradnjo dela protiraketnega ščita septembra lani opustile, se je Rusija namestitvi raket v Kaliningradu odpovedala. (STA)

Beograd naj bi že poznal mnenje ICJ glede Kosova

BEGRAD/PODGORICA - Srbska vlada naj bi že vedela za vsebino mnenja, ki ga bo v četrtek izdalo Meddržavno sodišče (ICJ) v Haagu glede skladnosti razglasitve samostojnosti Kosova z mednarodnim pravom, je včeraj poročal črnogorski portal Analitika, ki se sklicuje na dobro obveščene kroge, in ga povzema avstrijska tiskovna agencija APA.

Mnenje ICJ naj bi temeljilo na dveh nasprotujočih si stališčih. Razglasitev Kosova naj ne bi bila v skladu z mednarodnim pravom, hkrati pa je Srbija oziroma režim takratnega predsednika Slobodana Miloševića leta 1999 zagrešil genocid nad kosovski Albanci, zaradi tega pa naj bi bil odziv Kosova - enostranska razglasitev samostojnosti - legitim. Uradni Beograd se na poročanje črnogorskega spletnega portala ni odzval.

Patriarh Srbske pravoslavne cerkve Irinej pa je včeraj odredil, naj v četrtek popoldan v vseh božjih hramih za pet minut zazvonijo zvonovi, nato pa naj bi sledile molitve za ugodno rešitev končnega statusa Kosova. Irinej je pozval svoje podrejene, naj poskrbijo, da se bodo verniki ob tej priložnosti množično zbrali v cerkvah.

Kosovo je samostojnost razglasilo februarja 2008, doslej pa je državo priznalo 69 držav, med njimi Slovenija in Italija.

Na univerzah v Siriji po novem prepovedani nikabi

DAMASK - Sirija je univerzitetnim študentkam in profesoricam prepovedala nošenje nikabov - muslimanskega oblačila, ki prekriva celotno telo in obraz brez oči. Omejevanje nošenja tega oblačila, v katerem mnogi vidijo politično sporočilo, je ena redkih stičnih točk med avtoritarno vlado v Damasku in oblastmi v evropskih demokracijah. Kot je po poročanju ameriške tiskovne agencije AP povedal neimenovani predstavnik oblasti v Damasku, se prepoved nanaša na vse javne in zasebne univerze, njen cilj pa je zaščititi sekularno identiteto Sirije. Na stotine osnovnošolskih učitelj, ki so na državnih šolah nosile nikabe, so sicer že minuli mesec premestili na delovna mesta v javni upravi, je še povedal.

Sirija je zadnja v vrsti držav od Evrope do Bližnjega vzhoda, ki so uvedle določene omejitve nošenja nikabov - morda najbolj vidnega simbola konservativnega islama - v javnosti ali razmišljajo o tem, piše AP. Nikabi so se namreč razširili v vrsti sekularnih muslimanskih držav, kot so Sirija, Egipt, Jordanija, Libanon in Turčija. (STA)

MEDNARODNA KONFERENCA O AIDSU - Predstavili rezultate večletne raziskave

Gel za ženske zmanjšuje možnost okužbe s hiv, poleg tega pa zmanjša tudi možnost okužbe z genitalnim herpesom

DUNAJ - Na mednarodni konferenci o aidsu, ki poteka na Dunaju, so predstavili rezultate večletne raziskave, s katero so odkrili, da se možnost okužbe pri uporabi vaginalnega gela, ki vsebuje protivirusno sredstvo tenofovir, 12 ur pred ali po heteroseksualnemu spolnemu odnosu zmanjša za 39 odstotkov, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Za 51 odstotkov se pri uporabi tega sredstva zmanjša tudi možnost okužbe z genitalnim herpesom. Svetovna zdravstvena organizacija in Program ZN za boj proti aidsu (Unaids) sta že pozdravila rezultate raziskave.

"Ženskam dajemo upanje. Prvič vidimo rezultate preventive, ki jo lahko prakticirajo ženske. Če se bodo rezultati raziskave potrdili tudi z nadaljnjimi preiskavami, bo to učinkovita možnost za zaustavitev epidemije aidsa," je v sporočilu za javnost zapisal generalni direktor Unaidsa Michel Sidibe.

Vse od začetka pandemije aidsa so znanstveniki iskali kemično profilakso z mikrobiocidi. Pri uporabi kondoma je namreč potrebno sodelovanje moških, cilj pa je bilo pridobiti sredstvo, nad katerim bi imele nadzor ženske, a doslej ta prizadevanja niso obrodila sadov.

Tenofovir že uporabljajo kot oralno zdravilo, ki blokira virus hiv. Zdaj pa so razvili še vaginalni gel, ki so ga v okviru južnoafriškega programa za boj proti aidsu Caprisa preizkusili pri 889 ženskah, starih od 18 do 40 let, ki niso bile okužene z virusom hiv. Te so gel uporabile 12 ur pred in 12 ur po spolnem odnosu. 444 ženk je prejelo placebo, 445 pa vaginalni gel. Preizkusna doba je trajala 30 mesecev.

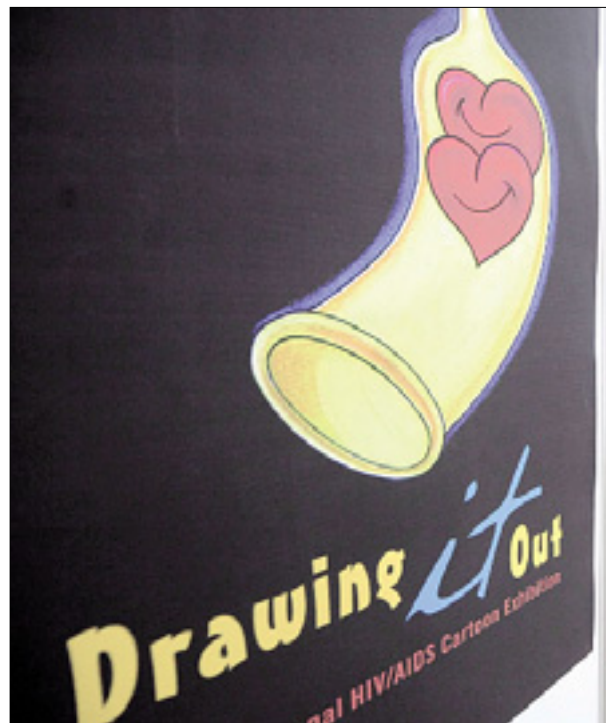
Med ženskami, ki so uporabljale vaginalni gel, se jih je 38 okužilo z virusom hiv, v skupini s placebom pa 60. Pri uporabi gela s tenofovirem so zabeležili tudi za 51 odstotkov manj okužb z genitalnim herpesom. V povprečju so ženske gel uporabile pri 72 odstotkih spolnih heteroseksualnih odnosov, pri tistih, ki so gel uporabile pri vsaj 80 odstotkih spolnih odnosov, pa do okužbe z virusom hiv ni prišlo pri 54 odstotkih.

"Na takšne rezultate smo čakali 20 let," je dejal južnoafriški epidemiolog in avtor študije Kariša Abdul Karim. Ocenjujejo, da bi lahko ob široki uporabi gela v Južnoafriški republiki v prihodnjih 20 letih preprečili 1,3 milijona okužb z virusom hiv.

Na Dunaju so včeraj tudi opozorili, da je v svetu še vedno 51 držav, ki ob vstopu na svoje ozemlje diskriminirajo okužene z virusom hiv. Med njimi je tudi 15 evropskih držav. Poleg rojstnega datuma, številke potnega lista in namena bivanja je potrebno odgovoriti tudi na vprašanje o morebitni okužbi z virusom hiv. Okuženim vstopa v državo ne dovolijo ali pa jih izženejo.

Za tovrstno diskriminacijo ob vstopu v državo po mnenju strokovnjakov ni nobenega utemeljenega razloga, saj lahko okuženi s hiv danes s pomočjo medicinskega zdravljenja živijo prav tako dolgo in produktivno kot zdravi ljudje.

"Potrebujemo zakone, ki bodo v podporo in zaščito ljudem, drugače se bo epidemija aidsa še naprej širila," je pozval generalni direktor Unaidsa. Na "črnem seznamu" držav z diskriminatornimi določili glede vstopa v državo in izdaje dovoljenj za bivanje so med drugim Madžarska, Bavarska, Moldavija, Andora, Armenija, Rusija, Ukrajina in Izrael. ZDA so prepoved vstopa za okužene z virusom hiv odpravile šele 4. januarja letos. (STA)

KRONIKA - Ramonu Berlosu, Goričanu po rodu, v Padovi nataknilo lisice

Aretirali morilca prostitutk, njuni trupli našli ob reki Ter

Pri Vilešu ju je ubil s samostrelom, ju slekel, pokopal in nazadnje še okradel

Ob reki Ter, nedaleč od krajev Tapogliano in Campolongo, na meji med goriško in videmsko pokrajino, so včeraj našli trupli prostitutk Ileana Vecchiato in Diane Alexiu, ki ju je ubil 35-letni Ramon Berlosu, Goričan po rodu, ki je v zadnjem letu živel v Aiellu. Moškega so v noči med ponedeljkom in včerajšnjim dnevom aretirali na železniški postaji v Padovi, potem ko je v popoldanskih urah za las uspel zbežati policistom in karabinjerjem v kraju Crauglio, nedaleč od vasi San Vito al Torre.

Sile javnega reda so obsežno iskalo akcijo sprožile v ponedeljek, potem ko so preiskovalci izvedeli, da naj bi se moški nameraval srečati še z eno prostitutko. Berlosa je tako v okolici Aiella in sosednjih krajev - tudi na območju goriške pokrajine - iskalo na desetine policistov in karabinjerjev. Priletel je helikopter, policisti so moškega iskali tudi s pomočjo službenih psov. Policisti in karabinjerji so mu pravo past nastavili v bližini Crauglia, kamor se je Berlosu v ponedeljek popoldne pripeljal s svojim belim avtomobilom tipa Fiat punto. Z vratolomnim zavojem je uspel zbežati silam javnega reda, ki so nekaj časa zatem našle njegov avto pri pokopališču v Craugliu, od koder je moški zbežal peš. Policisti in karabinjerji so ga več ur iskali, nato pa so ga okrog polnoči aretirali na železniški postaji v Padovi. Berlosa so od tod včeraj dopoldne prepeljali na kvesturo v Videm, kjer so ga izprašali javni tožilec Marko Panzeri, poveljnik videmske prometne policije Ezio Gaetano in poveljnik videmskih karabinjerjev Fabio Pasquariello. Berlosu je kaj kmalu priznal svojo krivdo. »Prostitutki sem ubil s samostrelom in ju pokopal ob reki Ter,« je dejal 35-letni Goričan, zatem pa so se policisti, karabinjerji in gasilci lotili iskanja trupel. Na podlagi Berlosovevih napotkov so ju našli ob reki Ter, in sicer pod mostom deželne ceste št. 252 med krajema Visco in Versa.

»Obe ženski naj bi moški ubil zaradi kraje; baje ju je pretepel s palico in nato smrtno ranil s samostrelom. Trupli je slekel in ju pokopal brez oblečil, tako da bi se prej razgradili,« je včeraj pojasnil videmski javni tožilec Antonio Biancardi. Berlosu naj bi obe ženski ubil v opuščenem kmečkem poslopju pri Vilešu, pokopal pa naj bi ju še na dan umora. Ileano Vecchiato, 28-letnico iz Mester, ki je izginila sredi marca, naj bi moški do smrti pretepel s palico, veliko okrutnejši pa je bil umor 24-letne Romunke Diane Alexiu, ki je stanovala v Brescii in so jo od konca maja naprej zamašili tudi s pomočjo televizijske oddaje »Chi l'ha visto?«. Berlosu je 24-letno Romunko nekajkrat udaril s palico, nato pa jo je ustrelil z lovskim samostrelom. Po besedah preiskovalcev je Berlosu razložil, da je ženski ubil, ker je potreboval denar. Iz avtomobila tipa Grande Punto romunske državljanke, ki so ga preiskovalci našli v Červinjanu 29. junija, je morilec ukradel okrog deset tisoč evrov. Ravno po najdbi njenega avtomobila so sile javnega reda sprožile obsežno iskalo akcijo v južnem delu Furlanije in v sosednjih krajih goriške pokrajine, ki se je zaključila z aretacijo moškega. Do njega so preiskovalci prišli s pomočjo mobilnega telefona Romunke, ki si ga je moški po njenem umoru prisvojil. Z njim je opravil nekaj klicev, nato pa je začel uporabljati še drug telefon, s katerim je stopil v stik še z eno prostitutko. Z njo se je na-

Ramon Berlosu (desno); 24-letna plavolasa Romunka Diana Alexiu in 28-letna Ileana Vecchiato iz Mester (spodaj); prostitutki je ubil s samostrelom, kakršnim so postavili na ogled med včerajšnjo tiskovno konferenco na videmski kvesturi

ANSA

meraval srečati v ponedeljek zvečer, ko so mu sile javnega reda nastavile past. Začetno jim je uspel zbežati, nato pa so ga naposled ujeli na železniški postaji v Padovi.

»Berlosove izjave so bile za nadaljevanje preiskave zelo pomembne, saj so nam omogočile najdbo trupel obeh žrtev, na katerih bomo v prihodnjih dneh opravili obdukcijo. To nam bo omogočilo, da bomo zadevi prišli do dna,« je pojasnil Biancardi in napovedal, da se bodo videmski javni tožilci za nadaljnji potek preiskovalnega dela dogovorili s kolegi iz Brescie, kjer je stanovala romunska prostitutka. (dr)

KRONIKA Leta 1996 je bil obsojen zaradi umora Paglavca

Ramon Berlosu je bil pred sedemnajstimi leti protagonist enega izmed najbolj krutih dogodkov črne kronike, kar jih pomene Goriška. Leta 1996 ga je tržaško sodišče za mladoletne obsojilo na pet let in devet mesecev zapora zaradi umora 18-letnega Alessandra Paglavca iz Štandreža, ki so ga 23. oktobra leta 1993 našli brez življenja v blatni luži sredi koruzne njive v Fari. Roke in noge je imel zvezane z vezalkami telovadnih copat in z vetrovko, umrl je zaradi zadušitve. Karabinjerji so že dan po Paglavčevem umoru izprašali Berlosa, ki je krivdo napravil Goričanoma Massimilianu Spangheru in Robertu Venturi. Slednja sta presedela sedem mesecev v zaporu, dokler se na tržaškem sodišču za mladoletne niso prepričali o njuni nedolžnosti. Berlosu je takrat o srhljivem dogodku dal kar sedem različnih verzij, naposled pa je priznal svojo krivdo, zaradi česar so mu zaporno kazen skrajšali za eno tretjino. Potem ko je bil izpuščen na prostost, se ni nikakor poboljšal. Poročil se je z Brazilkco, s katero sta pred šestimi leti imela hčerko. Pred tremi leti je Berlosu z deklico, ki je obiskovala slovenski vrtec v Ulici Max Fabiani v Gorici, za nekaj dni izginil neznano kam; s tem sicer ni storil kaznivega dejanja, saj je imel kot oče pravico do skrbstva, ne glede na to pa so ga karabinjerji iskali. Po tem dogodku se je že itak razburkan odnos z ženo še dodatno poslabšal, tako da sta se zakonca naposled razšla. (dr)

NOVA GORICA - Razgrnitev prostorskega načrta podaljšana

Doslej 50 pripomb

Večina se po besedah podžupanje Darinke Kozinc nanaša na širitev ali zmanjšanje območja stavbnih zemljišč

V avli novogoriške občinske stavbe je od 5. julija dalje razgrnjen dopolnjeni osnutek občinskega prostorskega načrta (OPN). Občnani si ga lahko ogledajo in vložijo pisne pripombe do 13. septembra, kar je za en mesec podaljšan rok, kot je bilo sprva načrtovano. Na mestni občini računajo, da bo dokument, ki bo podlaga za nadaljnji urbanistični razvoj mesta in ki so ga začeli pripravljati že pred sedmimi leti, nared čez eno leto.

Doslej so občani podali okoli 50 pripomb, večina se, po besedah podžupanje Darinke Kozinc, nanaša na širitev ali zmanjšanje območja stavbnih zemljišč, slednje predvsem zaradi obetajočega se davka na nezazidano stavbno zemljišče. »Najbolj pomembno je, da gre za urejenost prostorskih podatkov oziroma njihovo usklajevanje, nekateri so si morda kaj spreminjali, pa želijo sedaj te spremembe legalizirati. Običajno so to manjši popravki,« pojasnjuje Kozinc. Javna obravnava dopolnjenega osnutka občinskega prostorskega načrta kot tudi okoljskega poročila bo 8. septembra ob 17. uri v veliki

dvorani mestne hiše. Javne obravnave za njihova območja bodo imele tudi krajevne skupnosti Grgar, Šempas in Dornberk.

Dolgoletnemu pripravljanju OPN-ja je botrovala tudi spremenjena zakonodaja: na občini so ga začeli pripravljati že v letu 2003, čez štiri leta pa so morali ponovno skozi vse postopke. Dokument so morali celo pripravljati po dveh zakonih, ki med seboj nista usklajena. Zadeva se je dodatno zavlekla še zaradi Ministrstva za okolje in prostor, kjer so za mnenje o osnutku OPN-ja in okoljskega poročila potrebovali kar dobrih pet mesecev, namesto zakonsko predpisanih 30 dni. Ker so nato na omenjenem ministrstvu okoljsko poročilo zavrnili, so na občini morali pripraviti nova dopolnila, saj javna razgrnitev ni možna brez pozitivnega mnenja o tem dokumentu. Večino pripomb iz zavrženega okoljskega poročila so na občini upoštevali, ena pomembnejših je, da so na občini morali pristati na zahteve o zmanjšanju območja mesta. Tudi poplavna in plazovita območja so izvzeli iz načrtov o novogradnjah. (km)

GORICA

Oživljajo dediščino Franca Basaglie

NICO CASAGRANDE

BUMBACA

»Dediščina in nauki Franca Basaglie so še danes izredno aktualni, zato pa hočemo njegovo zapuščino ovrednotiti in aktualizirati.« Tako poudarja občinski svetnik Levice in svobode Livio Bianchini, ki se je včeraj v ta namen srečal z direktorjem zdravstvenega podjetja Giannijem Cortiulo in predsednikom pokrajine Enricom Gherghetto.

Bianchinija je spremljal nekdanjih zdravnik v goriškem psihiatričnem oddelku Nico Casagrande, ki je bil eden izmed najtesnejših Basaglievih sodelavcev. »Pokrajina je začela zbirati Basaglieve dokumente, zato pa bi radi tudi mi z njo sodelovali, saj nas zanima, da bi bila njegova dediščina v poduk novim generacijam psihiatričnih zdravnikov,« je poudaril Casagrande, ki je sicer član fundacije Franco Basaglia iz Benetk. »Naša fundacija zbira pričevanje in dokumente, toda jih ne spravlja v muzej, pač pa jih posreduje javnosti v razmislek,« je razložil Casagrande, ki skupaj z Bianchinijem nasprotuje, da bi v parku Basaglia uredili sedež oddelka za umsko zdravje. »Bolniki bi imeli občutek, da se odpravljajo v nekdanjo umobolnico, ravno zato pa bi treba park Basaglia odpreti mestu in v njem prirejati praznike, kulturna in glasbena srečanja,« je prepričan Casagrande, njegove zamisli pa sta včeraj podprla tudi Marjan Sosol iz vrst Levice in svobode in načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Federico Portelli. »Med mandatom župana Vittoria Brancatija smo podelili častno občanstvo ekipi zdravnikov, ki je sodelovala z Basaglio. S svojimi prizadevanji za ovrednotenje njihovega dela nadaljujemo tudi iz klopi opozicije, zato pa smo pred časom predlagali, naj se ulica poimenuje po Basaglii,« je razložil Portelli. (dr)

Med ogledom prostorskega načrta KM

GORICA - Začetek del za prekvalifikacijo hitre ceste je pred vrati

Pokrajinski svet podprl resolucijo o odškodnini sovodenjski občini

Desna sredina glasovala proti - Alenka Florenin: »Zahtevamo le pozornost do svojega teritorija«

Goriški pokrajinski svet je na pone-deljkovem zasedanju podprl sklep občinskega sveta iz Sovodenj, ki deželi Furlaniji-Juljski krajini predlaga izglasovanje zakona, na podlagi katerega bi sovodenjska občina prejela odškodnino za učinke širitve hitre ceste Vileš-Gorica na svoj teritorij. Resolucijo je pokrajinski svet sprejel z glasovi večine, saj predstavniki desne sredine predloga niso podprli.

Sovodenjski občinski svet je v sklepu, ki ga je odobril soglasno, predlagal deželi nalozbo v znesku 200 tisoč evrov letno za obdobje petnajstih let, s katerimi bi odpravila hudo rano v okolje, ki jo bo v vaškem jedru Sovodenj povzročila gradnja avtoceste. Ta denar naj bi omogočil ponovno izgradnjo in urbanistično prekvalifikacijo območja nad umetnim predorom, ki ga bodo razširili, »zato da prizadejana rana ne bo trajna in da se bo čim prej obnovilo tradicionalno okoljsko, družbeno in gospodarsko tkivo vasi«, je zapisano v spremnem besedilu zakonskega predloga. Le-tega je sovodenjska občina naslovila na predsednika deželne-gega sveta Eduarda Ballamana, pokrajino Gorica, predsednika dežele in izrednega komisarja za avtocesto Renza Tonda ter deželne odbornika in podkomisarja Riccarda Riccardija.

Da je goriška pokrajina podprla sovodenjski predlog, ni presenečenje. Predsednik pokrajine Enrico Gherghetta se je namreč že junija angažiral na strani Sovodenj, sodeloval z županjo Alenko Florenin pri pripravi zakonskega predloga in poveril odborniku Mauriziu Di Matteu nalogo, da po-bliže sledi sovodenjskemu vprašanju. »Zdaj, ko je resolucijo odobril tudi pokrajinski svet, ima moj nov odborniški resor večjo politično moč. Pokrajinski svet mi je s tem zaupal mandat, da preverim vse možne poti za rešitev avtocestnega vozla v Sovodnjah,« je povedal Di Matteo.

»Podpora pokrajinskega sveta je pomemben korak na poti naših prizadevanj, da nam bo v zvezi s širitvijo avtocestnega odseka namenjena primerna pozornost s strani dežele. Pokrajina je razumela našo stisko in upamo, da jo bo tudi deželni svet. Gradnji avtoceste ne nasprotujemo, saj gre za pomembno infrastrukturo, pač pa le zahtevamo pozornost do svojega teritorija, ki

V vidiku začetka gradnje avtoceste so v Sovodnjah v prejšnjih dneh delavci posekali nekaj dreves in odstranili mrežo okrog nogometnega igrišča

BUMBACA

ga bo širitev hitre ceste najbolj prizadela. Deželni svet mora v tem trenutku upoštevati našo stisko, tako kot so bile v preteklosti pri različnih vprašanih upoštevane potrebe drugih občin,« je povedala sovodenjska županja Alenka Florenin in izrazila obžalovanje nad dejstvom, da so predstavniki desne sredine v pokrajinskem svetu glasovali proti predlogu in pri tem omenili tudi dejstvo, da je v besedilu zakona poudarjena množična prisotnost Slovencev v Sovodnjah, ki ležijo na zaščitenem območju na podlagi državnih zakonov 482/1999 in 38/2001. »V Sovodnjah bo gradbišče avtoceste zasedlo osrčje vasi, kar bo vplivalo na vsakdanje življenje občanov. Etnično vprašanje v tem primeru ni prvenstveni problem. Nujno je, da

prejmemo primerno odškodnino, da bomo lahko po naših potrebah uredili središče vasi, ki ga bo gradbišče razdejalo,« je poudaril županja, ki pa računa na večjo občutljivost desnosredinskih svetovalcev v dežel-nem svetu: »Vabljeni so, da si ogledajo našo občino in sami ocenijo, kaj bo širitev avtoceste pomenila.« Floreninova je dodala, da se bo v kratkem srečala s predstavnikom družbe Autovie Venete, s katerim se bo pogovorila o organizaciji javnega srečanja za občane - govor bo o konkretnih vprašanih v zvezi z gradbiščem avtoceste v Sovodnjah - ter o osnutku načrta povezovalne ceste med Štaradalto in sovodenjsko šolo, ki naj bi jo uredili v sklopu gradbenih del za širitev avtoceste. (Ale)

LEVA SREDINA Motivacija desnice nesprijemljiva

V razpravo o resoluciji v zvezi z gradnjo avtoceste v Sovodnjah sta posegla tudi pokrajinski svetnik Marco Jarc in pokrajinski odbornik Marko Marinčič. Ocenila, sta, da je sovodenjska zahteva po odškodnini upravičena, obenem pa sta obžalovala stališče opozicije, ki je glasovala proti resoluciji in se pri tem tudi obregnila ob omembo manjšinske prisotnosti v zakonskem osnutku.

»Desnica v pokrajinskem svetu resolucije ni podprla. Tudi motivacija je bila povsem nesprijemljiva. Ko ni argumentov, se desnica z lahkoto obesi na zaščito slovenske manjšine, kar v tem kontekstu gradnje velike infrastrukture in škode vaški skupnosti ni najbolj posrečen razlog. Z ene strani hlina, da gradi, z druge podira vse, kar se podreži da,« je povedal Jarc in nadaljeval: »Poteza desnice verjetno ni nič drugega kot poskus, da se zamaje enotnost okoli sovodenjske problematike in se daje duška tistim silam, ki bodo, tudi na lokalni ravni, skušale rušiti za svoje osebne koristi in špekulacije enotno fronto, ki jo vodi občinska uprava.« V odgovoru na poseg načelnika UDC Zappalaja, ki ne razume razloga za sklicevanje na manjšino v okviru posledic gradbišča, ki bo prizadelo vse prebivalce, je Marinčič poudaril, da poteka zaščita manjšin tudi preko varovanja teritorija, kjer te živijo. »V preteklosti se je že dogajalo, da so se investicije v infrastrukturo izvajale na manjšinskih območjih, kar je popolnoma spremenilo podobo teritorija. Zgovoren je primer Štandreža,« je povedal Marinčič in nadaljeval: »Zato obstajajo evropske norme, ki obravnavajo te tematike, in zato je tudi italijanski zakonodajalec vključil v zakon št. 38 potrebo po zaščiti teritorija, kjer živi manjšina.« Ponedeljkovega zasedanja se je udeležil tudi pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek, ki je pri odločitvi izrazil svoje zadovoljstvo in upanje, da bo deželna uprava ta zakonski predlog osvojila in namenila Sovodnjam primerno odškodnino.

78-letnik padel s kolesa

Včeraj zjutraj se je v Mošu pone-srečil 78-letni kolesar, ki so ga zaradi lažjih telesnih poškodb z rešilnim vozilom prepeljali v goriško bolnišnico. Okrog 9. ure se je G.M. iz Ločnika peljal s kolesom po Ulici Stazione in ustavil pred tamkajšnjo trafiko, ko je skušal stopiti s kolesa, je izgubil ravnotežje in padel na tla. Na pomoč so mu priskočili upravitelj trafike in mimoidoči, ki so poklicali rešilno službo 118. Ob rešilnem vozilu, ki je 78-letnika prepeljal v bolnišnico v Ulico Fatebenefratelli, je na kraju posredovala, tudi goriška prometna policija.

Železnica zaprta

Zaradi čiščenja pobočja ob progi bo od danes do petka, 23. julija, zaprta železniška proga med postajama Anhovo in Nova Gorica. Kot so sporočili s Slovenskih železnic, bo v tem času za potnike organiziran nadomestni avtobusni prevoz. Avtobus bo vozil namesto vlaka številka 4211, ki odpelje iz Anhovega ob 10.02, in namesto vlaka številka 4210, ki odpelje iz Nove Gorice ob 12.18. Potniki s postajališča Solkan vstopijo na avtobusnem postajališču.

Na Gradini danes srečanje o Okusih Krasa

Danes ob 15.30 bo v sprejemnem centru Gradina v Doberdobi srečanje, posvečeno pobudi Okusi Krasa na Goriškem. Zainteresirani gostinski obrati, pekarne, trgovine jestvin in tudi proizvajalci se bodo lahko seznanili z letošnjim programom, ki predvideva kar nekaj novosti. Ob gostujoči zadrugi Rogos bodo sodelovali tudi predstavniki fotokrožkov in partnerji, ki bogatijo enogastronomsko ponudbo z različnimi vsebinami, od turizma do umetnosti. Srečanje, ki ga sklicuje Slovensko deželno gospodarsko združenje, bo tudi priložnost za pogovor in soočenje pogledov glede razvoja turizma na Krasu ter njegove povezave z goriškim mestom in zaledjem. Vsi krajevni operaterji so vabljeni k udeležbi na srečanju, za dodatne informacije in pojasnila pa se lahko obrnejo na tajništvo Okusov Krasa pri SDGZ v Trstu (tel. 040-6724824).

GORICA - V Ulici Garibaldi

S kock odstranili porumenelo lepilo

Prenova Ulice Garibaldi v Gorici se je zaključila pred nedavnim, toda že takoj po zaključku prenovitvenih del je bilo jasno, da bo treba poskrbeti za prvo popravilo. Gradbeni delavci so namreč svojčas gramoz na cestišču utrdili s posebnim lepilom, ko je bila podlaga vlažna zaradi dežja. Zato je že po nekaj dneh lepilo porumenelo, zaradi tega pa ga je bilo treba odstraniti. Delavci so se tako v Ulico Ga-

ribaldi vrnili včeraj; lepilo so odstranili s kakih desetih kvadratnih metrov cestišča, nato pa so med porfirne kocke vsuli nov gramoz in ga ponovno utrdili z lepilom.

Na koncu Ulice Garibaldi v smeri proti županstvu so po drugi strani že v ponedeljek poskrbeli za novo talno signalizacijo; včeraj so na tem mestu postavili še zaporo in cestni znak, ki avtomobiliste opozarjata, da je cesta zaprta prometu.

GORICA - Zeleni teden Mladinskega doma

V objemu narave brez mobilnega telefona

Udeleženci zelenega tedna v koči sv. Jožefa v Žabnicah

FOTO M.L.

S tednom v naravi, ki ga je Mladinski dom iz Gorice priredil od 28. junija do 2. julija v Žabnicah, so se sklenili letošnji Izzivi za srednješolsko mladino. Alternativne počitnice so se sicer začele takoj po koncu pouka z videodelavnico, tej so sledile ekskurzije, nato je prišel na vrsto Zeleni izziv v Žabnicah.

Udeleženci so bili pred odhodom v Kanalsko dolino nekoliko

skeptični, saj so doma pustili celo vrsto udobnosti, na koncu pa so bili nad doživljanjem naravnega okolja navdušeni. Med zelenim tednom je med drugim veljala prepoved uporabe mobilnega telefona, ki med udeleženci ni povzročila večjih travm. Težje so to sprejele nekatere mamice, ki so si nadejale, da bodo lahko vsak dan slišale svoje otroke; na koncu so pa le iztržile en sam klic sredi tedna.

Otroci so bili nastanjeni v koči sv. Jožefa, od koder so se odpravljali na sprehode, na odkrivanje tamkajšnjega potoka in planine pod Mangartom. Med zelenim tednom so se peš odpravili tudi na Višarje, kjer je bila trejezična maša za otroke večinoma nova izkušnja. Po enotedenskem bivanju so se vrnili v Gorico, kjer se jim je zaradi vročine kaj kmalu začelo tožiti po Žabnicah.

VIPAVA - Kmetijska zadruga in Fructal Trda pogajanja o odkupni ceni breskev

Sadjarji dosegli ceno, ki je malenkost nižja od lanske, to je 29 centov na kilogram

»Pogajanja so bila letos izredno težka, dosegli smo sicer ceno, ki je malenkost nižja od lanske, to je 29 centov, čeprav smo si sadjarji prizadevali, da bi ostali vsaj na lanskih 30 centov,« je na koncu tridnevnih pogajanj z upravo Fructala o letošnji odkupni ceni breskev za predelavo povedal predstavnik sadjarjev v Kmetijski zadrugi Vipava, Franc Vodopivec.

Ajdovski Fructal je sadjarjem najprej ponudil 24 centov za kilogram breskev, s čimer se pridelovalci nikakor niso strinjali. »Želeli smo ostati vsaj na lanski ceni, čeprav bi bila cena, ki bi nam odgovarjala, 33 ali 34 centov,« pravi Vodopivec. Podjetje je nato ponudbo zvišalo na 26, v torek pozno popoldan pa je obveljala cena 29 evrov za kilogram breskev. »Časi so pač taki. Fructal trdi, da se mora prilagajati zelo trdi konkurenci na trgu. Mi, ki pridelujemo breskve, pa si s Fructalom, ki je resen kupec, želimo obdržati dolgoletno partnerstvo. Žal pa nam višje cene, kot trdijo, ne morejo ponuditi,« dodaja Vodopivec, ki se je s predsednikom uprave Fructala, Dragom Kavškom in direktorjem nabave Urošem

FRANC VODOPIVEC

FOTO K.M.

Lozejem pogajal s kolegom Robertom Čečkom, enim največjih pridelovalcev v Vipavski dolini in Janezom Valičem, predsednikom Kmetijske zadruge Vipava. Fructal bo z odkupom breskev iz nasadov v Vipavski dolini in na Goriškem začel v četrtek in petek ali v nedeljo. Po lanskeletni rekordni letini, ko so sadjarji na Goriškem in Vipavskem pridelali 2.600 ton, se letos obeta več kot 30 odstotkov manj pridelka. Za izdelavo sokov, nektarjev, sadnih pijač in drugih izdelkov, potrebuje Fructal letno 2.000 ton breskev. Kakovost letošnjega sadja je dobra, pravi Vodopivec, o pridelani količini pa bo več znanega ob koncu obiranja. (km)

KROMBERK Bik tudi drugič brez kupca

V kromberškem obratu Mipa v stečaju so včeraj pripravili drugo dražbo umetniške skulpture bika Janeza Bolke, ki krasi vhod v podjetje. Zanj znova ni bilo zanimanja. Kot je povedal, stečajni upravitelj Miroslav Benedejčič, skulpture verjetno ne bodo več prodajali na dražbi. Izklicna cena umetnine je bila 240.000 evrov, kar je 20 odstotkov manj kot na prvi dražbi 19. januarja. Vendar do določenega roka nihče ni položil varščine, prav tako tudi ni nihče licitiral.

Stečajni upravitelj bo, kot je poudaril, sodišče zaprosil, če lahko skulpturo prodajo z zbiranjem nezavezujočih ponudb. S posameznimi interesi, ki bi ponudili najvišjo ceno, naj bi v pogovoru poskušali iztržiti kar največ. Benedejčič je povedal še, da bodo verjetno na podoben način na prodaj tudi umetniške slike, ki so doslej krasile pisarniške prostore Mipa v Kromberku. (sta)

V Trzinu prenova križišč

V Trzinu se bo v kratkem začela prenova križišč ob ulicah Isonzo, Terenziana in Aquileia, po kateri se številni otroci vozijo v osnovno šolo Randaccio. Ob križiščih bodo uredili prehode za pešce in kolesarje, poseg pa bo skupno vreden 54.180 evrov.

Donacija za bolnišnico

Združenje darovalcev organov ADO je z denarjem od prodaje obrtniških izdelkov na božični tržnici kupilo infuzijsko črpalko za brizgalko Alaris, ki so jo včeraj poklonili oddelku za oživljanje goriške bolnišnice. Za donacijo se je darovalcem organov zahvalil direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula, ki je opozoril na človekoljubno poslanstvo darovalcev organov.

Več tečajnikov

V drugem trimesečju letošnjega leta se je v Furlaniji-Juljski krajini za kar 56 odstotkov glede na isto obdobje lanskega leta povečalo število delavcev, ki zaradi posledic gospodarske krize sledijo raznim izobraževalnim tečajem. V goriški pokrajini tečajem sledi 746 oseb.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.40 - 21.50 »Toy Story 3«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.00 »The Twilight Saga: Eclipse«. Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Che fine ha fatto Osama Bin Laden?«.

DANES V TRZINU
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »The Twilight Saga: Eclipse«. Dvorana 2: 17.30 - 19.40 - 21.50 »Toy Story 3« (digital 3D). Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Predators«. Dvorana 4: 17.30 »Un microfono per due«; 19.50 - 22.00 »Solomon Kane«. Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.10 »The Box«.

Koncerti

MEDNARODNI FESTIVAL ANTIČNE GLASBE v organizaciji centra Dramsam: danes, 21. julija, ob 21. uri v palači Torriani v Gradišču koncert »Invitati, pellegrini e guardiani«, nastopa ensemble Musica Historica; v četrtek, 22. julija, ob 21. uri bo v goriškem gradu koncert »Flour de flour«, nastopa Norbert Rodenkirchen; v petek, 23. julija, ob 21. uri bo v goriškem gradu koncert »Trobador & trobairitz«, nastopa skupina Protempore; vstop prost. **NOTE V MESTU 2010:** v petek 23. julija, ob 20.30 v Stražcah (dvorana v Ul. Brigata Pavia 21) bosta nastopila sopranistka Siriana Zanolla in pianist Fulvio Madotto.

GRAJSKO POLETJE V ŠTANJELU: v soboto, 24. julija, ob 21. uri bo na grajskem dvorišču koncert Mandolinskega orkestra konservatorija Beer-Sheve (Izrael). V primeru slabega vremena bo prireditve v Galeriji Lojzeta Spacala. Vstop prost.

Šolske vesti

»**ENGLISH FOR HIGH-SCHOOL STUDENTS**« je intenzivni tečaj angleškega

jezika, ki bo potekal na sedežu SLOVIK-a v KBcentru v Gorici v dneh 17., 18., 19. in 24., 25., 26. avgusta od 09.30 do 13. ure za skupnih 24 ur. Tečaj je namenjen dijakom, ki obiskujejo prvi in drugi razred višjih srednjih šol; informacij: www.slovik.org, mail info@slovik.org ali tel. 0481-530412.

GOVORIMO GRŠKO! je intenzivni poletni tečaj klasične grščine za dijake četrte in pete gimnazije, ki bo potekal na sedežu SLOVIK-a v KBcentru v Gorici ob torkih, sredah in četrtnih od 3. do 26. avgusta od 17. ure do 17.45 (IV. v.g.) ter od 17.45 do 18.30 (V. v.g.), skupaj 12 šolskih ur; informacije: www.slovik.org, mail info@slovik.org ali tel. 0481-530412.

AD FORMANDUM sprejema vpise na tečaje iz kataloga permanentnega izobraževanja dežele FJK iz kmetijske živilskega področja: Oblikovanje tipičnih jedilnih listov (72 ur) ter iz področja upravljanja podjetja: Uspešna komunikacija (33 ur) in Splošno knjigovodstvo (60 ur). Tečaji so namenjeni celotnemu prebivalstvu med 18. in 64. letom starosti s stalnim bivališčem v FJK. Stopnja izobrazbe ni pogoj za vpis. Vpisnina znaša 1 evro za vsako uro izobraževanja, ki pa je brezplačno za delavce v dopolnilni blagajni ali na čakanju; informacije in prijave: Ad formandum, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, go@adformandum.eu, www.adformandum.eu.

GLASBENA MATICA Gorica prireja glasbeno delavnico za otroke in mlade, ki že poznajo osnove igranja na instrument »Igranje v skupini je zabavno« od 30. avgusta do 10. septembra od 8. do 13. ure v Doberdobu; informacije in vpis po tel. 328-2767893 ali 0481-531508.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da so v teku potrditve in vpisi v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto; informacije in vpis na sedežu Glasbene maticice (Korzo Verdi 51, tel. 0481-531508).

MLADINSKI DOM v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 31. avgusta. Od 6. do 10. septembra dopoldne bo v domu potekala priprava petošolcev na vstop v srednjo šolo. Vpisi in informacije na tel. št. 328-3155040 ali 0481-536455.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO prireja vsakoletni tradicionalni piknik v nedeljo, 1. avgusta: v dopoldanskih urah voženi ogled Kopra (z avtobusom in peš), popoldne družabno srečanje v restavraciji Al Mulin, bogat srečelov in zabava do večera. Vpisujejo Ivo (tel. 0481-882024), Dragica (tel. 0481-882183), Ana (tel. 0481-78061), Rozina (tel. 347-1042156), Marija Češut (tel. 0481-390697), Saverij (tel. 0481-390688), Ema (tel. 0481-21361); na račun 20 evrov.

SPDG organizira 25. in 26. julija nočni pohod na Triglav; prijave po tel. 0481-539989 (Mirko).

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence izleta na Sicilijo, ki bo od 11. do 18. oktobra, da lahko poravnajo drugi obrok v znesku 250,00 evrov na društvenem sedežu v Gorici, Korzo Verdi 51/int., danes, 21. julija, med 10. in 12. uro ali na domu Saverija Rožiča ul. Sottomonte 12 (Gorica- Podgora) v četrtek, 22. julija, med 16. in 19. uro.

Čestitke

Draga ANA, danes praznuješ osebni praznik. Iz srca ti voščimo vse najboljše in vse, kar si sama želiš - sretra Marica in svak Anton ter nečak Marko z družino.

Obvestila

GORIŠKA KVESTURA obvešča, da je urnik urada za priseljence pri Rdeči hiši odprt ob ponedeljkih in torkih med 8.30 in 13. uro in med 15. in 18. uro za dvig elektronskih dovoljenj za bivanje; ob sredah med 8.30 in 13. ur med 15. in 18. uro pa za druge prošnje. Informacije nudi po tel. 0481-595891, izrecno v

OBVESTILO

Sporočamo, da je tajništvo goriške redakcije zaprto do 31. julija 2010

Za brezplačne čestitke in razna obvestila ter za sporočila naročnikov prosimo, da kličete tajništvo v Trstu na

tel. **040-7786333** ali **040-7786330** (faks **040-772418**) ali pišete na e-mail redakcija@primorski.eu od 10. do 15. ure (ob sobotah od 10. do 13. ure)

Poslovni oglasi

KOMERCIALNO PODJETJE V GORICI išče uradnika/uradnico z vozniškim dovoljenjem. Curriculum poslati na

imp_exp2010@hotmail.it

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasnik ima najraje...« od 2. do 13. avgusta med 8. in 14. uro v otroškem vrtcu v Doberdobu; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org. **KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL** bo do 3. septembra odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure, za dopust bo zaprta med 9. in 20. avgustom.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da bosta do srede, 18. avgusta, zgodovinski arhiv in pokrajinska knjižnica odprti ob ponedeljkih, torkih in sredah med 9. in 13. uro.

ZSKD VABI NEKDANJE UDELEŽENCE MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE Vuzenica-Porabje-Koroška-Italija ob 40-letnici kolonije, naj se udeležijo jubilejnega praznovanja in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Udeleženci bodo prejeli jubilnen almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo T. rk; informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD je v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrjah pa je zbirališče ob 8.40 na parkirišču restavracije pri Tomažu, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se zaključijo v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

SPDG obvešča, da bo sedež do konca avgusta zaprt.

Prireditve

V KNJIGARNI EDITRICE GORIZIANA (LEG) v notranjem parku na Korzu Verdi 67 v Gorici prireajo srečanja z avtorji: v četrtek, 22. julija, ob 17.30 bo predstavitev knjige »Alojz Gradnik. Poeta del Collio goriziano«, ki jo je uredila Fedora Ferluga-Petronio. **NA PRAZNIKU »L'UNITA'« V OGLEJU** (Ul. Giovanni Minut) bo v petek, 23. julija, ob 19. uri gost Boris Pahor. **GLASBENA PREDAVANJA NA GRADU KROMBERK:** v torek, 27. julija, bo glasbenik Sergej Radelović predaval na temo »Labodji spevi«.

Mali oglasi

PRODAM belo in rdeče vino domače proizvodnje; tel. 331-4331079.

PRODAM svetlo in razgledno stanovanje v Štandrežu: dnevna soba, jedilnica, kuhinja, dve spalni sobi, dve kopalnici, dva balkona, shramba in garaža, cena 132.000 evrov; tel. 328-8872507.

Pogrebi

DANES IZ GORICE: 10.45, Almira Devetak vd. Gruđen iz splošne bolnišnice v cerkev in na glavno pokopališče v Sovodnjah.

DANES V FOLJANU: 9.50, Luciano Geron iz mrtvašnice glavnega pokopališča v cerkev Sv. Jakoba v Ronkah in v Trst za upepelitev; 10.30, Irma Moretti na glavnem pokopališču.

DANES V TRZINU: 11.55, Lidia Picciutta vd. Stacul na glavnem pokopališču.

OGLEDALO

Trije predsedniki
in neustavljivi tok časa

ACE MERMOLJA

V pričujočem zapisu bi komentiral srečanje treh predsednikov, ki je bilo 13. julija v Trstu. O dogodku je bilo veliko zapisanega in zato bi dodal nekaj pripomb, ki so morda opazovalcem »uše«, ali pa jih večja ponoviti.

Skupen obisk italijanskega predsednika Giorgio Napolitana, slovenskega Danila Türka in hrvaškega Iva Josipovića v Trstu je bila prelomnica. Koliko so se neka vrata zgodovine zaprla in koliko so se odprla vrata prihodnosti, bo povedal čas. Revolucije ni bilo, domača in širša dogajanja pa ne bodo dopustila našemu prostoru in ljudem v njem, da spokojno dremajo in meljejo spomine na davne čase. V to smo lahko prepričani.

Obisk treh predsednikov v Narodnem domu, skupni venec pred proceljem in vpis v zvezek s trdo platnico, ki je bil kupljen pri Smolarsu, je nedvomno priznanje za grozodejstva, ki jih je Slovincem prizadel fašizem. Prav tako je bilo skupno polaganje venca pred spomenikom esulov na Trgu Libertà simbol poklon trpljenju velikega števila ljudi, ki v Titovi Jugoslaviji niso več našli ali videli možnosti za življenje in boljšo bodočnost. Bila je to posledica vojne, sovraštva in totalitarnega reševanja občutljivih vprašanj.

Veličasten koncert na Trgu zedinjenja Italije, ki ga je z mladimi italijanskimi, slovenskimi in hrvaškimi glasbeniki uprizoril slovit dirigent Riccardo Muti je bil krona dneva in obenem srečen povod pomembnih dogodkov. Ko so v čast trem predsednikom orkestraši zaigrali italijansko, slovensko in hrvaško državno himno, so poslušalci, ki so napolnili veliki trg, ploskali vsem. Organizatorji so se bali, da bi prišlo do kake kontestacije, a so poslušalci ploskali.

Po dogodkih iz vročega (metereološko) 13. julija verjetno ne bo več potrebnih uradnih pravnih gest. Predsedniki treh držav so to naredili in njihove simbolne geste bodo ostale zapisane v naši zgodovini. Ne moremo si pričakovati kakih radikalnih sprememb v vsakodnevnih odnosih, v načinu življenja in mišljenja, v krajevni politiki itd. Niti v odnosu do slovenske manjšine se ne bodo na mah odprla vrata pravic in mošnje podpor. Objektivno pa so dogodek omogočile nekatere spremembe, ki naj bi pozitivno vplivale tudi na manjšinsko vprašanje.

Malce retorično lahko zapišem, da umetnost še vedno združuje ljudi in lahko pripomore k velikim dejanjem. To ne velja vedno in za vse, Riccardo Muti pa je s svojim svetovnim slovesom in s svojimi koncerti prijateljstva, ki so se pričeli v Sarajevu, lahko prepričljiv tudi za politiko. V resnici pa je do dogodka prišlo, ker so objektivni in skupni interesi Italije, Slovenije in Hrvaške tako izraziti, da se ne morejo zaustaviti pri starih zamerah.

Italija želi znotraj evropskih integracijskih procesov igrati svojo vlogo v Sredozemlju. Slovenija išče konkretne koristi za svojo polnopravno oziroma koristno prisotnost v EU. Hrvaška je naravna članica taiste EU, kar ji je treba formalno šele priznati. Odsotnost Hrvaške v EU pa postaja anahronizem, saj fizično meji tako na Slovenijo kot na Italijo (morje) ter deli z državama mnogo skupnih interesov. Sedanjí položaj, ko te za pot do Hrvaške obale ustavijo pri meji, je nesmiseln tudi za navadne izletnike in turiste. Nekaj kilometrov dlje od Portoroca se vrneš v preteklost in pod soncem vlečeš iz žepov dokumente in prijavljaš blago. To preprosto nikomur ne koristi.

Ob koristih so bile srečanju ugodne tudi druge okoliščine, nenazadnje referendum za arbitražni sporazum v Sloveniji. Izven drobnih lokal-nacionalizmov, ki še pretresajo ta del sveta (in še mnogo drugih) je nesmisel, da ostanejo med Slovenijo in Hrvaško odprta nekatera mejna vprašanja. Bolje bi bilo, ko bi se državi domenili sami, arbitražni sporazum predvideva tretjega in dokončnega »razsodnika«. Obalni spori v Piranskem zalivu so malenkostna stvar, bistveno ostaja, da se stvar reši, da sporov ne bo več in da dobi Slovenija svoj dohod od morja, ki je konec koncev skupno svojstvo Slovenije, Hrvaške in Italije. Razdalje so tako minimalne, da se danes vozijo iz ene na drugo stran Jadrana počitniški kapitani z gumenjaki. Veliki morski pepiri naj ostanejo spomin. Skratka, čas za pravno dejanje je dozorel in potekal v mejah »normalnosti«. Namesto protokolarnih fanfar je bil koncert, kar je bolje. Tržačani so, tudi po anketah, vse skupaj dobro sprejeli.

Ob dejanju so se na treh straneh oglasili običajni kritiki. Državni podtajnik Roberto Menia je reklamiziral svojo odsotnost. Del tržaške desnice in nekatera esulska gibanja so bojkotirala dogodek. Negodovanja smo slišali in brali tudi med Slovenci, Reški Novi list je kritiziral predsednika Josipovića zaradi prisotnosti pred spomenikom esulov itd. Na vseh treh straneh vztrajajo manjšine, ki ne sprejemajo in ne bodo sprejemale nobene sprave, sodelovanja in podobne reči. Sveta ne bodo obrnili.

Podobne spore je Dimitrij Volčič omenil v lepem uvodniku, ki je izšel v Piccolu prav na dan obiska predsednikov. Po mnenju predstavnikov sindikata Solidarnost bodo Poljaki še za generacije na-

sprotniki Rusov. Gruzijci prav tako sovražijo Ruse in to kljub sobivanju, ki traja stoletja. Pripadniki Ire in Ete sovražijo državi, v katerih živijo. Lahko bi dopolnjevali seznam. Albanci in Srbi se bodo sovražili še kako stoletje in tako bo v naših krajih del Italijanov sovražil Slovence in obratno. Reke ljudi in poslov se na to preprosto ne ozirajo. Sovraštva se nujno ožijo v vedno manj pomembne manjšine nostalgikov.

Tržaški župan Dipiazza nikakor ni ostal sam, čeprav sodi v desnosredinski blok. Najprej je bila v Trstu prisotna deželna vlada s predsednikom Tondom na čelu. Poslanec iz FJK in deželni koordinator Isidoro Gottardo je Dipiazza pohvalil med parlamentarno razpravo in s tem verjetno nakazal tržaškemu županu nadaljnjo politično kariero. Menio je v imenu italijanske vlade "zamenjal" podtajnik na zunanem ministrstvu Alfredo Mantica, ki prihaja prav tako iz vrst AN. Mantica se je nekaj dni pred dogodkom skupaj s slovenskim ministrom Žekšem srečal z italijansko manjšino v Sloveniji in Slovensko v Italiji.

Za tržaški Piccolo je izrazil svoje nestrinjanje z Menio celo nesekani misovec Pino Rauti. Osebnostem sem že v bližnji preteklosti slišal s strani pomembnih predstavnikov Berlusconijeve PDL in prej AN v Trstu mnenje, da je potrebno okrepiti sodelovanje s Slovenijo. Ko je bil še minister, je na nekem srečanju s Slovenci v Gorici Fassino zaupal delegaciji, da se Fini glede tržaškega vprašanja ne strinja z Menio.

Dipiazza torej ni bil sam in tudi trije predsedniki niso storili nekega svojeglavega dejanja. Umirjeno gesto so očitno podprle vlade treh držav, drugače bi do srečanja in posledičnih simbolnih dejanj ne prišlo. To je okvir dogodka, ki presega krajevne zdrahe. Silnice zanj so nepopisno močnejše od lokalnih protestov in protestnikov. Pa tudi ljudi, ki so dogodek podprli, je bilo več. Žal so večkrat glasnejše manjšine. Deset ljudi lahko naredi več kravala, kot ga desetisoč mirnih in zadovoljnih prisotnih.

Kako se bodo stvari odvijale v bodoče? To seveda ne odvisi od treh predsednikov, ampak od državnih vlad, od evropskega konteksta in globalnih silnic. Slovenska manjšina v Italiji lahko upa, da se bo ustvarilo ozračje, ki ji bo pomagalo pri reševanju najbolj akutnih vprašanj. Nihče si ne dela iluzij. Slovenci v Italiji ne bodo dobili posebnih nagrad. Njihovi najbolj zagrizeni nasprotniki ne bodo molčali. Je pa možno upati na pozitivnejši odnos. Konec koncev se je večina Slovencev opredeljevala za pravno dejanje, čeprav niso pisali pisma Primorskemu dnevniku ali dajali izjav.

V kontekstu, ki se zarisuje, je Slovenija močnejša in bo igrala na tem delu Evropske unije svojo vlogo. Njene besede v korist slovenske manjšine ne bodo brez teže. Italija posveča pozornost italijanski manjšini v Sloveniji in na Hrvaškem, kar je dobro za obe manjšini. Ezulom in njihovim vnukom bo Italija še vedno dajala določene bonitete, izven vsake realnosti pa so nekoč bobneča gesla o vračanju Istre ter tamkajšnje zemlje in hiš. Nam morda celo uhajajo realne spremembe in se nam zdi, da se čas ni premaknil. Je pa res, da se Tržačanu Miramar zdi navaden prostor, kot so za egipčanskega turističnega vodiča piramide običajen pogled. Zunanji opazovalci bi verjetno bolje izmerili to, kar se je po drugi vojni spreminilo in kolikšen korak je bilo pravno dejanje treh predsednikov vizavi kekega desetletja nazaj.

Če naj torej zaključim skoraj dolžnostno očno dogodka, bi zapisal, da je bil zgodovinski pomemben in obenem normalen. V njem so opazne spremembe v našem prostoru in med ljudmi. Jasne pa so tudi nadosebne in nadkrajne silnice, ki bodo nekatere simbole spora in jeze preprosto umaknile na stranski tir.

Spremembe v odnosih so nuja. V Evropi in svetu se dogaja tisoč stvari, ki so med sabo povezane. Človek se ne more umakniti rekam, ki preoblikujejo celotne gospodarske, kulturne in civilizacijske zemljevede. Vsi ti zemljevidi pa so sestavljeni iz drobnih realnosti, ki so povezane v veliko mrežo. Ta mreža je nastavljena tudi na Jadranu in lovi v podobno uso do vse, ki ob tem morju živimo. Temu ne uideimo, lahko le odločimo, kako in kam veslati. Smer prijateljstva je v vsakem primeru pametnejša in varnejša kot pogrevanje preteklosti, ki je za nekatere pomembna, ker ne vidi v sedanosti nič lepega in mikavnega. Ni tako in večina to razume.

PS.: Spoštovani bralci, po dolgoletnem pisanju Ogledal, si bom vzel nekaj časa za premislek. Razmere se spreminjajo, navade bralcev tudi, Ogledala pa so imela obliko in sistem, ki sta zahtevna za pisca in morda ne vedno privlačna za bralca dnevnika. Res pa je tudi, da so, ob izginjanju določenih revij, postali nekateri časopisi prostor za spise, ki so nekoč sodili drugam. Vprašanja bom osvetlil tudi z "retrospektivnim" brskanjem po mojem pisanju. Vsekakor hvala za pozornost.

Ace Mermolja

PISMA UREDNIŠTVU

Ob 13. juliju

Zrasel sem nekako "v senci živega spomina", torej ob pričevanju tistih, ki so posredno ali neposredno doživljali grozote druge svetovne vojne. Zrasel sem v državi, kjer skoraj dan za dnevno spoštljivo in brez olepšavanja obravnavajo grozodejstva, ki so se od nemške roke zgodile nad milijoni in milijoni ljudi, v luči moralne dolžnosti "da se ne bi zgodilo nikoli več". Zrasel sem v prepričanju, da "znati" in "priznati" sta tesno med seboj povezana in da se sprava lahko zgodi šele takrat, ko temu sledi tudi prošnja za odpustanje. da se sprava lahko zgodi šele takrat, ko temu sledi tudi prošnja za odpustanje.

V teh dneh je bilo v medijih veliko govora o srečanju treh predsednikov Napolitana, Türka in Josipovića. To srečanje me seveda napolni z veseljem in upanjem. Z veseljem (in ponosom) nad tako uglednim obiskom v Narodnem domu, z upanjem, da bo ta prijateljska gesta imela ne samo dolgoročno, ampak tudi kratkoročno otipljive in zadovoljive učinke za vse, ki sobivamo v tem prostoru, in še posebej za nas, ki smo del slovenskega občestva.

Če se omejim na to, kar so predsedniki zapisali v spominsko knjigo v Narodnem domu in izjavili v skupnem dokumentu, besed "sprava", "priznanje" ali "odpuščanje" ne zasledim.

Če si ogledam protokol, ki sta ga objavila tako Predsednik Türk na svoji spletni strani kot tudi Predsednik Napolitano, je Türk polagal venec pred Narodnim domom, Napolitano pa pred spominsko ploščo na eksodus. Ne vem, kakšne občutke je imel pri tem Predsednik Josipović, a Napolitano in Türk sta se z vncem klanjala pravzaprav vsak svojim. In ob pomanjkanju posegov ali nagovorov, tudi tu besed "sprava", "priznanje" ali "odpuščanje" ni bilo slišati.

Kakšna sprava naj bi to lahko torej bila? Je to neka fina diplomatska rešitev za to, da nikomur ni treba nič ne priznati ne prositi za odpustanje? Ali je to najmanjši skupni imenovalec za "pravno dejanje", ker drugače ljudje, predvsem mlajši, tega itak ne bi razumeli? Ali je to samo pridobivanje časa, češ da čez kakih 10, 20 let ne bo več nikogar, ki bi nam lahko postregel s svojim "živim pričevanjem"?

Nemci so se kot prvi spoprijeli z resnico ter ponižno in dostojanstveno "priznali" in "prosili za odpustanje", že leta 1970.

A moje misli gredo še dlje: sprava med državama oz. narodoma je nepopolna, če je ne spremlja sprava znotraj države oziroma naroda. Slovenija je že dalj časa na tej poti sprave znotraj naroda. Po moji oceni bi Italija dobro storila, če bi spodbujala spravo znotraj države, priznala torej krivice nad lastnim prebivalstvom in nad manjšinami, ki so živele in še živijo znotraj njenih meja.

Za zaključek naj se navežem na govor nemškega predsednika Weizsäcker-ja iz leta 1985. Ob 40. obletnici konca druge svetovne vojne je pred nemškim parlamentom brez oklevanja zatrdil, da se mora vsaka država spomniti tudi temnih trenutkov lastne zgodovine, ker bi drugače izgubila orientacijo v sedanosti. In nadaljeval je, ne z nekimi splošnimi, priložnostnimi ugotovitvami, ampak tako, da je naštel vse skupine žrtev nacističnega režima, zunan državni meja in znotraj njih, da bi si predočili razsežnost grozot.

Kar se je 13. julija 2010 zgodilo v Trstu ob koncertu Poti prijateljstva, je lahko samo uvertura v obojestransko spoznavanje in zbliževanje med ljudmi, ki naj bi postopoma in s splošnim prizadevanjem privedlo v doglednem času do uradne sprave s poštenim priznanjem krivd in oproščanjem za prizadeta zlo, ki bi ga prizadeta stran blagovoljno sprejela.

Igor P. Merku, Trst

Sporočilo za javnost

Prebivalstvo Trsta je prevzela vzhičenost nad koncertom maestra Mutija, srečanjem treh predsednikov in njihovim poklonom hotelu Balkan in spomeniku eksodusu Istranov, Rečanov in Dalmatincev.

Associazione Nazionale Venezia Giulia Dalmazia je organizirala anketo s štirimi vprašanji med 510 prebivalci. Rezultati so odlični. S koncertom maestra Mutija s prisotnostjo treh predsednikov soglaša 99,7 % anketirancev, da se je iz Istre, Reke in Dalmacije izselilo 350.000 Italijanov ve 89,0 % anketirancev, da se ne odloži poklona treh predsednikov hotelu Balkan in spomeniku eksodusu Istranov, Rečanov in Dalmatincev se strinja 78,6 % anketirancev, da tri države priznajo svojo odgovornost za navedene tragedije se strinja 93,5 % anketirancev.

Primorski dnevnik je navdušeno objavil izide ankete, toda nadvse previdno je zamolčal vprašanje o številu »esulov« in odgovor na to vprašanje: rekli bi, da 89,0% anketirancev ne ve, da je Alcide Degaspero na mirovni konferenci izjavil, da bo nova meja prepustila Jugoslaviji 180.000 Italijanov, in da je bilo še vrsto let po mirovni pogodbi v Jugoslaviji preko 30.000 Italijanov.

Ker Primorski dnevnik ne premore toliko denarja, da bi si privoščil tako anketo, kot si jo je privoščila ANVG, ima na svoji spletni strani skromno anketo, kjer na vprašanje »Kako ocenjujete srečanje treh predsednikov v Trstu?« lahko odgovorite z odgovori »zelo pozitivno«, »pozitivno«, »negativno«, »ne vem« in »me ne zanima«. Od 120 oseb, ki so do 15. ure dne 17. julija 20190 odgovorile, je prvi odgovor izbralo 62%, drugi odgovor 30%, tretji odgovor 4%, četrti odgovor 1%, in peti odgovor 3%.

Družbeno politično društvo Edinost pa zanima, kakšne odgovore bi dalo 510 anketirancev ANVG na sledeča vprašanja?

1. Slovenski jezik naj postane uradni jezik na naselitenem ozemlju slovenske manjšine?

2. Slovenski jezik naj postane obvezni učni predmet na vseh šolah na naselitenem ozemlju slovenske manjšine?

3. Pravice pripadnikov slovenske manjšine naj se zagotovijo ne glede na število pripadnikov manjšine?

4. Slovenski manjšini naj se zagotovi neposredno zastopnost v predstavniških organih krajevne samouprave in v parlamentu?

5. Zakoni, drugi predpisi in splošni akti, ki zadevajo uresničevanje v ustavi določenih pravic in položaja zgolj slovenske manjšine, naj ne morejo biti sprejeti brez soglasja predstavnikov slovenske manjšine?

Bilo bi izredno lepo, ko bi SKGZ nadaljevala dialog z ANVG in bi le-ta pripravila anketo na osnovi zgornjih petih vprašanj, da bi bolje vedeli, koliko je dejansko ura.

za družbeno politično društvo Edinost
Samo Pahor
Vrdelski klanec 21

Pripis uredništva: Trditev, da je Primorski dnevnik zamolčal nekatere podatke iz ankete združenja ANVG je zavajajoča izmišljotina, o čemer se je lahko prepričal vsak bralec.

PLISKOVICA - Poletje pr'Slamčevih

Kuharska delavnica sokov
in sirupov s Sandro Pelicon

PLISKOVICA - V okviru letošnjih tradicionalnih prireditev Poletje pr'Slamčevih, ki potekajo v juliju in avgustu v mladinskem hotelu v Pliskovici, je bila dobro obiskana ponedeljkova (19.7.) kuharska delavnica za odrasle. Vodila jo je Sandra Pelicon, stalna sodelavka Mladinskega hotela in s turistične kmetije Ostrouška Pelicon iz Coljave, sicer aktivna predsednica Društva za razvoj kmetijstva in turizma Planta. Tokrat je kar za enajst udeleženk pripravila delavnico o izdelovanju sirupov in sadnih sokov.

Udeleženske so osvojile osnovne recepte za sadne sirupe in sokove. »Kuhamo po starim, v loncu (ne s sokovnikom). Danes smo naredile metin sirup, ki je zelo osvežujoč v poletnih mesecih in se ga veliko uporablja kot doatek sladoledom, štrukljem in pecivom; kot izziv pa nam je bil sirup iz cimbor; in goste so-

kove (iz jagod, breskev, jabolok itd.). Po teh receptih delamo tudi ostale sadne sokove in sirupe,« je poudarila Sandra, ki je spekla tudi odličen domači črn kruh kot zahvalo za stalne udeležence in spodbudo za nove žene in dekleta, ki so se udeležile delavnice prvič. Med njimi so bile tudi tri Italjanke. Pri izdelovanju sokov in sirupov so uporabile sezonsko sadje in kraška zelišča tako z domačega vrta in kraške gmajne. Kuhale so kar na prostem, v letni kuhinji, ki so jo odprli pred dobrim mesecem ob sedmi obletnici uspešnega delovanja hostla v Pliskovici. Ustvarjale so v krošnji mogočnega oreha in manjše oljke.

Ta četrtek, 22. julija, pa se ob 20.30 uri v Pliskovici na Slamčevi domačiji obeta prijeten glasbeni večer z moškim oktetom Pobratimi, ki bo zapel slovenske, ruske ljudske pesmi ter pesmi sakralne dediščine. (OK)

NOGOMET - Triestina odhaja na priprave v ozračju negotovosti

Najbolj pomembna bo zdaj tekma ... v Rimu

Predsednik Fantinel za ponovni vpis v B-ligo potrebuje še milijon evrov

Novi trener Ivo Iaconi (levo) s predsednikom Stefanom Fantinelom

KROMA

TRENER IACONI

»Od svojih ekip pričakujem, da imajo vajeti igre v svojih rokah«

Ivo Iaconi, 54-letni trener iz Terama, je kot nogometaš igral v vlogi branilca in se v glavnem potil na igriščih C-lige. Kot trener je začel ravno tako v tretji ligi in nato treniral še v D-ligi, preden je dobil možnost, da bi se preizkusil tudi na višji ravni. Odskočna deska zanj je bila Fermana, s katero je iz C1 nepričakovano napredoval v B-ligo. Veselje je bilo kratkotrajno, saj je naslednje leto izpadel, a s Pescaro je ponovil uspeh in se znova povzpel v B-ligo. Tretje napredovanje je dosegel na klopi Frosinoneja, kjer pa je uspešno nastopil tudi v B-ligi, saj je prvenstvo zaključil z obstankom. Leto kasneje je bil z Ascolijem osmi. V zadnjih dveh sezonah pa ni bil posebno uspešen, saj je predčasno zaključil leto z odslovitvijo najprej pri Cremoneseju v C1 in nato lani pri Reggini v B-ligi.

Nov trener Triestine se je tako predstavil: »Prepričano sem sprejel ponudbo Triestine, čeprav ni še jasno, v kateri ligi bomo igrali. Gre za izbiro, ki je posledica okolja, mesta in bogate tradicije tega kluba.«

Zakaj je padla izbira ravno na vas?

Mislil, da sem bil med vsemi tisti, ki se je najbolj prepričano odzval na vabilo kluba. Ne glede na ligo menim, da je v čast vsakemu trenerju trenirati to društvo, kjer se je zvrstilo nič koliko odličnih igralcev in trenerjev.

Marsikaj bo odvisno od lige, v kateri boste igrali.

Nedvomno. V primeru 1. divizije bomo morali v ekipo vključiti veliko številno mladih igralcev, medtem ko jih imamo v B-ligi na razpolago največ 19. Gre za dve povsem različni si politiki gradnje ekipe, morda le dva-tri elemente bomo lahko izbrali že zdaj, ne glede na ligo, v kateri bomo igrali. Za vse ostale izbire pa bomo morali počakati.

Tudi na priprave boste odšli desetkani.

Vsekakor. Cilj pa je, da ustvarimo pravo vzdušje v ekipi, da bodo igralci pripravljani na obe možnosti in za igranje v obeh ligah primerno motivirani.

Ali bi lahko ta nejasnost imela kako posledico med prvenstvom?

Ni rečeno. Lahko bi občutili na prvih tekmah posledice tega, da bomo imeli popoln izbor igralcev šele tik pred

začetkom prvenstva, a prepričan sem, da bomo v ključnem delu sezone optimalno pripravljeni.

Kakšne pa so značilnosti Iaconijevih ekip?

V glavnem se prilagajam igralcem. Nisem trdno vezan na eno ali drugo postavitev. Od svojih ekip pa pričakujem, da imajo vedno vajeti igre v svojih rokah.

Mislite, da bo kateri od lanskih igralcev še lahko prav prišel?

Triestina je lani imela kar solidno ekipo, a je šlo za sezono, ko ti nič ne uspe in mnogi so igrali krepko pod svojimi sposobnostmi. Prepričan sem, da bo marsikateri lanski igralec v novi sezoni še kako koristen.

Trenerju Iaconiju bo pomagal pomožni trener Umberto Marino, ki je kot igralec že branil barve Triestine. (I.F.)

Ne ve se še, če bodo igrali v 1. diviziji ali v B-ligi, vsekakor so se včeraj zbrali igralci Triestine in takoj odpotovali proti Ravasclettu na poletne priprave. Na seznamu igralcev, ki se bodo v Karniji potili pod taktirko novega trenerja Iva Iaconija, je osemnajst igralcev. Gre za nogometaše, ki jim ni še potekla pogodba s tržaškim klubom.

Na igrišču je tržaški klub izpadel, vendar so Ancono zaradi ekonomskih težav izključili iz B-lige, Triestina pa je prva na lestvici ekip, ki bi lahko bile vanjo ponovno vključene. Do 23. julija mora predsednik Fantinel predstaviti vso potrebno dokumentacijo, potem pa bo treba počakati na vse možne prizive, ki jih bo najbližje vložilo društvo iz Mark.

Včerajšnja predstavitev ekipe je bila tudi priložnost, da so predstavili novega trenerja Iva Iaconija, predsednik Fantinel pa je marsikaj povedal o tem zadnjem obdobju, ki je bilo pri Triestini zelo napeto in v znamenju nejasnosti in tudi društvenih sprememb z odhodom De Falca. Ta čas pri Triestini nimajo športnega direktorja, prav zaradi nejasne situacije pa je tržaški klub prvi korak v novo sezono naredil šele v ponedeljek z izbiro novega tre-

nerja. V naslednjih dneh se bodo nekateri dvomi le razblinili. Ob tem, da naj bi postalo jasno, v kateri ligi bo igrala Triestina, se bosta predsednik Fantinel in trener tudi pogovorila o možnih okrepitvah in načrtih za naslednjo sezono.

Predsednik Fantinel je včeraj prvič spregovoril po 12. juniju, ko je Triestina izpadla v 1. divizijo: »Za nas je bil izpad resnično dramatičen, a 14. junija smo že bili na delu. Med izpadlimi ekipami, smo bili edini brez finančnih problemov. V tem poldrugem mesecu se je stanje nekoliko spremenilo. V tem času je postala realnost, kar je bila prej le možnost. B-liga je konkretna možnost in mislim, da tja sodimo. Skrbi me vsekakor le Ancona, saj je vrstni red ekip za repasaž jasen. Repasaž pa nas stane 2.800.000 €. Banka nam je že zagotovila poročilo v vrednosti 1.800.000 €, zdaj pa nam manjka še milijon €, da lahko v petek predstavimo vso potrebno dokumentacijo. Sicer bomo šele 4. avgusta gotovi, v kateri ligi bomo nastopali, kar nam nedvomno precej otežuje delo v tem obdobju. Če bi nas vključili v B-ligo, bi to nekako pomenilo zmagati prvenstvo v enem tednu. Navijače pa prosim, naj nam bodo v tem obdobju ob strani. Imajo tri možnosti, da nam izrazijo svojo bližino. Abonenti lahko podpišejo neke vrste predabonma v vrednosti 100 €, denarno podporo na isti tekoči račun lahko izrazijo tudi simpatizerji, ki živijo po svetu, tretja možnost pa je odkupiti zgodovinski dres, ki smo ga izdelali ob 90-letnici kluba. V tem primeru treba odšteti 200 €. Odhajamo v Ravascletto, kjer se bo začela naša sezona, a še bolj pomembno tekmo bomo v teh dneh odigrali v Rimu.«

Podpora Triestini je izrazil tudi podžupan Paris Lippi, ki je napovedal, da bo v kratkem občina Triestini izplačala približno 400.000 € za kamere za videonadzor, ki jih je klub postavili na stadionu Rocco.

Popoln seznam igralcev, ki bodo odpotovali v Ravascletto: Bariti, Brocco (prijatelj se bo čez nekaj dni), Cottafava, Cosu, D'Ambrosio, Della Rocca, Di Micco, Durandi, Gissi, Godeas, Gorgone, Marchi, Pani, Princivalli, Sabato, Scurto, Tabbiani, Testini. Tem je treba dodati šest igralcev ekipe primavera: Buseti, Franceschini, Lionetti, Macor, Cecchini, Villanovich. (I.F.)

NOGOMET Kopru bi skoraj uspel preobrat

NOVA GORICA - Nogometaši Luke Kopra so v povratni tekmi 2. kroga kvalifikacij za ligo prvakov v Novi Gorici premagali zagrebški Dinamo s 3:0 (1:0). V nadaljevanje pa so se kljub vsemu uvrstili.

Zagrebčani, saj so prvo tekmo pred tednom dni dobili s 5:1. Za podvig so bili Koprčani »prekratki« za en gol. V nogah ga je imel v 86. minuti Brulc, a je njegov strel šel mimo preške. Naduti trener gostov Velimir Zajec sploh ni dopotoval v Slovenijo. Šel je namreč na ogled tekme prihodnjega nasprotnika v Tirano ...

KRHIN - Po operaciji poškodovanega gležnja bo moral mladi slovenski nogometaš Interja Rene Khin mirovati vsaj mesec dni. Njegov prestop v Bologno je zdaj pod vprašajem.

RIBERY - Francoski nogometni zvezdnik je torej preživel na sodišču v Parizu zaradi domnevne vpletenosti v škandal z mladoletno prostitutko. Na zaslišanju je bil tudi njegov reprezentančni soigralec Karim Benzema.

PO TV - Italija bo danes na zaključnem šesteroboju svetovne lige debitirala proti Rusiji. TV Raisatsport1 ob 22.30).

ŠE TRENER - Joachim Löw bo še najmanj dve leti vodil nemško nogometno reprezentanco.

VUVUZELE - Vodstvo Tottenhamha je kot prvo v angleški ligi navijačem prepovedalo vnos na igrišče vuvuzel, ki so zasloveli na svetovnem prvenstvu v Južnokafriški republiki, saj bi njihov zvok lahko ogrozil varnost na stadionu.

NBA - Nemec Dirk Nowitzki, je podpisal novo pogodbo z ekipo Dallas Mavericks. Gre za štiriletno sodelovanje, ki bo 32-letnemu »ostrostromcu« prineslo več kot 80 milijonov dolarjev.

MORUZZI - Vodilni tržaški košarkarski klub Pallacanestro Trieste se je okrepil z igralcem Alfredom Moruzzijem. Branilec iz Desanzana del Garda (letnik 1980) je v Trst že igral od leta 2004 do 2007, v minuli sezoni pa je branil barve Treviglia in je bil torej nasprotnik Tržačanov v A-ligi amaterjev.

KOLESARSTVO - Tour de France

Počitek pred počitkom

Kljub vzponom 16. etapa brez pretresov - Armstrong zamudil priložnost - Danes prosto,, jutri Tourmalet

TENIS

V Portorožu je izpadla druga nosilka

PORTOROŽ - Sedma nosilka, Slovenka Polona Hercog in četrta nosilka, Italijanka Sara Errani, sta uspešno začeli svojo pot na teniškem turnirju Banka Koper Slovenia open z nagradnim skladom 220.000 dolarjev. Erranijeva je s 7:6 (1), 6:4 premagala Gruzijko Ano Tatišvili, Hercogova pa je s 6:6, 6:3 odpravila Rusinjo Jeleno Bovino. Tretja nosilka, Rusinja Anastazija Pavljučenko je s 7:5, 6:1 premagala Italijanko Alberto Brianti, druga nosilka, Čehinja Petra Kvitova pa je nepričakovano, s 7:5, 6:2, izgubila proti nepostavljeni Švicarki Voegelje.

PAU - Šestnajsta etapa dirke po Franciji je vsebovala kar 69,6 kilometra vzponov, vendar se ni zgodilo nič. Zmagal je Francoz Pierrick Fedrigo (Bbox-Bouygues) in gostiteljem priboril še šesto zmago na letošnji izvedbi francoske pentlje, tretjo zaporedno. Bil je v skupini devetih kolesarjev, ki so se pomerili za zmago, med vodilnimi pa je bil tudi Američan Lance Armstrong (**na sliki**). Ker sedemkratni zmagovalec Toura praktično nima več možnosti za skupno zmago, se je podal v lov za etapno, ki pa se mu je tokrat izmuznila.

Na prvem gorskem cilju je imela vodilna štirinajsterica, v kateri je bil tudi Armstrong, pred naslednjo trideseterico 45 sekund naskoka. Sandyju Casarju, ki je sam pobegnil na vzponu na Tourmalet, sta se pozneje pridružila Armstrong in Damiano Cunego. Tem se je po 63 kilometrih pridružil Fedrigo, nekaj pozneje pa še sedmerica kolesarjev. Armstrong je napadel dobrih deset kilometrov pred zadnjim gorskim ciljem, vendar ni bil uspešen, saj na na vrh prišla osmerica, v vratolomnem spustu pa je Španec Carlos Barredo ušel ostalim, vendar so ga po 44 kilometrih v zadnjem kilometru pred ciljem ujeli in o zmagovalcu je odločal ciljni sprint.

Edina favorita za zmago, Luksemburžan Schleck in Španec Contador sta prišla v cilj z ramo ob rami na 21. in 22. mestu, šest minut in 45 sekund za zmagovalcem, zato je razlika na vrhu ostala nespremenjena.

Danes je prost dan, dirka pa se bo nadaljevala jutri z vzponom na Tourmalet.

UMETNOSTNO KOTALKANJE - Na DP prvič priložnost za maščevanje

Poletovka Tanja Romano »pritisk« prepušča Sbeijevi

»Zdaj bo razumela, kaj pomeni biti na vrhu« - V Roccarasu za medaljo tudi mladinka Pecchiar

Tanja Romano konec tedna na državnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju v Roccarasu prvič po dolgih letih ne bo nastopila kot aktualna svetovna prvakinja v prostem programu, ponudila pa se ji bo priložnost, da se na tekmovanju, ki po kakovosti ne zaostaja za največjim tekmovanjem na svetu, oddolži Debori Sbei, mladi Rimljanki, ki ji je lani v Nemčiji nepričakovano »uzurpirala« naslov. Tanja pravi, da je zaradi tega pred nastopom še posebno motivirana, vendar »pritisk« rade volje prepušča tekmici. »Vsekakor bo zanjo težje kot zame. Priti na vrh je težko, se težje se je na njem obdržati, zdaj bo tudi ona razumela, kaj to pomeni. Mislim, da bo moral biti njen nastop zelo, zelo dober, če bo hotela zmagati,« je povedala Romanova pred odhodom na prizorišče prvenstva. Priprave so bile uspešne, le zadnji teden se ji je zataknilo. »Zaradi nizkega pritiska in slabega počutja sem izpustila več treningov, pa še kotalke so se pokvarile, vendar sem zdaj prišla k sebi. Verjetno sem se le nekoliko dehidrirala. Premalo sem pila,« je povedala Poletova šampionka, ki je zadnja dva tedna spet trenirala v Trstu pod vodstvom Mojmira Kokorovca. Tanja je perfekcionista, zato jo vsak zaplet zelo moti, na težave pa je že navajena.

Na državnem prvenstvu bosta nastopili še dve kotalkarici iz ekipe Mojmira Kokorovca, to sta mladinki Karin Richter in Astrid Zorzetto, ki sta k Poletu prestopili letos iz vrst Jollyja oziroma Gionija. Trener več pričakuje od Zorzettove, ki ima po njegovem mnenju dovolj znanja, da se lahko uvrsti v skupino najboljših, sicer slovensko govorečega tekmovalca iz Gradišča, ki pa je celo zimo vadil v Trstu. Luca je bil leta

2005 svetovni mladinski prvak, odtlej pa se iz različnih razlogov ni več prebil v ospredje. Na prvenstvo se je vestno pripravil, žal pa si je pred dnevi pri padcu poškodoval zapestje, tako da je moral izpustiti nekaj zadnjih treningov. »Mislim, da je spet čas, da Luca doseže uvrstitev, ki bi mu omogočila, da si pribori pravico do nastopanja na mednarodni ravni,« je povedal Kokorovec.

V Roccarasu bosta nastopili še dve slovenski kotalkarici. Prvič bo med mladinkami tekmovala Martina Pecchiar (Jolly), ki je že nekaj let med najbolj perspektivnimi kotalkaricami v Italiji. Lani je sicer na državnem prvenstvu v kategoriji jeunesses pristala pod stopničkami (bila je četrta), zato pa je zablestela na evropskem prvenstvu, kjer je osvojila drugo mesto. »Pripravljena sem dobro, pričakovanja so velika, bo pa zelo težko, ker bom tekmovala proti kotalkaricam, ki so tudi dve leti starejše od mene,« je povedala 17-letna Tržačanka, ki želi osvojiti kolajno in pridobiti pravico za nastop na svetovno (prvi dve mesti) ali evropsko prvenstvo (tretja in četrta). Letos tekmuje z novim kratkim programom, s katerim je zmagala na Nemškem pokalu.

Medtem ko bo glavna tekmovalka in tekmovalcev v Roccarasu odpotovala danes, se tam že mudi Francesca Roncelli (Gioni). »Pripravljena sem dobro, tekma pa je vedno neznanka. Moj cilj je, da osvojim vsaj 3. mesto v kombinaciji in se uvrstim na evropsko prvenstvo. V prostem programu bi bila zadovoljna z uvrstitvijo med 4. in 5. mestom,« je ocenila svoje možnosti Francesca, ki je na nedavnem Nemškem pokalu osvojila med članicami drugo mesto, pred njo je bila le svetovna prvakinja Sbei. (ak)

Tanja Romano (desno) za zmago med članicami, Mrtina Pecchiar (zgoraj) za medaljo med mladinkami

KROMA

Po Raisport1 in po spletu

Prvenstvo za člane, članice, mladince in mladinke se bo začelo v četrtek, trajalo pa bo do nedelje. V dogajanje na DP se bodo v soboto in nedeljo med 16. in 18. uro vključile tudi kamere digitalnega programa RAI Raisport1, najbolj strastni ljubitelji umetnostnega kotalkanja pa bodo lahko nastope spremljali tudi preko spletne strani www.fihp.org. Kratki program za mladinke bo v četrtek, 22. t.m med 16.30 in 21.00, najboljše se bodo v dolgem programu pomerile v soboto, 24. med 19.45 in 23. uro. Članice bodo v soboto tekmoval v kratkem programu med 17.30 in 18. uro, boj za medalje pa bo v nedeljo predvidoma med 16.40 in 17.20.

KOŠARKA - Projekt Jadran

Začenja se nov cikel

Trenerji, prvenstva, ekipe: cilj vzgajati igralce za prvo ekipo

Med športnimi subjekti pri nas sodi projekt Jadran SKPDJ med tiste izjeme, kjer več klubov sodeluje in tvori s spletom mladinskih in članskih ekip piramidalno strukturo. Ker so prepričani, da je za obstoj in razvoj zelo pomemben mladinski sektor, že dalj časa veliko vlagajo v mlade košarkarje, temu primerno pa vsako leto znova izdelajo program in si porazdelijo zadolžitve. Po triletnem obdobju se letos začneja nov cikel, vsakič pa z istim ciljem: ustvariti čim več igralcev, ki bodo v naslednjih štirih ali petih letih dopolnili člansko ekipo Jadrana. V minulih letih jim je to uspelo (štirje mladi igralci bodo letos vključeni v člansko ekipo, z Borutom Banom na čelu), trener Mario Gerjevič, ki bo letos vodil izključno mladinske ekipe, pa je prepričan, da je tudi med najmlajšimi kar nekaj perspektivnih igralcev. Pri vodenju najmlajših košarkarjev bo sežanski košarkarski strokovnjak Mario Gerjevič sodeloval z Danijelom Šušteršičem in Juretom Rogeljo. V triletni cikel se bodo letos vključili košarkarji od letnika 1996 do 1999. Ekipo letnikov 1999 in 1998, ki bo nastopala v prvenstvu U13 pod imenom Kontovel, bo vodil Rogelja s pomočjo Gerjeviča. Sežanski trener bo sam treniral skupino letnikov 1997, ki bo nastopala v prvenstvu U14 (najverjetneje v deželnem prvenstvu), Šušteršič pa bo vodil starejšo skupino letnikov 1996 in 1997 tudi s pomočjo Gerjeviča. Ekipa bo igrala v državnem prvenstvu U15 in bo z mlajšo skupino nosila ime Jadran. Pod skupno streho bodo torej letos vadili igralci Sokola in športne šole Polet Kontovel, s tem da bodo tudi matična društva obdržala nekaj ekip (U12 in minikozarko).

»Pozornost bo usmerjena predvsem v individualno tehniko igre v

Mario Gerjevič, ki bo letos vodil izključno mladinske ekipe, je prepričan, da je tudi med najmlajšimi kar nekaj perspektivnih igralcev

KROMA

napadu; izpopolnjevali bomo tehnične elemente in uvajali fante v skupinsko igro v obrambi,« je nakazal smernice dela trener Gerjevič, vodja manjšega strokovnega štaba mladinskih ekip. »Rezultat je drugorazreden, pomembno je, da se razvije nekaj košarkarjev v igralce, ki bodo lahko dopolnili članske ekipe.«

Mladinsko delovanje se nadaljuje pri sedemnajsetnikih: ekipo U17, ki bo po vsej verjetnosti igrala v državni konkurenci, bo vodil Peter Brumen, trener Kontovela v D-ligi. Najstarejše mladince v državnem prvenstvu U19 pa bo treniral Walter Vatovec, sicer trener Jadrana v državni C-ligi. Obe ekipi bosta nosili ime Jadran. S tako strukturo in delitvijo vlog bodo lahko imeli trenerji članskih ekip pod nadzorom

mlade igralce, ki bodo lahko kadarkoli dopolnili člansko ekipo.

Program dela sezone 2010/11 vključuje tudi sklop individualnih treningov za mlade, ki jih bo vodil Mario Gerjevič. (V.S.)

Obvestila

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR, v skladu z 12. členom svojega Statuta, sklicuje v torek, 27. julija, ob 20.00 v drugem sklicanju, redni letni občni zbor, v prostorih KD Slavko Škammerle, na Stadionu 1. Maja, Vrdejska cesta, 7.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZSSDI organizira Poletni intenzivni plesni teden od 23. do 27. avgusta in/ali od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Informacije in vpis na tel. št. 349-759763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillennium.com.

JADRANJE Dobre uvrstitve v Cervii

Najmlajši jadralci naših klubov so konec tedna tekmovali v Cervii na državnih regati za Trofejo Atlantica. V petek in soboto so v treh starostnih skupinah (letniki 2001, 2000 in 1999) opravili po dve regati, v nedeljo pa so zaradi neugodnih vremenskih razmer ostali na kopnem. Zelo dober rezultat je dosegla Čupina jadralka Jana Germani, ki je bila najboljša kadetinja letnika 1999, absolutno pa je zasedla 7. mesto. Med kadeti letnika 2000 pa je po štirih plovih visoko 10. mesto osvojil Nicolas Starc (Sirena). Dobro so se odrezali tudi najmlajši jadralci Čupe letnika 2001, ki so prvič tekmovali na državni ravni. Izidi - 2001: 17. Nina Benedetti, 17. Federico Bevilacqua, 25. Giorgia Sinigoi, 41. Ilian Emili (Čupa); kadeti 2000: 10. Nicolas Starc, 28. Peter Marzo Magno (oba Sirena), 52. Mattia Costantin, 66. Giulio Michelus; kadeti 1999: 7. Jana Germani (1. deklica), 27. Sebastian Cettul (vsi Čupa).

V nedeljo bi morali v Tržaškem zalivu tekmovali junioresi. Zaradi neugodnih vremenskih razmer je selekcija za nastop na državnem prvenstvu že drugič odpadla.

Košarkarska sekcija AŠD Breg

čestita novepočenenima doktorjema medicine

Mitji Jevnikarju
in
Mitji Oblaku

in jima želi še veliko uspehov na športnem in profesionalnem področju.

NOGOMET - Mediji

0 Krasu tudi Ekipa in Corriere dello sport

Kot najodmevnejši šport, ima nogomet v Italiji posebno mesto. Petita liga, v katero se je uvrstil Kras ob koncu izjemno uspešne minule sezone, je dovolj vabljiva tudi za vsedrjavne medije. Tako je dnevnik Corriere dello sport Stadio pred dnevnimi objavil predstavitev moštev, ki bodo v prihodnji sezoni prvič nastopale v D-ligi. Kras je med temi zavzel posebno mesto. V prvem od več člankov na to temo so repensko moštvo uvrstili celo v naslov skupaj s Teramom in njegovo napredovanje označili kot pravljično severno-vzhodne skupine elitne lige, v podnaslovu pa so zapisali, da zaselek Repen (mala občina v tržaški pokrajini) na meji s Slovenijo želi še presenetiti na čelu z zvezdnikom Kneževićem.

Še bolj direktna je spletna stran istega dnevnika z naslovom »Kras teče v Italiji s slovenskim motorjem« (http://www.corrieredello-sport.it/calcio/lega_pro_serie_d/serie_d/2010/07/12-119994/11+Kras+corre+in+Italia+con+un+motore+sloveno).

Članek o Krasovi zgodbi o uspehu je izpod peresa Jana Grgiča objavil tudi slovenski športni dnevnik Ekipa.

GRADEŽ - Od 6. do 11. avgusta

Festival Lagunamovies posvečen filmskim umetnostim

Rdeča nit letošnjega že sedmega filmskega festivala Lagunamovies, ki ga prireja Občina Gradež in Dežela FJK s podporo banke Banca di Cividale, bodo *filmske umetnosti*. Na nasipu Nazario Sauro v Gradežu oz. na bližnjih otočkih v laguni bodo od 6. do 11. avgusta. Fotografija torej pa še zvokovna sled (sound-track) sinhronizacija, montaža, produkcija in distribucija, ki so neposredno vezani na film oz. kinematografijo.

Otvoritveni večer bo **v petek, 6. avgusta**, posvečen furlanskemu glasbeniku in skladatelju Tehu Teardu, ki se je uveljavil tudi na mednarodni sceni zvokovnih sledi. Nazadnje je prejel nagrado David di Donatello za glasbo filma *Il divo* Paola Sorrentina, njegova pa je tudi glasba filmov *La ragazza del lago*, *Il fuggiasco*, *Lamico di famiglia* ali *Lavorare con lentazza*. Teardo bo občinstvu postregel s svojo glasbo in skušal ponazoriti ravnotežja med glasbo in sliko v filmu.

Na otoku Ravaiarina bo **v nedeljo, 8. avgusta**, beseda tekla o

Trstu kot filmskem setu in o igralcih. Predvajali bodo dokumentarni film *La città di Angiolina* Glorie De Antoni (na fotografiji levo) in Oresteja De Fornarija po sledih Svevove *Senilnosti*. Med gosti bo tudi tržaška igralka Ariella Reggio (na fotografiji desno).

Sreda, 11. avgusta, bo posvečena mednarodno priznanemu direktorju fotografije Danteju Spinottiju, ki je iz rodnega Tolmeča odpotoval proti Ameriki, kjer se je uveljavil in sodeloval z najrazličnejšimi evropskimi in tujimi re-

žiserji. Pred leti je bil že nominiran za oskarjev kipec s filmoma *La leggenda del santo bevitore* in *L.A. Confidential*, sodeloval pa je tudi pri filmu *Red dragon* z Anthonyjem Hopkinsom in pri Benignijevem *Pinocchiu*. Z novinarjem Gian Pao- lom Polesinijem se bo Spinotti pogovarjal o razmerju med filmsko fotografijo in režijo ter se poglobil v najsodobnejše digitalne tehnike.

To pa še zdaleč ni vse, več informacij bo v kratkem na voljo na spletni strani www.lagunamovies.com.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULISKA KRAJINA

■ **Mittelfest 2010**

GORICA

Občinsko gledališče G. Verdi

Trilogija Spomina

Danes, 21. julija, ob 20.30 / »Lev«. Režija: Claudia Sorace.

V petek, 23. julija ob 20.30 / »Madeleine«. Režija: Claudia Sorace.

ČEDAD

Pripovedovalci

Cerkev sv. Marije Bičarjev

V nedeljo, 25. julija, ob 18.00 / Gabriele di Luca: »Gioco di mano«. Nastopata: Gabriele di Luca in gledališka skupina "Compagnia Carrozzzeria Orfeo".

Projekt Dostojevski

Jutri, 22. julija, ob 20.00 / Dostojevski: »Zločin in kazen«. Režija: Diego de Brea. Nastopa: Slovensko Mladinsko Gledališče, Ljubljana.

V petek, 23. julija, ob 18.30 / »Nabokov vs Dostojevski«.

Lutke

Skozi Čedajske ulice

V soboto, 24. julija, ob 11.00 / »Harlekin in torta usode«. Nastopajo: Lutke beneške tradicije.

Do nedelje, 25. julija / »En svet v drugem«. Vzдолž reke in med drevesi sprehodi CTA Gorizia.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V soboto, 24. julija, ob 19.00 / Dostojevski: »Idiotas«. Režija: Eimunitas Nekrošius. Nastopa: Meno Fortas Theatre, Vilnius, Latvija.

GLASBA

FURLANIJA - JULISKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek, 24. julija, ob 20.30 / »Oscar night«. Dirigent: Robert Purvis. Nastopajo: Sarah Fox - sopran; Ian Virgo - tenor; Sal Viviano - bariton in Ilaria Zanetti. Nastopa orkester in zbor gledališča Verdi.

OPČINE

■ *Poletje pod kostanjem*

Prosvetni dom

Jutri, 22. julija, ob 21.00 / Nastopa: Pupkin Kabarett.

■ **Mittelfest 2010**

ČEDAD

Cerkev sv. Frančiška

Projekt Harmonika, evropsko glasbilo

V soboto, 24. junija ob 20.00 / Martin Lubenov's Jazzta Prasta iz Folkest, Bulgarije.

V nedeljo, 25. julija ob 11.45 / »Od Leonarda do sodobnikov«. Nastopa Sebastiano Zorza - harmonika.

Ples

Trg Duomo

V petek, 23. julija, ob 22.15 / »Love machines«. Nastopa skupina Katakłò, zasnova in režija: Giulia Straccioli.

V soboto, 24. julija, ob 22.15 / »Arena« Nastopa: Central Europe Dance Theatre iz Madžarske.

V nedeljo, 25. julija, ob 22.30 / »Cassandra«. Nastopa: Rossella Brescia; koreografija: Luciano Cannito.

Samostan sv. Frančiška

Jutri, 22. julija, ob 22.15 / »Berio in movement«. Nastopa: Luciano Berio. Koreografija: Saksia Hömbling, Moravia Naranjo in Stephen Thompson.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V nedeljo, 25. julija, ob 20.00 / Concert Bobbyja McFerrina.

■ **No Borders Music Festival 2010**

TRBIŽ

Trg Unità

V četrtek, 22. julija ob 21.15 / Nastopa: Pat Metheny.

V nedeljo, 25. julija, ob 21.15 / Nastopajo: »Gotan Projekt«.

V torek, 27. julija, ob 21.15 / Nastopajo: »Kings of Convenience«.

MONTAŽ

Planota Montaža

V soboto, 24. julija, ob 17.00 / Nastopa: Caetano Veloso.

FUŽINE

V zgornjem jezeru Fužin

V nedeljo, 8. avgusta, ob 17.00 / Nastopa: Mario Biondi.

SLOVENIJA

ŠTANJEL

Grad

V soboto, 24. julija, ob 21.00 / Nastopajo člani orkestra »Beer Sheve« iz Izraela. Vstop prost!

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULISKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Talerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella - (Ul. Diaz 27): je na ogled razstava slikarja Giorgia Car-

melicha pod naslovom: »Futuristic-herie (Viaggi d'arte tra Trieste, Roma e Praga«. Na ogled je tudi razstava: »Futurismo russo. Opere di una collezione«. Urnik: od 10.00 do 18.00. / Za več informacij: tel.: 040 - 6754350; fax: 0406754137; e-mail: revoltella@comune.trieste.it.

Ob vhodu v Miramarski park: do 7. novembra je na ogled razstava: »Joan Miró - il poeta del colore«. Urnik: vsak dan razen ponedeljka, od 10.00 do 18.00. Vstopnice stanejo od 3 do 5 evrov.

Železniški muzej na Campu Marziu (Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

REPEN

Kraška hiša: do 15. avgusta je na ogled likovna razstava Marca Faganela, pod naslovom: »Odstiranje«. Urnik: ob urah odprta muzeja, ob nedeljah in praznikih ob 11.00 do 12.00 ter od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru, na telefonski številki: 040-327240.

ZGONIK

Pred županstvom: je na ogled fotografska razstava Miloša Zidariča.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Stalna razobju srednjega veka in baroka v Evropi z naslovom »Theatrum Instrumentorum« je na ogled v dvorani deželnih stanov goriškega gradu od torka do nedelje med 10.00 in 19.00; informacije na www.comune.gorizia.it.

Kulturni Center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Skriti obrazi Aleksandrije«.

Sprejemni center Gradina v Doberdolu: Družba Rogos vabi na ogled fotografske razstave Glauche Tosoje »Naše živali in naša pokrajina v fotografijah ljubitelja narave«.

Goriški muzej - Grad Dobrovo: na ogled je arheološka razstava Pivsko posodje iz slovenskih muzejev in fotografska razstava Kamnita Istra in cvetoča Brda Dinka - Dominika Bizjaka.

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

V razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice (Ul. Carducci 2): v sklopu razstavnega projekta »Il Segno Modiano« je na ogled razstava »Arte e impresa, dal Liberty al Déco«; do 1. avgusta od torka do petka med 10. in 13. in med 16. in 19. uro, ob so-

botah in nedeljah med 10. in 19. uro (tel. 0481-537111, info@fondazione-carigo.it). V Romansu je v občinski sejni dvorani v Ul. La Centa 6 na ogled razstava »Lo stabilimento di Romans e la fotografia«; do 1. avgusta od ponedeljka do petka med 11. in 13.30, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16. in 18. uro (tel. 0481-966904/903, info@comune.romans.go.it).

Galeriji Maria Di Ioria v državni knjižnici (Ul. Mameli 12): je na ogled razstava »Svetozar Križaj. Skice, slike in načrti s seminarja Jožeta Plečnika«; razstava, ki jo prireja državna knjižnica v sodelovanju s Pilonovo galerijo v Ajdovščini, bo na ogled do 24. julija od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30; vstop prost.

TRŽIČ

Beneška palača (Palazzetto Veneto - Ul. Sant'Ambrogio 12): je na ogled razstava »Creatività e promozione in cantiere«; do 1. avgusta od ponedeljka do nedelje med 16. in 20. uro (tel. 0481-494360, galleria@comune.monfalcone.go.it).

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom (Mala galerija Mira Kranjca): je na ogled slikarska razstava Magdalene Cej.

Kosovelov dom: je na ogled razstava fotografij Riccardija Toffolettija pod naslovom: Znotraj vasi - Nadiške doline 1968.

TOMAJ

Krajevna skupnost: je na ogled razstava: »V osrčju dežele terana«.

KOPER

■ **Ob 30-letnici smrti Josipa Broza Tita Galerija pokrajinske muzeja Koper (Kodričeva 21):** do 11. septembra je na ogled razstave »Josip Broz-Tito - od vajenca do predsednika, od vojaka do maršala, od upornika do svetovnega voditelja«. Ob 30-letnici smrti Josipa Broza Tita, osebnostiki je v 20. stoletju močno zaznamovala tako jugoslovanski kot mednarodni prostor.

Pretorska palača: je na ogled raztava: »100 let - prva Istrska pokrajinska razstava«.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstop na točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprta v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Stolp na vratih:Razstavljajo avtorice likovne sekcije Kulturnega društva »Jože Pahor« iz Sežane, pod naslovom: »Videnja«. Avtorice so: Almira Benassi, Nada Bric, Marinka Grohar Gatnik, Ana Hanzel, Mirjam Kocjan, Sonja Peroci in Ivica Žerjal. Urnik: od torka do nedelje, od 10.00 do 18.00.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto

v sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 18. ure. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

Pilonova galerija: Donacija Laure Saffred Pilonovi galeriji; na ogled skupine umetniških del, ki jih je lastnica Laura Saffred namenila galeriji. Zbirka je sestavljena iz del izbranih slovenskih in italijanskih avtorjev, delujočih na zahodnem obmejnem prostoru: Pope, Sergio Scabar, August Černigoj, Mario Sillani Djerrahian, Mario Tudor, Luciano Trojanis, Adriano Bon, Patrizia Devidè, Lucio Saffaro, Marjan Kravos, Enzo Navarra, Bruno Ponte, Maria Lupieri, Giorgio Valvassori, Carmelo Zotti, Girolamo Caramori, Roberto Kusterle, Lilian Caraian, Petra Maitz, Adriano Stock, Franz Pichler, Florence Faval in Marianne Boberg, Julius Deutschbauer, Anita Pittoni, Fulvia Spizzo, Cesare Picotti, Nino Perizi, Demetrij Cej, Gustav Januš, Luciano de Gironcoli, Cesare Mocchiutti, Dora Kovarčević, Zora Koren, Sergej Glinkov, Paolo Jacob, Franko Vecchiet, Livio Schiozzi, Mirella Brugnerotto, Aldo Famà, Mario Bessarione in Mirella Schott Sbiša; na ogled do 30. junija od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: oskrbnik vam bo ob obisku natisnil spominski letak na starem tiskarskem stroju. Do 15. oktobra je možen ogled vsak dan od 9.00 do 16.00.

CERKNO

Partizanska bolnica Franja je rekonstruiran spomenik nepremične kulturne dediščine iz časa 2. svetovne vojne in hkrati simbol boja, humanosti in junaštva Slovencev. Do 31. oktobra je možen ogled vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna in univerzitetna knjižnica: je na ogled razstava knjig: »Zakladi Univerzitetne knjižnice v Budimpešti ob njeni 450-letnici«.

Svetovni slovenski kongres (Cankarjeva cesta I/IV): je na ogled razstava Roberta Faganela.

Slovenski Etnografski muzej: na ogled stalni razstavi: »Med naravo in kulturo« in »Jaz mi in drugi: podobe mojega sveta«. Na ogled je tudi razstava Petra Černeta, v kiparski Etnološki tematiki: »Videti, česar znanost ne vidi«.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Riba vas gleda - Biti ali ne biti?
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate, vmes Dnevnik
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.35 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 2
15.00 Nan.: Capri
16.50 Dnevnik - Parlament
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 23.30 Dnevnik
20.30 Variete: Da da da
21.20 Film: **Mr. & Mrs. Smith** (akc., ZDA. '05, r. D. Liman, i. A. Jolie, B. Pitt)

23.35 Variete: Mare latino

Rai Due

6.00 Aktualno: Ricominciare
6.25 Variete: Scanzonatissima
6.35 10.45, 13.00 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.55 11.00, 13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
7.00 Risanke: Cartoon flakes
9.55 Nan.: Tutti odiano Chris
10.15 Aktualno: Cult book storie
10.30 Dnevnik
11.15 19.30 Nan.: Love Boat
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
13.00 20.30, 23.25 Dnevnik
14.00 21.05 Nan.: Ghost whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army Wives
15.35 Nan.: Squadra speciale Colonia
16.20 Nan.: La signora del West
17.10 Nan.: Las Vegas
17.50 Risanke: Tom & Jerry
18.05 Dnevnik - kratke vesti L.I.S. in športne vesti
19.00 Dok.: A come avventura
22.40 Nan.: Brothers & Sisters
23.40 Film: Segreti dal passato (triler, ZDA/Kan., '05, i. K. Swansony)

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: Destinazione San Remo (glasb., It., '59, i. Y. Monlaur)
10.30 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
13.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra (v. L. Colò)
13.10 Nad.: Julia

RADIO IN TV SPORED

Sreda, 21. julija 2010

19

14.00 19.30, 23.15 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
14.55 Dnevnik - L.I.S.
15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
16.30 Milan: ritmična gimnastika, Golden Gala
17.15 Nan.: Doc Martin
18.00 Dok.: Geo Magazine 2010
18.55 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconde chance
21.05 23.10 Dnevnik
21.10 Dok.: Amore criminale
23.50 Dok.: Doc 3

Rete 4

7.10 Nan.: Kojak
8.15 Nan.: T.J. Hooker
9.10 Nan.: Balko
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 17.30, 21.50 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Carabinieri 2
13.05 Nan.: Distretto di polizia
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Nikita
16.15 Nad.: Sentieri
16.50 Film: I due marescialli (kom., It., '61, i. Totò, V. De Sica)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Dok.: Life
23.15 Nan.: 24

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Il supermercato
9.10 Film: Avventurosa vacanza di Emma e Daniel (pust., Šved., '03, i. M. Gidlof, A. Soulis)
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Aktualno: Giffoni experience
13.45 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
15.45 Film: Alla scoperta di mio padre (kom., ZDA, '03, r. S. Pillsbury, i. T. Matheson, S. Young)
17.05 Dnevnik - kratke vesti
17.45 Nan.: Insieme appassionatamente
18.50 Kviz: Uno contro 100
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 1.00 Variete: Velone (v. E. Iacchetti)
21.10 Nan.: I Cesaroni

Italia 1

6.10 Nan.: I Robinson
6.45 Nan.: Beverly Hills 90210
7.30 Film: La foresta magica (anim., Šp., '01, r. A. De La Cruz, M. Gomez)
9.10 14.05 Risanke
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: Summer Dreams
11.25 Nan.: Summer Crush
12.20 2.40 Aktualno: Giffoni - Il sogno continua
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Nan.: Camera Café
14.35 Risanke: Futurama
15.00 Nan.: H2O
15.30 Nad.: Champs 12
16.30 Nan.: Blue Water High
17.00 Nan.: Chante!
17.30 Dok.: Capogiro Junior
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Film: Superhero - Il più dotato fra i supereroi (kom., ZDA., '08, r. C. Mazin, i. D. Bell, C. McDonald)
22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
22.45 Film: Blades of glory (kom., ZDA, '07, r. J. Gordon, W. Speck i. W. Ferrell, J. Heder)
0.40 Film: Hot shots! (kom., ZDA, '91, r. J. Abrahams, i. C. Sheen, V. Golino)

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Šport: Super Sea
13.00 Variete: Expo' Mittel School
14.05 Aktualno: ...Attualità
14.35 Aktualno: Videomotori

15.30 Aktualno: Hard Trek
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Rotocalco ADNKronos
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Qui Tolmezzo
20.10 Aktualno: Dai nostri archivi
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Incontri al caffè de la Versiliana
23.35 Dnevnik - Montecitorio
23.40 Dok.: La grande storia

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus Estate, sledi Omnibus Life Estate
10.10 Punto TG
10.15 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.05 Film: Il dominatore (dram., ZDA, '62, i. Y. Mimieux)
16.05 Dok.: La 7 Doc
17.00 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Due South
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: In Onda
21.10 Nan.: Crossing Jordan
0.00 Dok.: Delitti

Slovenija 1

6.50 Kultura
6.55 Odmevi
7.40 Na zdravje!
9.00 Risanke: Nuki in prijatelji (pon.)
9.05 Risanke: Mojster Miha (pon.)
9.15 Ris. nan.: Marči Hlaček
9.40 Nad.: Modro poletje (pon.)
10.05 15.50, 18.25 Risanke
10.10 Poučna odd.: Obisk v akvariju (pon.)
10.15 Otr. nan.: Kot ata in mama (pon.)
10.40 Nan.: Profesor pustolovec (pon.)
10.55 Potplatopis, 7. oddaja (pon.)
11.15 Dok.: Zgodovina arhitekture (pon.)
11.50 Dok.: Zdravljani A.T. (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.35 Nan.: Naša krajevna skupnost (pon.)
14.20 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz srednje Evrope (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
16.15 Pod klobukom (pon.)
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.55 Gledamo naprej
17.30 23.35 Dok. serija: Zdravje v Evropi
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
20.05 Film: Zima v vojnem času
21.45 Žrebanje lota
22.05 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.15 Brez reza
0.25 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 21.07.1992 (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.00, 2.10 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
6.30 Otroški infokanal
10.15 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 21.07.1992
10.45 Knjiga mene briga (pon.)
11.35 Antologija slovenske violinske glasbe, zadnja oddaja (pon.)
12.10 Festival oktetov Kranj 2010 (pon.)
12.25 Črno beli časi
12.45 Legende velikega in malega ekrana (pon.)
15.50 Film: Dajmo, Trabant (pon.)
17.30 Portotož: tenis (ž), odprto prvenstvo Slovenije, prenos
19.50 Ptuj: košarka (m), prijateljska tekma Slovenija - Makedonija, prenos
21.55 Tv priredba predstave Gledališča Ptuj
23.40 Slovenska jazz scena
0.15 Film: Razuzdanec

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Istra in...
15.00 Istrska potovanja
15.30 Biker Explorer
15.45 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje

16.15 »Q«
- Trendovska oddaja
17.00 Srečanje z...
18.00 Primorski mozaik
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 23.40 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Šport
19.30 Slovenski magazin
20.00 Potopisi
20.40 Folkest 2008
21.10 Zaigramo se televizijo
22.15 Globus
22.45 Iz arhiva po vaših željah
23.30 Artevisione - Magazine
23.55 ČezmejnaTV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

8.00 Dnevnik Tv Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved, kultura in Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
12.05 Vedeževanje
18.00 Mavrica pogledov
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in Videostrani
20.30 Objektiv
21.00 Odprta tema: Poslovno-tehniška fakulteta, Univerza v Novi Gorici
23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30, 8.10, 10.10 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 10.00 Poročila; 10.30 Music box; 11.00 Poletni studio D: Iz zivi medijske družbe; Iz Berlina po Evropi; Napovednik; 13.20 Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Odprta knjiga - Odiseja; 18.00 Carl Loewe; 19.25 Napovednik, sledi Slov. lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na radiu Koper; 6.45, 18.30 Kronika; 7.00 Jutranjiki; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualnosti; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 18.15 Naše male živali; 19.00 Dnevnik; 20.00 Poletni utrip kulture; 20.30 Slovenci ob meji: pogovor z arhitektom prof. Janezom Koželjem o monografiji Maks Fabiani; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.00-10.30 Calle degli orti grande; 8.05 Horoskop; 8.10 Osebnost dneva; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40 Pesem tedna; 9.00, 21.30 Proza; 9.35 Dogodki v poletju; 10.33 New entry; 11.00 Odprti prostor; 11.33 Speciale mondiali di calcio; 12.15, 19.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Parole e musica; 13.33 Fegiz files; 14.35, 22.30 Move your MP3; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.28, 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 16.00-18.00 E... state freschi; 20.00-0.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Album Charts; 21.00 Odprti prostor - intervju; 23.00 RC Lounge Caffè; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Izlivi; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika;

8.10 Delo; 8.15 Dobro jutro!; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.15 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Miss Evro Kiz; 18.00 Express; 18.30 Poletni knjižni namig; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedastel; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor - in glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhodnem
dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Prisotnost anticiklona nad Sredozemljem bo v prihodnjih dneh ohranila vremensko stanovitnost tudi v naši deželi, v sredo nas bodo zajeli vse toplejši in bolj vlažni jugozahodni tokovi.

Nad zahodno Evropo in deloma Skandinavijo je plitvo ciklonsko območje, drugod nad Evropo pa je območje enakomernega zračnega pritiska. Od jugozahoda doteka nad naše kraje suh in zelo toplel zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 5.36 in zahaja ob 20.46
Dolžina dneva 15.10

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 17.21 in zahaja ob 1.01

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.46 najnižje -52 cm, ob 9.31 najvišje 21 cm, ob 14.23 najnižje -8 cm, ob 20.17 najvišje 45 cm.
Jutri: ob 3.26 najnižje -59 cm, ob 10.10 najvišje 28 cm, ob 15.12 najnižje -9 cm, ob 20.56 najvišje 46 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo večinoma ugoden, popoldne bo po nižinah počutje poslabšala velika toplotna obremenitev, takrat se izogibajte večjim naporom na soncu, uživajte lahko hrano in dovolj tekočine.

MORJE

Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 18,4 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 2	9	2000 m	 15
1000 m	 23	2500 m	 12	
1500 m	 19	2864 m	 10	

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 8 in v gorah 9,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo jasno, pihali bodo krajevni vetrovi, ki bodo ob obali močnejši. V gorah se bo lahko nekoliko pooblačilo.

Pretežno jasno bo, zapihal bo južni do jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 13 do 18, na Primorskem okoli 20, najvišje dnevne od 28 do 33 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo jasno, le v gorah bodo popoldne možne pooblačitve, v notranjosti dolin pa bi lahko prišlo tudi do kakšne nevihte. Pihali bodo krajevni vetrovi, ki se bodo popoldne ob obali okrepli.

Jutri bo sončno in vroče. Pihal bo jugozahodni veter.

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Jaz in ti... in Primorski

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljal poletje.

Trimesečna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Dnevnik Slovencev v Italiji.

Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu

ZDA - Raziskava Washington Posta

Obveščevalna skupnost prevelika za učinkovito delo?

Naslovna stran Washington Posta

ANSA

WASHINGTON - Ameriška obveščevalna skupnost je po terorističnih napadih 11. septembra 2001 postala skoraj neobvladljivo velika, ugotavlja raziskava ameriškega časnika Washington Post. Članek v treh delih z naslovom "Strogo zaupna Amerika" je plod dveh let raziskovalnega novinarstva.

Prvi del članka, pri katerem je sodelovalo več kot deset novinarjev, je bil objavljen v ponedeljek. Raziskava ugotavlja, da se z obveščevalno vojno proti terorizmu ukvarja skoraj 2000 zasebnih podjetij in več kot tisoč vladnih agencij na 10.000 različnih lokacijah samo v ZDA.

Obveščevalna dejavnost se je v ZDA tako razširila, da nihče niti ne ve natančno, koliko vse skupaj stane. Delo se v številnih primerih podvaja. Poročila se proizvajajo po tekočem traku in niti ne pridejo do odgovornih. Kar 854.000 ljudi ima dostop do strogo zaupnih obveščevalnih podatkov, kar je dvakrat več kot pred terorističnimi napadi.

Vladni uradniki, ki so dali izjave za članek, zanikajo, da zadeve ne delujejo. Obrambni minister Robert Gates je sicer priznal, da je včasih težko priti do točnih informacij, vendar pa zavrača očitke, da je obveščevalna skupnost tako velika, da je ni moč uspešno upravljati.

Vlada je zgradila več kot 30 objektov s skupno površino 1,6 kvadratnega kilometra, namenjenih protiteroristični obveščevalni dejavnosti. Nacionalni direktorat za obveščevalne dejavnosti, ki zbira podatke iz 16 različnih obveščevalnih agencij, je še brez direktorja. Po odstopu upokojenega admirala Dennisa Blaira je predsednik ZDA Barack Obama imenoval upokojenega generala Jamesa Clapperja, ki ga bodo v senatu zaslišali v naslednjih dneh.

Blair je odstopil zaradi starih in znanih prepričanj znotraj ameriške obveščevalne skupnosti glede "terena". Med drugim se je spril z direktorjem ameriške obveščevalne agencije Cia Leonom Panetto. Prepri oziroma ljubosumje med obveščevalnimi agencijami so bili med glavnimi krivci za napade 11. septembra in sedaj se to ponavlja. Teroristična napada decembra lani na letalo nad Detroitom in maja letos na Times Squareu v New Yorku sta se ponesrečila zaradi nesposobnosti teroristov, ne pa zaradi uspešne obveščevalne dejavnosti. (STA)